

انجيل مَتَّى

۱

شجره نَمِه عيسى مسيح

۱ شجره نَمِه عيسى مسيح از نسل داوود پادشاه از نسل برآيم پيغمبر:
۲ برآيم، بَب اسحاق بو
اسحاق، بَب يعقوب
يعقوب، بَب يهودا اُ برادرزنى بو.
۳ يهودا بَب فِرص اُ زراح بو، مَك اَش تamar بو.
فِرص بَب حِصرون،
حِصرون بَب رام بو.
۴ رام بَب عَميناداب،
عَميناداب بَب نَحشون،
نَحشون بَب سَلمون بو.
۵ سَلمون بَب بوَعز بو، مَك بوَعز راحاب بو.
بوَعز بَب عوبيد بو، مَك عوبيد روت بو.
عوبيد بَب يسا بو.
۶ يسا بَب داوود پادشاه بو

داوود پادشاه بَب سليمان بو.
مَكه سليمان، پش از ايکه زن داوود بشي، زَن اوريا بو.
۷ سليمان بَب رُبعام،
رُبعام بَب اَبيا، اَبيا بَب آسا بو.
۸ آسا بَب يهوشافاط،
يهوشافاط بَب يورام،

یورام بَبِ عَزَّیا بو.
۹ عَزَّیا بَبِ یوتام، یوتام بَبِ آحاز،
آحاز بَبِ حَزَقیا بو.
۱۰ حَزَقیا بَبِ مَنسی، مَنسی بَبِ آمون،
آمون بَبِ یوشیا بو.
۱۱ یوشیا بَبِ یَکُنیا اُ برادرُنی بو.
مَلِ که، حکومتِ بابل، یهودیگن و آسیری بَرَدک.

۱۲ بعد از ایکه حکومتِ بابل، یهودیگن و آسیری بَرَدک:

یَکُنیا بَبِ شِئَلتِئیل،
شِئَلتِئیل بَبِ زِرو بابل بو.
۱۳ زِرو بابل بَبِ آبیهود،
آبیهود بَبِ الیاقیم،
الیاقیم بَبِ عازور بو.
۱۴ عازور بَبِ صادوق،
صادوق بَبِ آخیم،
آخیم بَبِ الیود بو.
۱۵ الیود بَبِ العازار، العازار بَبِ مَتان،
مَتان بَبِ یعقوب بو.
۱۶ یعقوب بَبِ اِسْف بو، اِسْف شو مریم بو،
اُم مریم که عیسی که و اُمسیح مِگفت، از اُ و دنیا بیوم.
۱۷ نَف اُم نَسلا، از بر اُم ت داوود، چارده نسل، از داوود ت مَلِ و آسیری بَرَدَه
شَتَن یهودیگ و بابل، چارده نسل از بَرَدَه شَتَن یهودیگ و بابل ت مسیح،
چارده نسل بو.

و دنیا اُمَدَنِ عیسی مسیح

۱۸ و دنیا اُمَدَنِ عیسی مسیح وای جُر بو: دَم که مریم، مَکِ عیسی، خُزگار
اِسْف شت بو، پش از اَکِ رَنُ شوب ش، معلوم شَن کِ مریم از روح القدس
حَامِلی. ۱۹ شوی اِسْف که مرد صالح بو ن ن مِخواستک مریم رسوا بکن،
تصمیم بگرَب سَرِصدا از اُ جدا شی. ۲۰ وِل دَم کِ اِسْف وای چیزا فکر مَک،

یک فرشته خداوند در رویا و رُ ظائرِ شَنُّ بَگَ: «إِسْف، پَسِ داوود، از ایکِ مَریمَ وَ زنی بَ گیری، مَترس، وَخاطِرِکِ گُجِ کِ دَرِ شِ گَمی اَسَت، از روحِ القَدسِ. ۲۱ مَریمَ پَسِ وَ دَنیا مَ یارُنْ تَوِ اِسْمِنَ عِسی مِلی، وَخاطِرِکِ اُقومِ خا از گُنا اِشْ نجاتِ مَدَ.» ۲۲ اِمِ ایشُ بَ شَنِّ تَ اُجیزِ کِ خداوند از طریق اشعیایِ پیغمبر گفته بو وَ اَنجامِ بَ رَسَ کِ:

۲۳ «سِ کُ، باکِرِهَ حامِلَهَ مِشُ، پَسِ وَ دَنیا مَ یارُ

نُ اَشْ اِسْمِنَ عِمانوئیلِ صِدا مِینَ،»

کِ یَعِنَ خِدا خِ ما. ۲۴ دَمَ کِهَ اِسْفَ از خُ بدارِ شَنِّ، اُجیزِ کِ فرشتهِ خداوند وَ اُ قَرْمُ دادَهَ بو، اَنجامِ بَ دادِکُ مَریمَ وَ زنی بَگَر. ۲۵ وَ لَ تَ دَمَ کِهَ مَریمَ پَسِ خا وَ دَنیا بَ یَرِ، خِ اُ هَمبَسَتَرِ نَشَنِّ. نُ اِسْفَ اِسْمِ اُگُجِ رَ عِسی بَشَتِکِ.

۲

دیدارِ ستاره شناسُ

۱ در دوره پادشاهی هیرودیس، عیسی در شَرِّ بَیتِ لِحِمِ کِهَ در ولایتِ یهودیه بو، وَ دَنیا بَ یومِ. بعد از وَ دَنیا اُمَدُنِ چِنِ تا عالِمِ ستاره شناس کِهَ از مَجوسِیگُ بوذ از مُلکِ مَشَرِقِ وَ شَرِّ اورشلیم بَ یومِدِ ۲ نُ پَرسید: «اُجِی اُ پادشاهِ یهودیگُ کِهَ تازَهَ وَ دَنیا اُمَدُ؟ وَخاطِرِکِ ما سِ تارَهَ نَ دَمَ کِهَ دَرِ بَ یَمَ، بَدیدِ نُ اُمَدَ کِهَ اُنْ پَرسِشِ بُکِنِ.» ۳ دَمَ کِهَ ای خِ وَرَ وَ گُشِ هیرودیس پادشاهِ بَرسی، مَضطربِ شَنِّ نُ اِمِ مَرْدَمِ اورشلیمِ خِ اُ مَضطربِ شَدِ. ۴ هیرودیس اَمَ کَلُنِ کاهِنُ کِهَ عالِمُنِ مَعَبَدِ بوذِنُ مَعِلْمُنِ توراتِ قومِ جَمِ کَ نُ از شُ پَرسی: «مسیحِ موعود با اَدِ اُگِجَا وَ دَنیا بَ یَ؟» ۵ اَشُ بَ گُفَتِ: «دَرِ بَیتِ لِحِمِ یهودیه، وَخاطِرِ کِ از طریقِ میکاهِ پیغمبر، نِ ویشَتِ شَنِّ تَ کِهَ:

۱ «وَ تَوِ، اِ بَیتِ لِحِمِ کِ دَرِ مُلکِ یهودا اَسَتِ،

تَوِ بِنِ اَکُمُنِ یهودا اصِلا خورَدِ نِی،

وَخاطِرِکِ از تَوِ اَکِمِ مِیاَ

کِ قومِ مَ نَ چُپنی مَ نَ.»

۷ بعدِ هیرودیس، عالِمُنِ سِ تارَهَ شناسِ اَمَتوبِ سِرصدَا پِشِ خا صِدا کَ نُ از شُ پَرسی کِهَ سِ تارَهَ، چِهَ دَمِ دَرِ اُمَدِ. ۸ بعدِ اَشُ نَ وَ بَیتِ لِحِمِ رایی کَ نُ وَشُ بَگَ: «بَ رَنُ وَ دَقَتِ وَرِدِ اُگُجِ بَ گَرِدِ. دَمَ کِهَ اُنْ وَدی گَرِدِ، مَ نَ خورَ بُکِنِ تَ مَ اَبِ یانُ، اُنْ پَرسِشِ بُکِنِ.» ۹ بعد از اَشَنیدنِ اَرَفِ پادشاه، اَشُ وَرِ خا بَ

رفت. اُس تاره آ که دَمِ دَرِ اَمَد، اَشُ دِیدِد، پِشِ پِشِ شُ ب ر. س تازِه تَ بَالِ جا
 اِکِ گُجِ اُنجا بوبِ یِمِ ن، اُنجا بَسْتا. ^{۱۰} اَشُ دَمِ که س تازِه رَ ب دِید، خِ شادِی
 خِلِ زِیاد، خوشالِ شَد. ^{۱۱} دَمِ که وَ خُنِ دَرِ شَدِ نُ گُجِ رَ خِ مُکیو مریمِ ب دِید،
 سجدِه گِردِه نُ اُ گُجِ رَ پَرستشِ گِرد. بَعْدِی صِندوقِجِه اِخا وا گِردِ نُ وَ اُ گُجِ،
 پِشکشا، طلا، کِنْدُرُ مَرِ بَدادِ. ^{۱۲} نُ وَ خا طِرِکِ دَرِ خِ وَ شُ گفَتِ ش تَ بوبِ پِشِ
 هِرو دِیسِ وَ رِنِ گِرد. اَشُ اَزِ رَا دِ دِگِ وَ سونِ مُلکِ خا وَ رگِشت.

فرار وَ مصر

^{۱۳} بَعْدِ اَزِ رَفْتَنِ اُ ستاره شناس، یک فرشته خداوند دَرِ خِ وَ ر اِسْفِ ظاهرِ شَنِ نُ
 ب°گ: «پُ شُ، گُجِ رَ خِ مُکیو وَ دانُ وَ مصرِ فرارِ کُ نُ تَ دَمِ که وَ توبُگ، اَمجا
 مُنک، وَ خا طِرِکِ هِرو دِیسِ رَدِ گُجِ اَسْتِ که اُن بُکش.» ^{۱۴} نَفِ اِسْفِ پُشَنِ نُ وَ
 شُ، گُجِ رَ خِه مُکیو وَ رِدِشْتُ وَ سونِ مصرِ حرکَتِ ک، ^{۱۵} وَ تَ دَمِ مرگِ
 هِرو دِیسِ اَمجا مُنک. ای ب شَنِ تَ اچیزِ کِ خداوند از طریقِ هوشع پیغمبر
 گفته بو وَ اَنجامِ ب رَسَنِ کِ: «پ°سِ خا از مصر صدا گِرد.»

هیرودیس گُجَنِ خورَدِ مِکش

^{۱۶} دَمِ که هِرو دِیسِ قَمیِ کِ ستاره شناس اُن ف رِبِ داد، خِلِ عَضَبِ کَنِ نُ
 طبقِ زمانِ که از ستاره شناس پَرسیده بو، مامورِ رَآیِ کَتِ تَ اَمّه پ سَرِنِ دُو
 ساله اُ کمتر از دو سال، دَرِ شَرِ بَیتِ لِحْمِ تَمامِ اُ منطقه بُکش. ^{۱۷} اَدَمِ بوکه اچیزِ
 که از طریقِ اِرمیایِ پیغمبر گفته ش تَ بو وَ اَنجامِ ب رَسیِ کِ:
^{۱۸} «از شَرِ راقه صدا اِشنیده ش،

صدا اِ سوَرّه بِلِنِدِ نُ گِریه.

راحیل، رَنِ ن واسِه ب رَاَم، وَ ر گُجَنِ خا گِریه مَن

نُ ن مِ خا آ که اَزْمِ شی،

وَ ر خا طِرِکِ اَشُ دِگِ نِ.»

وَ رگِشت وَ ناصِرِه

^{۱۹} وَ لِ دَمِ که هِرو دِیسِ مَرْدِک، یِک فرشته خداوند در خُو، وَ ر اِسْفِ که دَرِ
 مصر بو ظاهرِ شَنِ ^{۲۰} وَ اُ ب°گ: «پُ شُ، گُجِ رَ خِه موکیو وَ دانُ وَ مُلکِ خودخا
 ب رُ، وَ ر خا طِرِکِ اَشُنِ کِ مِخواست، گُجِ رَ بُکش، مَرْد.» ^{۲۱} اِسْفِ پُ شَنِ، گُجِ رَ
 خِ مُکیو وَ رِدِشْتُ وَ مُلکِ خودخا ب ر. ^{۲۲} وَ لِ دَمِ که بیثنی آرکلائوس دَرِ ولایتِ

یهودیّه وَ جَابِبِ خَا هِیْرودیس، دازه اَکمرانی مَن، از ایکِ اَنجَا بَ رِی، بَ تَرسِی،
 نُ وَخَاطِرِ کِه دَر خُ وَ اَخطَار دَادَه شَت بو، وَ سُونِ وِلَایَتِ جَلیلِ بَ رَه ۲۳ اَسْف
 بَ رَ نُ دَر شَهْرِ وَ اِسْمِ ناصِرَه سَاکِنِ شَن. ایطُ بَشَن تَ اُچیزِ تَ اُچیزِ کِه از طَریقِ پیغمبر
 گفته شَت بو وَ اَنجَامِ بَ رَسِ کِ: وَ اُ «ناصری» مِگِ.

۳

یحیی، رَزَ وَرِ مَسِیحِ اَمَوَارِ مِیْنِ

۱ سالها بعد، یحیی که غسلِ تعمیدِ مِدا، بیَمِ کِه دَر بیا بُنِ وِلَایَتِ یهودیّه اعلام
 مِکَ ۲ کِه: «توبَه بُکِنِ وَرَخَاطِرِ کِ پادشاییِ اَسْمِ، پادشاییِ خُدا، نزدیک!»
 ۳ یحیی اُمَ اَسْتِ کِ از طَریقِ اِشعیایِ پیغمبرِ دِرباریِ گفته شَت کِه:
 «صدا اِ اُکِ دَر بیا بُ جَارِ مَ رَنَ کِه:

”رِ خُداوندِ اَمَا دَ بُکِنِ،

مَسیرِ نَ رَاسْتِ بُکِنِ!“

۴ یحیی قبا اِ از پِشَمِ اَشْتَرِ بَرخَا دِشْتِکِ، کِ مَریندِ چَرْمِ وَ کِ مَرِ مِ بَسْتِکِ
 خوراکِ مِلخِ اُ عَسَلِ بیاوُنِ بو. ۵ اُمَ مَوقِعِ مَرْدَمِ از شَرِ اورشلیم، از تَمَامِ وِلَایَتِ
 یهودیّه اُ از اُمَ دُورِ اطرافِ رُ دِ اَرْدَنِ، پِشِ یحییِ مَرَفَتِ ۱ وَ گُنا اِ خَا اِعترافِ مِگَرْدِ نُ
 دَر رُ دِ اَرْدَنِ از دَسِیِ عَسَلِ تَعْمیدِ مِگَرَفَتِ.

۷ وَ لِ دَمِ کِه یحیی بَ دِیِ خِلِ اُ از عَالِمِنِ فَرقَه فَریسیِ عَالِمِنِ فَرقَه صَدُوقِ،
 وَرِ تَعْمیدِ گَرَفَتِ، پِشِیِ مِ یومدِ، وَ شُ بَ گَ: «ای اَفعی زَا دَگُ، کِه وَ شَ مَ
 اَخطَارِ بَ دَا تَ از غَضَبِ کِ دَا رَمِ یَا اُ قَرارِ بُکِنِ؟ ۸ نَفَ خَ رَفتارِ خَا ثابِتِ بُکِنِ کِه
 توبَه گَرْدَ ۹ نُ خَ خُودِ خَا فِکَرِ نَکِنِ کِه: ”ما از نَسَلِ بَرِ اِمِ پیغمبرِ.“ وَ خَا طَریکِ وَ
 شَ مَ مِگُ، خُدا مِتَنِ از ای سِنِگَا وَرِ بَرِ اِمِ گُجَ دُ رَسِ بُکِنِ. ۱۰ اُتِ اَلَا اُ تَ شَ
 وَرِشِ دَرخَتِ اِشْتِ شَت. اَرِ دَرخَتِ کِ مِیوهِ خُوبِ نَ دِی، بُزیدَمِشُ نُ دَرِ اِشِ
 پَزَنَدِ مِ شَ.

۱۱ «مِ شَ مَ رَ وَرِ توبَه، خَ اُ عَسَلِ تَعْمیدِ مِدا، وَ لِ گَسِ بَعْدِ از مِ مِ یَا کِه از مِ
 قَویَتَرِ مِ اُتِ لَایقِ نِیِ گُشِنِ وَ دَرُ. اُشَ مَ رَ خَ رُوحِ القُدسِ اُ اِشِ تَعْمیدِ مِ دَ. ۱۲ اُ
 اِشْتِنِ خَا وَ دَسِ خَا دَا رَ نُ خَرَمَنِ خَا گُکِ مِیْنِ، اُ گَنَدِمِ خَا دَرِ اِنبارِ جَمِ مِیْنِ، وَ لِ کَ
 رَ دَرِ اِشِ کِ از خَا مِشِیِ نِیِ مِ سُرُنِ.»

غسلِ تعمیدِ عیسی

۱۳ بعد عیسی از ولایتِ جلیل و رُرد اردن، پش یحیی ب یوم، ت و دسی یحیی غسلِ تعمید ب گیر. ۱۴ ول یحیی بخواستک ت پش عیسی ر بگیر ن و اب گ: «م احتیاج دار ک از تو غسلِ تعمید ب گیر، تو پش م م یایی؟» ۱۵ ول عیسی و اب گ: «تو پلکِ آلا ای ط ب شی، و خاطرِ ک ور ما دَرستئ این ک ما صالح بودن کامل، انجام بد.» نَف یحیی راضی ش. ۱۶ دم که عیسی غسلِ تعمید بگر، زود از او بیرو بیوم. ام دم آسمنا و روی و اش ن ا روح خدا ر ب دی ک مثل کفترِ دازه پایی میا آ که روی برشین. ۱۷ بعدئ صدائ از آسم ب یوم ک «ای آست پ س آزیزم ک از ا خِل راضی آست.»

۴

ابلیس، عیسی ر امتحان مین

۱ بعد روح خدا، عیسی ر وسون بیابُ بردک ت ابلیس اَن امتحان بکن. ۲ عیسی بعد چل رُز چل ش رُزگ رفت، خِل گشن بو. ۳ نَف ابلیس ب یوم ن و عیسی ب گ: «آگ تو پ س خدا ای، و ای سنگا دستور ب دِک ن ب شی!» ۴ عیسی در جواب ب گ: «درتورات ن ویشت شت که:

«”آدم فقط خ ن زنده نیی،

بلکه خ آر کلمه ک از دن خدا بور شی.“»

۵ بعدئ ابلیس عیسی ر و شر مقدس، اورشلیم، بردک اَن رو ب لندترین جا ا معبد بشتک ۱ و اب گ: «آگ تو پ س خدایی، خود خا پایی پُر، و خاطرِ ک در رُبور داوود ن ویشت که:

«”ا و فرشتگن خا درباره تو دستورمد،“

ن

”اَش ت ر رو دَسخام بر،

نودا پُت و سنگ ب خَر.“»

۷ عیسی و اب گ: «درتورات ای اَن ویشت ش ت ک،

«”خداوند خدا خا، امتحان مک.“»

۸ بعدئ دگ ل ابلیس، عیسی ر سر ک ا خِل ب لند بردک ام پادشایی دنیا ر خ شکوه جلالش و ا شونی ب دا ۹ ن ب گ: «آگ در براور م سجده بکنی ن م ن پَرستش بکنی، ام ایشن و تو مدا.» ۱۰ عیسی و اب گ: «اوش شو ای شیط! و خاطرِ ک در تورات ن ویشت ش ت که:

«خداوند خدا خودخا پرستش کُ

نُ فقط اَنْ عبادت کُ.»

۱۱ بعد ابلیس عیسی رَ ول کَ نُ فرشتگُ ب یَمَدِ، عیسی رَ خِدْمَتِ گَرَدِ.

عیسی خدمتِ خا شروع مِن

۱۲ دَم کِه عیسی بیسَنی یحیی رَ گرفت، وَ ولایتِ جلیل وَرگشتک. ۱۳ اُ از شَرِ ناصرَه بیرو بیَم، وَ شَرِ گفَرناحوم ب رَ ن اُنجا ساکِن شَن. گفَرناحوم پش دریاچه جلیلِ منطقه زبولون اُ نَفْتالی بو. ۱۴ ای ب ش ت اُ چیزِ که از طریق اِشعیای پیغمبر گفته شت بو وَ اَنجام ب رَس کِ:

۱۵ «مُلکِ زبولون، مُلکِ نَفْتالی،

رَا دریا، اَدَسِ رُد اِردن،

جلیل قوم دگ؛

۱۶ مردم کِ دَر تاریکی ساکِن،

نور گلن دید،

نُ وَرَأشُ کِ دَر منطقه سا اِ مرگ ساکِن،

نور تاویدَه.»

۱۷ از اَم دَم عیسی شروع کَ وَ تعلیم دادَن مِگفتک: «توبَه بُکن، وَرَخاطِرِ کِ

پادشایی اَسَم، پادشایی خدا، نزدیک!»

اَوّلین شاگردنِ عیسی

۱۸ دَم کِه عیسی دُو دریاچه جلیل رَ مِرفتک، دُو ب رادَر ب دی وَ اِسِمِ

شَمعون، که وَ اِ پَطْرُس مِگفت نُ بری اَندریاس. اَشُ دِشَتِ دَر دریاچه دُم، م

پَزُنیدَه، وَرَخاطِرِ کِ صَاد بود. ۱۹ عیسی وَ شُ ب گ: «وَ رَد م ب ی ن م ش ما ر

صَادِ اَدَم مَن.» ۲۰ اَشُ اَم دَم دُم خا پَزُنیدَن وَ رَدی ب رَفَت. ۲۱ گِم پِشَتَر از اُنجا،

عیسی دُو تا برادرِ دِگَر ب دی که اِسْمِشُ یقوب اُ یوحنا بو نُ پ سَرِن زیدی

بود. اَشُ خ بَبِخا زیدی دَر قاق بود نُ دُم خا دَرَس مِگَرَد. عیسی اَشَن صِدا ک؛

۲۲ اَشُ اَم دَم قاق اُ بَب خا ول گَرَد نُ وَ رَد ی بَرَفَت.

عیسی وَ جماعتِ گلنِ خدمتِ مِن

۲۳ عیسی دَر اَم وَ ولایتِ جلیل م گشتک، دَر عبادتگا اِ یهودیگُ تعلیم مِدادک،

خ وَرِ خوشِ پادشایی خدا رَ اعلام مِکَن نُ اَر جور دردُ مَرَضِ رَ بِنِ مردم، شفا

مِدا. ۲۴ نَفَّ آوازہ عیسیٰ دَر سرتاسر سوریه پچیدک. مردم اِم مَرَضِنِ كِ وَ دَر دَا اُ
 مَرَضِ جُرَواجِرِ گَرفَتار بُوَدِ نُ اَمَتو اُسُنِ كِه گَرفَتارِ ارواحِ شَیطانی بُوَدِنُ صَرع
 دِشَتِ نُ فَلَاجِ بُوَدِ، پِشِ عیسیٰ مِ آردِ نُ عیسیٰ اُسُنِ شَفا مِدا. ۲۵ نَفَّ جَمعیتِ
 زیادِ از ولایتِ جلیل، منطقه دِکاپولیس، شَرِ اورشلیم، ولایتِ یهودیّه اُ اَدَسِ رُدِ
 اردن، رِدِ عیسیٰ ب رَفَتِ.

۵

موعظه سر ک

۱ دَمِ كِه عیسیٰ اُ جَماعتِ ب دِی، از كُ بالا بَرَنُ بَشَنُ نُ شاگردُنی پِشِ یو ب
 یومِد. ۲ عیسیٰ شَروعِ وَ تَعَلیمِ اُسُ بَكِ نُ ب گ: ۳
 ۳ «خوش وَ حالِ اُسُنِ كِ دَرِ رُوحِ فَقیرِ،
 وَ رِخاطِرِ كِ پادشاییِ اَسْمُ، مالِ اُسُنِ.
 ۴ خوش وَ حالِ اُسُنِ كِه ماتمِ دارِه،
 وَ رِخاطِرِ كِ اَرَمِ مِ شَن.
 ۵ خوش وَ حالِ اُسُنِ كِه فَروتنِ،
 وَ رِخاطِرِ كِ اُسُ زَمی نَ وَ ارثِ مِ بَرِ.
 ۶ خوش وَ حالِ اُسُنِ كِه وَ رِ صالحِ بُوَدِ، گُشَنُ اُ تَشَنُ اَسَتِ،
 وَ رِخاطِرِ كِ اُسُ سِرِ مِ شَن.
 ۷ خوش وَ حالِ اُسُنِ كِه رَحَمِ مِینِ،
 وَ رِخاطِرِ كِ وَ رِشُ رَحَمِ مِ شَن.
 ۸ خوش وَ حالِ اُسُنِ كِه دِلِشُ پاكِ،
 وَ رِخاطِرِ كِ اُسُ خِدا رَمِ بَینِ.
 ۹ خوش وَ حالِ صَلا گُزِ،
 وَ رِخاطِرِ كِ اُسُنِ گُجَگَنِ خِدا صِدا مِینِ.
 ۱۰ خوش وَ حالِ اُسُنِ كِ وَ خاطِرِ صالحِ بُوَدِ جَوْرُ جَفامِ بَینِ،
 وَ رِخاطِرِ كِ پادشاییِ اَسْمُ مالِ اُسُنِ.
 ۱۱ «خوش وَ حالِ شِ مَ، دَمِ كِ بَقیّه وَ خاطِرِ مِ، شِ مَ رُدِ مِدا، جَوْرُ جَفامِ مِینِ نُ
 وَ دَرُغِ اَمِ جَوْرِ اَرَفِ بَدِ رِ وَ رَضِدِشِ ما مِگ. ۱۲ خوش بَشِ نُ شادی بُكِنِ وَ رِخاطِرِ
 كِ اَجْرِشِ ما دَرِ اَسْمُ، گَلَنِ. وَ رِایِ كِ اَمطوَأ وَ پیغمبَرِنِ كِ پِشِ از شِ مَ بُوَدِ، جَفا
 گَرِدِ.

نوراً نَمَك

^{۱۳} «شوما نَمَك زعی آست. وَلِ اَگ نَمَك شری خا از دس ب دی، دگ لِ شَت مِتَن شُور شی؟ دگ و کار ن می ی غِر ای که دور رخت شی ن زِر پو مردم، پُمال شی.»

^{۱۴} «شوما نور دنیا آست. شَرِ کِ رو تَبَه بنا شت، زِر ن مِشی. ^{۱۵} ایچ کَ چراغ رُش ن مین ت اَن زِر س وِد بِل، وَجای اَن رو چراغ دُ مِل ت نوری وَر هَم اَش کِ دَر حُن آست، ب تاو. ^{۱۶} نَف اَمَتو ا بِل نور شوما وَر مَرْدُم ب تاوَت کارِ خوبِ ش ما ر بِن ن پدر شوما کِ دَر اَسَم آست، ستایش کن.»

مسیح ب یَم ت انجام تورات و درستی و مردم شونی دی

^{۱۷} «گ م نکن کِ امدات تورات ن ویشت ا پیغمبر ن ب اعتبار کن؛ ن یمدا ت اشن ب اعتبار کن، بلکه امدات اشن و درستی و انجام برسُن. ^{۱۸} اَقَقَت وَ شوما مِگ ت دم که اَسَم ن زعی وَر قَرار، یکه همزه یا یک نقطه از تورات از بن ن م ری، ت ایکه اَمِش اِنفاق ب یَفَت. ^{۱۹} نَف اَرگه و یگ از خوردترین ای اکما، کم اهمیت ب دی ن وَ بقیه ا یاد بدی که اِم کار بکن، دَر پادشایی اَسَم، از اَم خوردتر و اساب م یا آ. وَلِ اَرگه ای اکما ر وَجَاب یَر ن وَ بقیه اَمَتو یاد بدی، دَر پادشایی اَسَم، شخص گَن و اساب م یا آ. ^{۲۰} وَر خا طِر کِ وَ شوما مِگ، ت دم که شوما دَر صالح بوَد، از معلَمِن تورات عالِمِن فرقه قریسی، پش ن یَفَت، هرگز و پادشایی اَسَم ر پِدان م ن.»

خشم

^{۲۱} «اَشنید کِ وَ مردم قدیم گفته شت، "قتل مَك، وَ اَرگه قتل بکن، حَقَن که وَ مَحکمه کشیده شی." ^{۲۲} وَلِ م وَ شوما مِگ، اَرگه وَر ب ر خا خشم ب گیر، حَقَن که وَ مَحکمه کشیده شی؛ وَ هر گه ب ر خا خار بکن، حَقَن که دَر حضور شورا ماکمب شی؛ وَ اَرگه وَ ب ر خا اَمَق بگ، آتِش جهنم وَر ا رَوای. ^{۲۳} نَف اَگ دم که داری پشگش خا دَر قَرُبنگاه تقدیم مینی، و یادتو ب یَم کِ ب ر ت از تو چیز و دل دار، ^{۲۴} پشگش خا پش قَرُبنگا وَلِ گَن بَر، اول خ ب ر خا مشکل حل کُن بَعدی بیا پشگش خا تقدیم ک. ^{۲۵} خ شاکِ خا کِ ت ر وَ مَحکمه م بَر، ت اَنو خ ا دَر ر آستی، مشکل حل ک، نودات ر تَویل قاضی ب دی ن قاضی ت ر دَس نِگبان ب دی ن وَ زِنْد ب یَفَت. ^{۲۶} اَقَقَت وَ تومِگ کِ ت قِرِن اَجَر پَر داخت

نکئی، اصلا از زند دَر ن م ی پی.

شہوت

۲۷ «آشنید کی دَر تورات گفته ش ت، ”زنا مک.“ ۲۸ وَلِ م وَ ش ° ما مِگ، آرگہ خ شہوت وَ زِن سِ گَن، اُم دَم دَر دل خا خ اُزنا گرد. ۲۹ نَف آگ چَش راست ت ت ر وَ گناہ م پَرِن، اُن دَر ب یارگُ دور پَر، وَ رِخاطِرِ کِ وَ رتو بِتَرِ کِ تَک از بدن خا از دَس بَد، ت ای کی تمام بدن ت وَ جَہنم پُرند شی. ۳۰ وَ آگ دَس راست ت ت ر وَ گناہ م پَرِن، اُن قطع کُ ن دور پَر، وَ رِخاطِرِ کِ وَ رتو بِتَرِ کِ تَک از بدن خا از دَس بَد، ت ای کی تمام بدن ت وَ جَہنم پُرند شی.

طلاق

۳۱ «آمتو گفته ش ° د کہ ”آرگہ زن خا طلاق ب دی، با آد وَ اُ طلاقنومہ ب دی.“ ۳۲ وَلِ م وَ ش ° ما مِگ، آرگہ زن خا جز وِخاطِرِ خیانت دَر زناشوپی طلاق ب دی، باعث زناکار ش تِن اُم ش؛ وَ آرگہ زِن طلاق داد ش ° ت ر وَ زنی ب گیر، زنا م ن.

قَسَم خارد

۳۳ «وَ باز آشنید کی وَ مَرْدِمِ قَدِيم گفته ش ° ت، ”قَسَم دَرُغ مَخا ن دَم کہ وَ نِم خداوند قَسَم مخاری، وَ اُ عمل ک.“ ۳۴ وَلِ م وَ ش ° ما مِگ، اصلا قَسَم نَخَرہ، نہ وَ اَسَم، وَ رای کی تختِ پادشاپی خدا اَسَت ° نہ وَ زعی، وَ رای کی پُ اَندازِی اَسَت ن نہ وَ اورشليم، وَ رِخاطِرِ کِ شَہر اُ پادشاه کُن. ۳۶ وَ سر خودخا ا قَسَم مَخا، وَ رایکِ اُتِی يک دونه مور ن مَتی س فِ یا سِيہ بُکئی. ۳۷ نَف ”بلہ“ ش ° ما اُم ”بلہ“ بَش ن ”نہ“ ش ما ”نہ“، وَ رِخاطِرِ کِ بِشتر از ای، از بدی م ی آ.

انتقام

۳۸ «آمتو آشنید کی گفته ش ° د، ”چَش وَ عَوَضِ چَش دِنْد وَ عَوَضِ دِنْد.“ ۳۹ وَلِ م وَ ش ° ما مِگ، دَر براوَرِ آدَم بدکار، مقاومت مَک. بلکه آگ گَس وَ نِمِرو راست تو چَت ب ° زَن، اُن نِمِرو خا ا وَ سُوئِ وَ رگَرْد. ۴۰ وَ آگ گَس ب خوا ا ت ر وَ مَکَمہ ب گَش، ت پِنْت راز تو ب گیر، قبا خا ا وَ ا ب د. ۴۱ آگ گَس ت ر مَجبور بُکَن يک فَرَسَخ خ ا ب ر، دُو فَرَسَخ خ ا بُر. ۴۲ وَ گَسِ کہ وَ التماس از تو چيز مَخا، وَ اُ بَد ن اگ گَس از تو قرض ب خوا سَتک، رو خا وَ رَمَگَرْد.

محبت و دشمن

۴۳ «آشنید کی در تورات گفته شد، "امسا إنا دوس دشت باش از دشمن خا بزار باش." ۴۴ "وَلِمْ وَشٍ مَا مِگْ دِشْمُنْ خا دوس دشت بَشِ نْ وَرِشْ كِ وَ شٍ مَا جُورْ جفا مین، دعا بکن، ۴۵ ت گچگن پدر خا که در آسمن بَشِ. وَرِخاطِرِ كِ اُفْتُو خا وَرِ خُوبُنْ بَ دُمِ تَا وَنْ نْ بَارُنْ خا وَرِ آدْمِنْ صَالِحْ آدْمِنْ بَدكار مِ بَارُنْ. ۴۶ اگ فقط اَش نْ دوس دشت بَشِ كِ شٍ مَا رَ دوس دار، چه اجر دار؟ مگ خراجگیر ای کار ن مین؟ ۴۷ وَ اگ فقط وَ ب رادرن خا سلام بگ، چکار کرد که بشتر از کار بقیه بَش؟ مگ آتی بت پرست ایکار ن مین؟ ۴۸ نَف شٍ مَا بااد کامل بَشِ اَمْتوكِه پدر آسمنی شٍ مَا کامل.

6

کمک و فقیر

۱ «مواظب بَشِ که صالح بودن خا پش چشِ مردم وَ جان یَره، وَ ای نیت کِ اَش شٍ مَا رَ بِنِ، وَرِخاطِرِ که ا موقع، پش پدر خا کِ در آسمن، اجر ن دار. ۲ «نَف دَمِ كِ وَ فِقِرِ كَمِكِ مِنی، جار مَز، اَمطو کِ دوردورنگ در عبادتگا ا نُ کوچه آم رِن ت مردم از اَش تعریف بکن. اَقَقَت وَ شٍ مَا مِگْ، اَش اَجِرِ خا گ رَفَت. ۳ نَف تو دَم که وَ فِقِرِ كَمِكِ مِنی، م اِل دس چپ تو از کار کِ دس راست ت م ن، و اخور شی، ۴ ت كَمِكِ تو زِر مَن نْ پدر آسمنی تو که هیچی از چشی زِر نِ، وَ تو اَجِرِ مِ د.

دعا

۵ «دَم کِ دعا مین، نبا اَد مثل دور دورنگ بَشِ. وَرِ خا طِرِ كِ اَش دُس داره در عبادتگا ا نُ سَرِ کوچه ا بَسْتِ نْ، دعا بکن ت مردم اَش ن بِنِ. اَقَقَت وَ شٍ مَا مِگْ، ایش اَجِرِ خا گ رَفَت. ۱ وَلِ تو، دَم کِ دعا مِنی در اُتاقِ خا بَر، در بَنَدَكْ وَ دَرگاهِ پدر آسمنی خا کِ از چشا زِر، دعا کُ نْ پدر تو که هیچ چی از چشی زِر نِ، وَ تو اَجِرِ مِ د.

۶ «دَم که دعا مین، مثل کار که بت پَرَسْت مین، پَشْتِ سَرِ آم اَرِفِ پوچ مگ، وَرِخاطِرِ کِ اَش گ م مین، وَ سِ ای زیاد گفت، دعاش مستجاب مِش. ۸ شٍ مَا مِثْلِ اَش ن بَشِ، وَ خا طِرِ کِ پدر آسمنی شٍ مَا، نیاز شٍ مَا رَ پش از ای که از اَب خا، م قَم.

۹ «نَفَشْ مَای تُو دَعَا کُن:

«ای پدر ما کِ دَرِ آسْمُنِ،

نُومِ تُو مَقْدَسِ بَشَن.

۱۰ پادشایی تُو بَی ی.

خواستو، اَمْتُ کِ دَرِ آسْمِ اَنجَامِ مِشُ،

رُو زَمِیَنِ اَنجَامِ شِی.

۱۱ نُنُ رُزَانِ مَآ رَ اَمْرُزُ وَ مَآ بَ دِه،

۱۲ نُنُ قَرُضِ مَآ رَ بَخَشْک،

اَمْتُو کِه مَآ اَقْرَضْدَارُنُ خَا مَ بَخَشِ.

۱۳ مَآ رَ وَ اَمْتَحَانِ مَکَش

بلکه مَآ رَ اَز بَدِی حَفْظِ کُ. وَ خَا طِرِ کِ پادشایی اُ قَدْرَتِ اُ جَلال، تَ اَبَدِ

مَالِ تُو اَسْت. اَمِیَن.

۱۴ وَرِ خَا طِرِ کِ اَگِ خَطَا اِ مَرْدَمِ بَخَشِ، پَدْرِ آسْمُنِ شِ مَآ اَشْ مَآ رَ مَ بَخَشَن.

۱۵ وَ لِ اَگِ تَقْصِیْرِ مَرْدَمِ نَ بَخَشِ، پَدْرِ آسْمُنِ شِ مَآ اَتَقْصِیْرِشِ مَآ رَ نَ مِ بَخَشَن.

رُزُ

۱۶ «دَمِ کِ رُزَمِ گِیْرِ، مِثْلِ دُوْرْدُوْرَنَگِ نَلْخُ تَرُوْشِ نَ بَشَن، وَ خَا طِرِ کِ اَشْ قِیَا فِه

خَا عَوْضِ مِیَن، تَ پِشِ مَرْدَمِ، رُوْرَه دَارِیْشُ وَ چَشِ بَ یَی. اَفِیْقَتَ وَ شِ مَآ مِگُ کِ

اَشْ اَجْرِ خَا گِ رَفْت. ۱۷ وَ لِ تُو دَمِ کِه رُزَمِ گِیْرِ، وَ سَرِ خَا رُوْعَ بَ رُنُ رُو خَا ب

شُرْکِ ۱۸ تَ رُوْرَه دَارِی تُو نَ وَرِ مَرْدَمِ، بَلْکِه وَرِ پَدْرِ آسْمُنِ تُو کِ اَز چَشَا زِرِ

مَعْلُوْمِ شِی، وَ پَدْرِ تُو کِه هِیْجِی اَز چَشِی زِرِ نِی، وَ تُو اَجْرَمِ دَ.

گنجِ دَرِ آسْمِ

۱۹ «وَ رِ خَا رُو زَمِی گَنْجِ اَنْبَارِ مَکِن، جَا اِ کِ بَدِ اُ مَرْنَه، وَ اُ ضَرَرِ مَ رَنَ نُنُ دُوْرُ

دَرِ مِشَن نُنُ مَ دُوْرَه. ۲۰ بَلْکِه وَرِ خَا دَرِ آسْمِ گَنْجِ اَنْبَارِ بَکِن، اُنْجَا کِ بَدِ اُ مَرْنَه وَ اُ

ضَرَرِ نُنُ مَ رَنَ نُنُ دُوْرُ دَرِ نِمِشَن نُنُ نَمِ دُوْرَه. ۲۱ وَرِ خَا طِرِ کِ اَرِ جَا گَنْجِ تُو اَسْت، دَل

تُو اُ اَمْجَا مِزَ.

۲۲ «چَشِ، چَرَاغِ بَدَن. نَفَا اَگِ چَشِ تُو سَالِمِ بَشَن، اَمِ وَ جُوْدِ تِ پَرِ نُوْرِ مِشَن.

۲۳ وَ لِ اَگِ چَشِ تُو فَا سِدِ بَشَن، اَمِ وَ جُوْدِ تِ پَرِ تَارِیْکِی مِشَن. نَفَا اَگِ نُوْرِ کِ دَرِ

وَ جُوْدِ تُو اَسْت تَارِیْکِی، چِه تَارِیْکِی گَلْنِی!

۲۴ «اِیْچَکَ نَ مِتَنُ دُوْتَا اَرِیَابِ خَدْمَتِ بَکِن، وَ خَا طِرِ کِ یَا اَزِ یَکِّ بَدِ بَرِی پِدا

مِنْ نُّ يَكِدْغَ رَ دوس دازه، وَا يَا وَيَكَّ وفادار مِشُّ نُّ يَكِدْغَرَّ خَارِ اسَابِ مِّنْ. ش
 ما ن مِتَنِ هم خدا رَ خَدَمَتِ بُكَنِ، هم پوَل.

دلواپس ن بَشِ

^{۲۵} «نَفَّ وَ شَ مَا مِگَّ، دلواپسِ زندگی خان بَشِ كِ چَ چَرِ يا چَ زِبِ شَمِ،
 وَ دلواپسِ بدن خان بَشِ كِ چَ زِبِشِ. مِگَّ زندگی از غذا اُ بدن از لباسِ بالاتر
 نیی؟ ^{۲۶} مَرغُنِ آسْمُنِ نَ سِ گُنِ: اَشُّ نه مِ کارِ، نه دَرُ مِ نَ نه دَرِ انبارِ جمعِ مِ نِ
 وَلِ بازِ پدرِ آسْمُنِ شِ مَ وَا وَا شُّ روزی مِ دِ. مِگَّ ارزشِ شِ مَ بَشْتَرِ از اَشُّ نِ؟
^{۲۷} گَدَكِ شِ مَ مِتَنِ خِ دلواپسِ، يَكِ ساعتِ وَ عمرِ خَا اضافَهَ بُكَنِ؟

^{۲۸} «نُّ وِرچِ وَرِ لباسِ دلواپسِ؟ گَلِ که دَرِ صَرَا آسْتِ رَ سِ بُكَنِ كِ شِ تُ گَلِ مِ
 شِ؛ نه رَمَتِ مِ گَشِ نُّ نه مِ رِ سِ. ^{۲۹} وَلِ وَ شِ مَ مِگَّ كِ آتِ سَلِمُنِ پادشاهِ آخِ آمِ
 شکوهِ اُ جلالِ خَا، لباسِ وَ قَشَنگیِ يَكَّ از اِی گَلِ صَرَايِ نِ پوشِ. ^{۳۰} نَفَّ اَگَّ خدا
 عَلَفِ صَرَا Kِ امْرُزِ آسْتِ نُّ فَرْدَا دَرِ تَندورِ پَرَزَنَدِ مِشُّ، اِی طو مِ پُشِ، اِ
 سستِ ايمانِ، شِ مَ رَ، خِلِ بَشْتَرِ نِ مِ پُشُنْ؟

^{۳۱} «نَفَّ دلواپسِ ن بَشِ نُّ مِگَّ چَ چَرِ يا چَ زِبِ شَمِ يا چَ زِبِشِ.
^{۳۲} وَ خَا طِرِ كِ قومِ دِگَ رَدِ آمِ اِيطو چِيزَا آسْتِ نُّ پَدَرِ آسْمُنِ شِ مَ مِ قَمِ Kِ شَمَا
 وَ آمِ اِی چِيزَا نِيازِ دارِ. ^{۳۳} وَلِ شِ مَ اولِ وَرَدِ پادشاهِ خدا اُ صالحِ بُوَدَنِ بَشِ که از
 شِ مَ مِ خَا آ، نُّ هَمَّ اِی چِيزَا وَ شِ مَ دادَهَ مِ شِ. ^{۳۴} نَفَّ دلواپسِ فَرْدَا نِ بَشِ،
 وَ خَا طِرِ Kِ فَرْدَا دلواپسِ خودِ خَا دازه. مشکلاتِ امْرُزِ وَرِ امْرُزِ بَسْ!

۷

مردمِ قضاوتِ مَكَنِ

^۱ «قضاوتِ مَ كَنِ که شِ مَ آ قضاوتِ نِ شِ. ^۲ وَرِ خَا طِرِ Kِ آمَتو Kِ بَقِي رَ
 قضاوتِ بُكَنِ، وَرِ شِ مَ آ قضاوتِ مِ شِ نُّ خِ اِرِ كِلِ Kِ بِ دَ، خِ اُمِ كِلِ وَ شِ مَ
 دادِ مِ شِ. ^۳ وِرچِ پَخَلِ رَ دَرِ چَشِ بِ رِخَا مِ بِنِي، وَلِ گُنْدِهَ دَرِخَتِ Kِ دَرِ چَشِ
 خودِ خَا داری نِ مِ بِنِي؟ ^۴ دَمِ که خودتو كَنده دَرِخَتِ دَرِ چَشِ خَا داری، شِ تُ
 مِتَنِ وَ بِ رِخَا بُگِي، ”بَلِگَ پَخَلِ از چَشِ تو دَرِ بِ يَزُّ،“ ^۵ اِ دَوُرُ دَوَرَنگِ، اولِ
 كَنده دَرِخَتِ از چَشِ خَا دَرِ بِ يَارَكِ، بَعْدِ يَتَرِ مِ بِنِي تا پَخَلِ از چَشِ بِ رِخَا
 دَرِ بِ يَرِي.

^۶ «اُچِيزِ رَ Kِ مَقَدَسِ، وَ سَگُ مَدَنُ دُرُ خَا پَشِ خَوَكُ مَپَرَنِ، نَوَدَا اَشُّ نَ پومالِ

بُکِنِ نُّ وَرْگَرِدُنْ وَ شِ مَ حَمَلَهٗ بُکِنِ.

بِ خَا، کِه وَشِ مَ دَادَهٗ مِشْ

۷ «بِ خَا، کِه وَشِ مَ دَادَمِ شِ؛ بِ گَرْدِ، کِه وَدِی مِ نِ؛ بِ گِبِ، کِه دَرِ وَرِشِ مَ وَا مِ شِ. ۸ وَرْخَاطِرِ کِه آرگِه بِ خَوَا، وَ اَدَا مِ شِ نُّ آرگِه بِ گَرْدِ، وَدِی مِ نُّ آرگِه بِ گِبِ، دَرِ وَرَا وَا مِ شِ. ۹ کَدَ کِشِ مَ اَگِ پِ سِ یِ اَز اُنْ بِ خَوَا، سِنَگِ وَ اَمِ دَ؟ ۱۰ یَا اَگِ مَایِ بِ خَوَا، مَارِ وَ اَمِ دَ؟ ۱۱ اَلَا اَگِ شِ مَ خِ هَمَّ بَدِی خَا مِ فِی مِ کِه بَا اَدِ وَ گِجَگَنِ خَا چِیزِ خُوبِ بِ دَ، چِنْدِ بِشْتَرِ پَدَرِشِ مَ کِه دَرِ اَسْمُنْ چِیزِ خُوبِ وَ اَر کِه اَز اَبِ خَوَا، مِ بَخَشِ. ۱۲ نَفَّ خِ مَرْدَمِ اَمْتورِفْتارِ بُکِنِ کِه دُسِ دَارِ اَشْ خِ شِ مَ رِفْتارِ بُکِنِ. وَرْخَاطِرِ کِه توراتِ اُنْ وِیشتِ اِ بِیغَمبَرُ، ای اَسْتِ.

اَز دَرِ تَنَگِ دَرِ شِ

۱۳ «اَز دَرِ تَنَگِ دَرِ شِ، وَرْچِه کِه دَرِ کِه شِ کَا دَنُ رِ کِه اَسْنِ وَ سَوِنِ اَلاکتِ مَبَرِ نُّ اَشْنِ کِه وَا رَدِی مِشِ زِیادِ. ۱۴ وَ لِ اُدَرِ کِه تَنَگِ نُّ اُرِ اِ کِه سَخْتِ وَ سَوِنِ زَنْدِگِیِ مِ بَرِ، وَ اَشْنِ کِه اُنْ وَدِی مِ نِ گِمِ.

دِ رَخْتِ ثَمَرِهٗ یِ

۱۵ «اَز بِیغَمبَرِی نِ وَ دَرُغِ دَوْرِی بُکِنِ. اَشْ دَرِ پُستِ گُسْفِ پِشِ شِ مَ یَا، وَ لِ دَرِ بَاطِنِ گَرگِنِ اَسْتِ کِه تَلِ مِدِ. ۱۶ اَشْنِ اَز مِیوَهٗ اِشْ مِ شَناسِ. مَگِ اَنگُورِ اَز بُتُّ خَا رُ اَنجِیرِ اَز گِنْدَهٗ عِلْفِ مِ چِینِ؟ ۱۷ وَ اَمِ جُورِ، اَر دِ رَخْتِ سَالِمِ مِیوَهٗ خُوبِ مِ دَ، وَ لِ دِ رَخْتِ کِه اُنْ اَفْتِ زَدَهٗ، مِیوَهٗ بَدِ مِدَهٗ. ۱۸ دِ رَخْتِ سَالِمِ نِ مِتنِ مِیوَهٗ بَدِ بِ دِی، وَ دِ رَخْتِ کِه اُنْ اَفْتِ زَدَهٗ، نِ مِتنِ مِیوَهٗ خُوبِ بِ دِی. ۱۹ اَر دِ رَخْتِ کِه مِیوَهٗ خُوبِ نِ دِی، مَبَرِهٗ نُّ دَرِ اَتِشِ مِ پَرِنِ. ۲۰ نَفَّ شِ مَ، اِیطو اَدَمُنْ اَز مِیوَهٗ اِشْ مِ شَناسِ.

۲۱ «اِیطو نِی کِه آرگِه مِ نِ بُگِ ”خداوند، خداوند“ وَ پادشایی اَسْمُ دَرِ شِی، بَلکِه گَسِ کِه خَواستِ پَدَرِ مِ نِ کِه دَرِ اَسْمُنْ، وَ جَا بِ یَرِ. ۲۲ دَرِ اُرُزِ خِلِ اَوِ مِهٗ مِ گِ: ”خداوند، خداوند، مَ مَگِ وَ اِسْمِ تُو نِبوْتِ نِ گَرْدِه؟ مَگِ وَ اِسْمِ تُو اِرواحِ شِیطانی رِ بُوْرُو نِ گَرْدِه؟ مَگِ وَ اِسْمِ تُو خِلِ مِعْجَزَهٗ نِ گَرْدِه؟“ ۲۳ اُدَمِ مِ وَ شِ مِ گِ، ”مِ هَرگِزِشِ مَارِ نَشَناختا. اِ بَدکارِ، اَز مِ دُورِشِ!“

معمار عاقل اُ معمار نادُ

۲۴ «نَفَ آرگه ای آرِفِ مَنَ بَ یَشَنَ نُو وَشُ عَمَلِ بُکَنَ، مِثْلِ مَرْدِ شِیَارِ اَسْتِ کِ خُنِ خَارُو صَخْرَه بَ سَاخْتِک. ۲۵ دَمَ کِه بَارِشِ کَ، سِلِ آوَرَبِ یَفْتِی، بَادَا پُشَنَ نُو رُو خُنَ زُرَبِ یَاوَه، نَ لَمَی وَرَايِکِ پَا اِی رُو سِنِگِ بُو. ۲۶ وَلِ اَرکَ اِی اَرِفِمَ نَ بَ یَشَنِیْدِکُ وَشُ عَمَلِ نَک، مِثْلِ مَرْدِ نَادُونِی کِ خُنِ خَارُو رِگَا سَاخْت. ۲۷ دَمَ کِه بَارِشِ کَ، سِلِ آوَرَبِ یَفْتِی، بَادَا پُشَنَ نُو رُو خُنَ زُرَبِ یَاوَه، خُنَ بَ لَمَی، نُو وَرُونِی خِلِ گَلُ بُو!»

۲۸ دَمَ کِه عِیسی اِی اَرَفَا رَ خَلَاصِ کَ، مَرْدَمِ اَز تَعْلِیْمِی اِرُ شَدِیْه، ۲۹ وَخَاطِرِ کِ خِ اَقْتِدَارِ تَعْلِیْمِ مِدَادِک، نِه مِثْلِ مَعْلِمِنِ تَوْرَاتِش.

۸

عِیسی یِکِ مَرْدِ جِذَامِی رَ شِفا مَدَ

۱ دَمَ کِه عِیسی اَز سَرِ کُ پَاپی بَ یَوْمَ، جِمَاعَتِ زِیَادِ رَدِ یُو وَرَبِ یَفْتِیْدِه. ۲ اَمَ لِحْظَ مَرْدِ جِذَامِی پُشِنِ عِیسی بَ یَوْمَ نُو پُشِنِی زِیْنِی بَ رَ نُو بَ گَ: «آقا، اَگَ بَخَوَائِی مِتَنِی مَ نَ شِفا بَدِه.» ۳ عِیسی دَسِ خَا دِرَازِ کَ نُو رُویِ بَ شَتِکُ بَ گَ: «مَ خَا اُ؛ شِفا پِدا کُ!» اَمَ دَمَ، اَمَرْدِ اَز جِذَامِ خَا شِفا پِدا کَ. ۴ عِیسی وَ اُ بَگَ: «مَوَاطِبِ بَاشِ کِه وَ کَسِ چِیْزِ نَگِی، بَلِکِه بَرُنُ خُوْدخَا وَ کَاهِنِ (کِه عَالِمِ مَعْبَدِ) شُونِی بَ دِنِ اُ قَرَبِنِی کِ مَوْسِی پِیْغَمْبَرِ، اَمَرِ کَرْدَ، پِشْکَشِ کُ تَ وَرِشُ گُوا اِ بَ شَن.»

ایْمَانِ یِکِ اَفْسَرِ رُوْمِی

۵ دَمَ کِه عِیسی وَ شَرِ کَفَرِنَا حَوْمِ دَرِ شَن، یِکِ اَفْسَرِ رُوْمِی پُشِنِی بَ یَوْمَ نُو خِ التِمَاسِ ۶ وَ اُ بَ گَ: «آقا، خَا دِمِ مَ فِلِج، دَرِ خُنَ پَرُنْدِی نُو خِلِ زَجَرِ مَ گَشَن.» ۷ عِیسی بَ گَ: «مَ یَا اُنُ اُنَ شِفا مِدا.» ۸ وَلِ اُ اَفْسَرِ جَوَابِ بَ دَا: «آقا، مَ لَایْقِ نِی، تُو زِرِ سَقْفِ مَ بَ ی. فِقْطَ اَرِفِ بُو گَگِ کِ خَا دِمِ شِفا پِدا مَ نَ. ۹ وَخَاطِرِ کِ مَ خُوْدِمِ اَمَامُورِ اَسْتُ کِه فَرْمُ بَرُنُ سَرِیازُنِ اَدَا کِه اَزِ مَ فَرْمُ بَرِ. وَ یِکِ مَ گَ، ”بَ رُ“، مَ رَ: وَ دِ گَرِ مَ گَ، ”بِیا“، مَ یَا. وَ خَا دِمِ خَا مَ گَ، ”اِی کَارِ بُکَنک“، مِین.» ۱۰ عِیسی دَمَ کِه اِی اَرَفَا رَ بَیْشِنِی، تَعْجَبِ کَ نُو وَ اَشْنِ کِ وَرْدِیُو مَ یَوْمِ دِ، بَ گَ: «اَقَمْتِ وَ شَ مَ مِگَ، اِیْتِ اِیْمَانِ رَ اَتِی دَرِ بِنِ قَوْمِ خُدا اُنَ دِیْدَا. ۱۱ وَ شَ مَ مِگَ کِ خِلِ اَزِ شَرْقِ غَرَبِ مَ یَا اُنُ دَرِ پَادِشَاپی اَسْمُ خِ بَرَامِ پِیْغَمْبَرُ اسْحاقِ پِیْغَمْبَرُ، یَعْقُوبِ پِیْغَمْبَرِ، سَرِ سَفْرَه مَرِ شِینِ، ۱۲ وَلِ گُجْگَنِ اِی

پادشاپی وَ تاریکی بیرو پَزَنَدَ مِ شَ، جا اِ کِ گَریه مِی نِ دِنْدُ قَریچَک مِی. «
 ۱۳ عیسی وَ اُفسَرِ رومی بَگَ: «بُر! طَبقِ اِیمانِی وَر توب شِی.» دَر اَمِ دَمِ اُ
 خادِمِ شفا پِداک.

عیسی خِلِ اَرِ شفا مِدَ

۱۴ دَمِ کِه عیسی وَ خُنِ پِطْرُسِ بَ رَ، خُشِ پِطْرُسِ بَ دِی کِ توب کردَ، مَرِضِ نِ
 خَو. ۱۵ عیسی دَسِ خا رو دَسِ اَرِ بَشتَک، تَو اُز قَطِ شَنِ نِ پُ شَنِ، شروع کَ وَ
 پذیرایی از عیسی. ۱۶ دَمِ بَ گَ، خِلِ اَز اَشُنِ کِه گرفتارِ ارواحِ شیطانی بودِ، پِشِ
 عیسی بَ یاردِ نِ عیسی خِ یِکِ کَلَمَه، اُروحا رَ از اَشُنِ بور کَ نِ اَمِ مَرِضِ نِ شفا
 بَداد. ۱۷ ای بَ شَنِ تَ اُچیزِ کِ از طریقِ اِشعیایِ پیغمبرِ گفته شَتِ بو وَ اَنجام
 بَ رَسِ کِ:

«اُناخوشی اِ ما رَ بَگَر

نُ مَرِضِ ما رَ از ما دور کَ.»

بها اِ رفتنِ وَرَدِ عیسی

۱۸ دَمِ کِه عیسی بَ دِی جمعیتِ زیاده دوری جَمِ شَنِ تَ، امر کَ: «وَ اُ دَسِ
 اَکِ بَ رَ.» ۱۹ اَمِ دَمِ یِکِ از معلُمینِ توراتِ بَ یومِ نِ وَ عیسی بَ گَ: «اُستاد،
 ارجا کِه توب رَ، مِ اَرَدِ تَ میا اُ.» ۲۰ عیسی دَرِ جوابِ بَ گَ: «زُبگو اَلِ داره نِ
 مَرغُنِ اوا لُنِ، وَ لِ پِ سِ اِنسانِ جا اِنِ داره کِه سر خا بِل.» ۲۱ شاگردِ دَگِ وَ اُ
 بَ گَ: «آقا، اولِ بِلَکِ تَ مِ بَرانِ دَمِ کِه بَیَمِ مَرَدِکِ، اُنِ خاکِ کُنِ، بعدِ وَرَدَنِمِ یا
 اُ.» ۲۲ وَ لِ عیسی وَ اُ بَ گَ: «تو وَرَدِ مِ بَ یا اُ، بِلَکِ مَرَدِگِ، مَرَدِگُنِ خا، خاکِ
 بَکُن.»

عیسی توفانِ اَرَمِ مِی

۲۳ بَعدی عیسی سوارِ قایقِ بَ شَنِ نِ شاگردِ نِی اُ وَرَدِی بَ رَفَتِ. ۲۴ یِگِ لِ دَرِ
 دریاچَه، توفانِ شدیدَه بَ شَنِ، جورِ کِ نزدیکِ بو موجا قایقِ غرقِ کُنِ؛ وَ لِ
 عیسی خُ بو. ۲۵ شاگردِ بَ رَفَتِنِ عیسی رَ بدارِ گردِ نِ بَ گَفَتِ: «آقا، ما داره
 اَلاکِ مِشَن؛ ما رَ نِجاتِ بَ دِ!» ۲۶ عیسی جوابِ بَ دَا: «اِ کمِ اِیمانِ، وَرچِ مِ
 تَرَسِ؟» بَعدِ پُ شَنِ، وَ بادا اُ دریاچَه نِهبِ بَ رَنِ دریاچَه کاملِ اَرَمِ شَنِ. ۲۷ شاگردِ
 تعجبِ گردِ نِ مِگَفَتِ: «ای دَگِ شَطِ اَدَمِ؟ اُتی بادا اُ دریاچَه اَز اُ فرمو مِ بَر!»

عیسی دوتا مرد که روحِ شیطانی دِشتِ، شفا مِدَ

۲۸ دَمِ كِ عِيسَى وَ مَنْطِقَه جَدْرِیْگُ، دَرِ اُ دَسِ دِرِیَاچَه بَ رَسِی، دُوْتَا مَرْدِ كِه
 گَرَفْتَارِ رُوحِ شَیْطَانِی بُوْدِ، اَز قَبْرَسْتُ بُوْرُومِ یَمَدِ نُ خِ عِيسَى رُوْوَرُو شَدِ. اُ دُوْتَا
 اِذْقَرِ وَشِی بُوْدِ كِ اِیچِ كَ نَ مِتْنِسْتَكِ اَز اُ رَ گَرَأَشِی. ۲۹ اُشُ، شَ رَنگِ بَ كَشِیْدِ نُ
 بَگُفْتِ: «اِ پَ سِ خُدا، خِ مَا چِ كَارِ دَارِی؟ مَكْ اَمِدِ تا پِشِ اَز وَقْتِیو مَرَّ عَذَابِ بَ
 دِه؟» ۳۰ كِمِ دُورْتَرِ اَز اُشُ گَلَهَ كَلْنِ اَز خُوكُ دِشْتِ خُورَاكِ مِخُوارِیْدِه. ۳۱ اُرواحِ
 شَیْطَانِی وَ عِيسَى اِلْتِمَاسِ كَرْدِ نُ بَ گُفْتِ: «اَكْ مَا رَ بِیْرُومِ نِی، دَرِ گَلَهَ خُوكُ رَاپِی
 كُ.» ۳۲ عِيسَى وَ شُ بَ گُ: «بَ رَا!» اُشُ اُ اَز وَجُودِ اُ اَدَمُ بِیْرُو بَ شَدِ نُ
 دَرِخُوكُ بَ رَفْتِ نُ یِگِ لِ تَمَامِ گَلَهَ اَز سَرَازَرِی تَبَّ وَ دِرِیَاچَه اُجُومِ بَرْدِ نُ دَرِ اَكْ
 عَرَقِ شَدِ. ۳۳ چُپُئِنِ خُوكُ فَرَارِ كَرْدِ، وَ شَهْرِ بَ رَفْتِ نُ اَمِ مَاجِرَا، مَخْصُوصَا
 اِتْفَاقِ كِه وَرَا دُوتَا مَرْدِ اَفْتِیْدَه بُو كِه گَرَفْتَارِ رُوحِ شَیْطَانِی بُوْدِ رَ، وَرِ مَرْدِمِ تَعْرِیْفِ
 كَرْدِ. ۳۴ بَعْدِ تَمَامِ مَرْدِمِ شَرُ وَرِ دِیْدِنِ عِيسَى بُوْرُو بَ یُومَدِ نُ دَمِ كِه اُنْ بَ دِیْدِ وَ
 اُ اِلْتِمَاسِ كَرْدِ كِ اَز مَنْطِقَه شُ بَ رِی.

۹

عِيسَى یَكِ فَلَاجِ شِفا مَدِ

۱ عِيسَى سِوَارِ قَاقِاقِ بَ شَ نُ وَ اُ دَسِ دِرِیَاچَه، وَ شَرِ خُودِخَا بَیْمِ. ۲ چِنِ نَقَرِ،
 یَكِ فَلَاجِ كِ رُونا لِی دِرَازِ كَشِیْدِ بُو، پِشِ عِيسَى بَ یَارِدِ. عِيسَى دَمِ كِه اِیْمَانِ اُشِنِ
 بَ دِی، وَ فَلَاجِ بَ گُ: «اِی پِسِ مِ، دِلِ تُو قِرْصِ بَشَنِ، گِنَا اِتُ بَخْشِیْدِ شَن!»
 ۳ اَمِ دَمِ، چِنِ تا اَز مَعْلَمُنِ تُوْرَاتِ خِ خَا بَ گُفْتِ: «اِی مَرْدِ كَفَرِمِ گ.» ۴ عِيسَى
 فِكْرِشِ نَ فَمِی نُ وَ شُبِ گُ: «وَ رِچِ دَرِ دِلِ خَا اِیْطُو پَلِیْدِ فِكْرِ مِیْنِ؟ ۵ كَ دَكِ اَسُ
 تَر: گُفْتِنِ اِیكِه ”گِنَا اِتُ بَخْشِیْدِ شَن،” یا گُفْتِنِ اِیكِه ”پُ شُنُ رَ بَرُ؟” ۶ وَ لِ وَرِ اِیكِ
 فَ مِ كِ پِ سِ اِنْسَانِ رُوزِی اِقْتِدَارِ اَمْرِشِ گِنَا اَرِ دَارِ» - عِيسَى وَ فَلَاجِ بَ گُ:
 «پُ شُ، نَالِیْنِ خَا وَ دَا نُ، خُنُ بَرُ.» ۷ اُ مَرْدِ پُ شَنُ وَ خُنُ بَ رَ. ۸ دَمِ كِه
 جَمَاعَتِ اِیْنِ بَ دِیْدِ، بَ تَرْسِیْدِ نُ خُدا رِ كِ اِیْطُو اِقْتِدَارِ وَ اِنْسَانِ دَاْدِ، سَتَایِشِ
 كَرْدِه.

عِيسَى مَتِی رَ دَعُوتِ مِیْنِ

۹ دَمِ كِه عِيسَى اَز اُنْجَا گَرَأ مِشَن، مَرْدِ رَ بَ دِی، وَ اِسْمِ مَتِی، كِ دَرِ دَگَهَ كِه
 خِرَاجِ مِگَرَفْتِ، شَ نَسْتَه بُو. عِيسَى وَ اُ بَ گُ: «وَ رَدِ مِ بِیا.» اُ اُ پُ شَنُ وَ رَدِ
 عِيسَى بَ رَ.

۱۰ دَمَ كِه عِيسَى دَر حُن مَتَى سَر سَفَرَه شَنَسْتَه بو، خِلِ از خِرَاجِگِرِ نُ كُنَه كَارُ ب يَوْمِدِ نُ خِ عِيسَى اُ شَاگِرْدُنِي اَمَسْفَرِ شَدِ. ۱۱ دَمَ كِه عَالِمُن فَرَقَه فَرِيسَى اَيْنَ ب دِيدِ، وَ شَاگِرْدُنِ عِيسَى ب گُفَتِ: «وَرَجِ اُسْتَا شِ مَ اَخِ خِرَاجِگِرِ نُ كُنَه كَارُ غِذَا مِ خَوَازَه؟» ۱۲ عِيسَى كِ اَيْنَ بِيَشَنِي، ب گُ: «مَرِضُ اَسْتِ كِ وَ طَبِيبِ نِيَازِ دَارِ، نَه سَالِمِ.» ۱۳ ب رَنُ مَعْنَى اِي كَلَامَ يَادِ بَغِيرَه كِه «مِ رَحْمَتِ مِ خَا، نَه قَرْبَنِي.» وَ خَاطِرِ كِ مِ نِ يُمْدَا تِ صَالِحُنَ دَعْوَتِ بُكُنُ، مِ اَمْدَا تِ كُنَه كَارُنَ دَعْوَتِ بُكُنُ.»

سوال درباره رُز

۱۴ بَعْدِ شَاگِرْدُنِ يَحْيَى پَشِ عِيسَى ب يَوْمِدِ نُ ب گُفَتِ: « وَرَجَه اَمَ مَا اَمَ فَرِيسِيگِ رُزِ مِ گِيرَه، وَ لِي شَاگِرْدُنِ تُو رُزِ نِ مِگِيرَه؟» ۱۵ عِيسَى وَشُ ب گُ: «مَكِ مِشُ مِئُنِ عَرُوسِي تِ دَمِ كِ دُمَادِ خِ شُ اَسْتِ، مَائِمَ بِ گِيرَه؟ وَ لِي رُوزِ مِ يَا اَكِ دُمَادِ اَزِ شُ گِ رَفْتِ مِ شُ، اُدَمِ اَشُ اُرُزِ مِ گِيرِ. ۱۶ اِيچِ كِ يَكِ تَكِه اَزِ پارچَه نُ اُنِ رَفْتِ رَ وَ لِبَاسِ كُنِ وَصَلِ نِمِ نِ، وَ رَخَاطِرِ كِ وَصَلَه اَزِ لِبَاسِ كِنْدَه مِشُ نُ پارِگِي بَدْتَرِ مِ شُ. ۱۷ وَ اَمْتُو شَرَابِ نُ دَرِ مَشِكِ كُنِ نِ مِ رِزِ، اَكِ اِي كَارِ بُكِنِ شَرَابِ نُ، مَشِكَا رِ مَتَرَكُنِ، شَرَابِ مِ رِزِ نُ مَشِكَا اَزِ بِنِ مَرِ. بَلَكِه شَرَابِ نُ دَرِ مَشِكِ نُ مِ رِزِ نُ اَرِ دُوئَشُ حَفْظِ مِشُ.»

زنده گردن يك كنج ن شفا دادن يك ر

۱۸ دَمِ كِ عِيسَى دِشْتِ اِي اَرَفِ رِ وَرَشُ مِ گُفَتِ، يَكِ اَزِ رِيسِ پَشِ عِيسَى ب يَوْمِ، رُو وَرُويِ زِينِي ب رَنُ ب گُ: « كِنجِ مِ اَمِي اَلَا مَرْدَكِ. وَ لِي تُو بِيَا نُ دَسِ خَا رُويِ بَلَكِ، اُ زَنْدَه مِشُ.» ۱۹ عِيسَى پُ شِ نُ خِ شَاگِرْدُنِ خَا وَرَدِ اُ ب رِ. ۲۰ اَمِ دَمِ، زِنِ كِ دِ وَازْدِ سَالِ اَزِ خُونَرِيزِي زَجَرِ مِ گُشِي، پَشْتِ سَرِ عِيسَى ب يَوْمِ نُ دَسِ خَا وَ گُشِ عِبَايِ ب رِ. ۲۱ وَ رَخَاطِرِ كِ اُ خِ خَا گُفْتَه بُو: «اَكِ اَتِي وَ عِبَايِ دَسِ ب زَنُ، شَفَا پِدَا مِ.» ۲۲ عِيسَى وَرِگُشْتِكِ، اُنِ ب دِيدَكِ ب گُ: «اِي كِنجِ، دَلِ تُو قَرِصِ بَشِ، اِيْمَانِتِ تِ رِ شَفَا دَا.» اَمِ دَمِ، اُ زِ خُوبِ شِ. ۲۳ دَمِ كِ عِيسَى وَ حُنِ اُرِيسِ ب يَوْمِ، اُسُنِ كِه وَرِ نُوخَه، نِي مَرْدِ نُ مَرْدِمِ كِ سُوْرَه مِرْدِ رِ ب دِي ۲۴ ب گُ: «بِ رَا بِيَرُو. وَ رَخَاطِرِ كِ كِنجِ نِ مَرْدِ، اُ خِ وَ.» وَ لِي مَرْدِمِ وَ اُبِ حَنْدِيدِ. ۲۵ دَمِ كِه مَرْدِمِ بِيَرُو گَرْدِ، عِيسَى دَرِ شِ نُ دَسِي كِنجِ رِ بَكْرِ نُ كِنجِ پُ شِ. ۲۶ خِ وَرِ اِي مَعْجَرَه دَرِ اَمِ اُ مَنطَقَه پَخْشِ شِ.

عيسى دوتا گر شفا مد

۲۷ دَمِ كِ عِيسَى اَز اُنْجَا گَرَا مِش، دُوْتَا گَر رَدِي بِيْفْتِيدِ، نُو خِ صَدَا اِب لِي مِگَفْتِ: «اِي پِ دَاوُوْدِ پَادشَاه، وَر مَا رَحْمِ كُ!» ۲۸ دَمِ كِه عِيسَى وَ خُنِ دَرَشَن كِه اُنْجَا مِمنَدَك، اُدُوْتَا كُوْر پِشِي بِي يَوْمِدِ. عِيسَى اَز شُ پَرَسِي: «اِيْمَان دَارِ كِي مِ مَتْنُ اِي كَار وَر شَمَا بُكُنْ؟» اَشْبِ گُفْتِ: «بَلِه، اَقَا.» ۲۹ بَعْدِ عِيسَى دَسِ خَا رُو چَشِشُ بِشْتَكُ بِي گُ: «طَبِيقِ اِيْمَانِشِ مَا، وَر شَمَا بِي شِي.» ۳۰ اَمِ دَمِ چَشِشُ وَ اَشْنِ. عِيسَى خِ تَاكِيدِ وَشُ اَمْرِ كُنُ بِي گُ: «مَوَاطِبِ بَشِ كَسِ اَز اِي جَرِيَانِ خِ وَر نِ شِي.» ۳۱ وَ لِي اَشُ بُورِ شَدِ، نُو اَوَازِه عِيسَى رِ دَر اَمِ اُ مَنطَقَه پَخِشِ گَرْدِ.

عِيسَى يَكِ گُنْگِ شَفَا مِدِ

۳۲ دَمِ كِي اَشُ دِشْتِ بِيرو مِرْفَتِ، مَرْدِ رِ پِشِ عِيسَى بِي يَارْدِ، كِي گَرَفْتَارِ رُوْحِ شَيْطَانِي بُودَكِ گُنْگِ بُو. ۳۳ دَمِ كِه عِيسَى رُوْحِ شَيْطَانِي رِ اَز اُ مَرْدِ بِيرو كِ، زُبْنِ اُ مَرْدِ وَ اَشْنِ. مَرْدَمِ خِ تَعَجَبِ مِ گَفْتِ: «هَر گَزِ اِي تُ چِيْزِ تِ اَلَا دَرِ قَوْمِ خُدَا دِيدِ نَشْت!» ۳۴ وَ لِي عَالَمِنِ فَرْقِه فَرِيسِي بِي گُفْتِ: «عِيسَى اَرُوَاحِ شَيْطَانِي رِ خِ كَمِكِ رِئِيسِ اَرُوَاحِ شَيْطَانِي بُورِ مِ ن.»

مَصُولِ زِيَادَه وَ لِي كَار گَر گَم

۳۵ عِيسَى دَرِ اَمِّ شَرَا اُدِه اَمِ گَشْتَكِ، دَرِ عِبَادَتْ گَاهِ شُنُ تَعْلِيمِ مِدَادَكِ، خِ وَرِ خُوْشِ پَادشَاپِي خُدَا رِ اَعْلَامِ مِكِ نُو اَرِ جُوْرِ دَرْدِ اُ مَرَضِ رِ شَفَا مِدَادَكِ. ۳۶ عِيسَى دَمِ كِه جَمَاعَتِ بِي دِي، دَلِي وَرِشُ بِي سُخْتَكِ، وَر اِيكِي مَثَلِ گُوْسَفَنْدِنِ بِي چُپُ، مَضْطَرُبُ دَرْمَنْدِ بُوْدِ. ۳۷ بَعْدِ وَ شَاگَرْدُنُ خَا بِي گُ: «مَصُولِ زِيَادَه، وَ لِي كَار گَر گَم.» ۳۸ نَفِ خِ اِصْرَارِ اَزِ صَابِ مَصُولِ اَبِ خَا اِكِه وَرِ مَصُولِ اِخَا، كَار گَرُ رَايِي بُكُن.»

۱۰

دِ وَاژَدَه حَوَارِي

۱ عِيسَى دِ وَاژَدَه شَاگَرْدِ خَا پِشِ خَا صَدَا كِ، اَشْنِ اِقْتِدَارِ بَدَا تِ اَرُوَاحِ پَلِيدِ اَزِ اَدَمِ بِيرو كُنِ نُو اَرِ دَرْدِ مَرَضِ رِ شَفَا بِي دِ. ۲ اِسْمِ اُدِ وَاژَدَه حَوَارِي، اَيْنِ: اَوْلِ، شَمْعُونِ مَعْرُوفِ وَ پَطْرُسُ بِي رِي اَنْدَرِيَاْسُ؛ يَعْقُوبُ بِي سِي زَيْدِي بِي رِي يُوْحَنَّا؛ ۳ فِيلِيپُّسُ بَرْتُولْمَا؛ تُوْمَا اُمْتَايِ خِرَا جِگِيرِ؛ يَعْقُوبُ بِي سِي حَلْفَايِ، تَدَايِ؛ ۴ شَمْعُونِ مَعْرُوفِ وَ وَطْنِ پَرَسْتِ يَهُودَا اِسْخَرِيُوطِ كِي وَ عِيسَى خِيَا نَتِ كِ.

عیسی دوازده حواری ر رابی من

عیسی ای دوازده نفر رابی کَن ن و ش امر ک: «میون غریهودیگ مَرَن در ایچ گدک از شرِ سامریگ در مَشَن،^۶ بلکه پِش گسفنَدِن گم شت قوم خدا ب ر. ۷ امتو کِ داره مَر، اعلام بُکِن ن بُگ، پادشایی آسَم، پادشایی خدا نزدیک. ۸ مریضَن شفا ب دَ، مَرَدگ ن زنده کن، جُدامیگَن شفا ب دَه ن ارواح شیطانی ر از آدَم پیرو بُکِن. مفت و دَس آرد، مفت ب دَا. ۹ ایچی ط لا یا نفره یا مس در ک مَرَبِندِ خا خ خان بَر ۱۰ ن و ر سفر خا، بُغچه یا پِن اِضافی یا گُش یا چو دَس وَن دَر؛ وَخاطِرِ کِ روزی کارگر، اَقَن. ۱۱ و آ ر شر یا دِه اِ کِ مَر، آدَم لا اِ ق، و دِی بُکِن ن ت دَم کِ از اُنجا ب ر، در خُئی مَن. ۱۲ و آ ر خُن در مِشَن، «سلام بُکِن.» ۱۳ اَگ اُ خُن لا اِ ق بَشَن، برکت سلام ش ما و ر اُ خُن مِست ن اَگ اُ خُن لا اِ ق نَبِشَن، بَرِگت و خُودِش ما و رِمِگَرَد. ۱۴ اَگ گَس ش ما ر قبول نکن یا و آ ر فِش ما گُش ن دِی، دِم کِ از اُ خُن یا شهر مَر، خا ک پُ اِ خا ا ب ت کُن ت فِ م که غضبِ خدا و رِش مِیَا. ۱۵ اَقَقَت و ش ما مِگ، که در رُز قِیامت، تَحْمَلِ جزا و ر شَهرِ سُدوم اَعْمورَه، اَس تَر مِش ت و ر اُ شَهر.

جور و جفا

۱۶ «م ش ما ر مِثِلِ گسفنَدِن بِنِ گِرگ رابی مَن. نَف مِثِلِ ما ز شیار بَش ن مِثِلِ گفتر سادَه. ۱۷ و لِ حواسِش ما و مردم بَشَن، و ر اِ کِ ش ما ر و مَگمه آتسَلیم مِ ن دَر عبادتگاهِ خا، ش ما ر شلاق م رِن. ۱۸ و ش ما، و ر خا طِرِ م، پِش و اِ لِ ن پادشا اُ گشیدَه مِشَن تا و اُش ن غِر یهودیگ شهادت ب د. ۱۹ و لِ دَم کِه اُش ش ما ر تسلیم بُکِن، دلواپس ن بَش کِ شَط اُ ر ف بَزِن یا چ ز بُگ. و ر خا طِرِ کِ دَر اُ دَم، اِرچی کِ با اُد بُگ و ش ما دادَه م ش. ۲۰ و ر خا طِرِ کِه ای ش ما نی ی کِ اُ ر ف م رِن، بلکه رُوح پَدِر اَسْمَنی ش ما است کِ از طریقی ش ما اُ ر ف م رِن. ۲۱ ب رادَر، ب رادَر تسلیم مرگ م ن ن بَب، گِچ خا. گِچگ و ر ضِدِ مُک اُ ب خا پُ م ش ن اُش ن و گُشت مَد. ۲۲ اَم مردم و خا طِرِ م م از ش ما بد بری پدا مَن. و لِ ا ر کِه ت ا خِر طاقَت ب یَر، نجات پدا م ن. ۲۳ دَم کِه در شر و ش ما جور جفا م رَسِن، و شر بعدی فرار بُکِن. اَقَقَت و ش ما مِگ، پِش از اِیکِ بِتِنِ و اَم شرِ مملکتِ خودخا ب رَس، پ س اِنسان م یا آ.

۲۴ «نه شاگرد از اُسْتِ خا بالاتر ن نه خادِم از اربابِ خا. ۲۵ اَمی بَس کِ شاگرد مِثِلِ اُسْتِ خا ب شِی ن خادِم مِثِلِ اربابِ خا. اَگ اُش اربابِ خُن ر بَعْلزِبُول صدا

گرد که امّ ابلیس، چندِ بَشْتَرِ آلِ حُنِ نَ بدنامِ مین؟

مَتْرِس

۲۶ «نَف، ازبُش مَتْرِس. و رِخاطِرِکِ ایچ چیزِ پوشیدِ نییَ کِ وَرَمَلانِ شِیَ نُ ایچ چیزِ زِرِ نییَ کِ مَعْلومِ نِ شِیَ. ۲۷ اُ چیزِ کِ مِ دَرِ تارِیکِیِ وَ شِ مَ بِ گُفْتُ، دَرِ رُشِناییِ بُگِ نُ اُچیزِ که اَرُمِ دَرِ گُشِشِ ما گُفْتَه مِشُ، از سَرِ حُنِ آ اعلامِ بُکِن. ۲۸ از اُشُنِ کِ بَدَنِ مِکِ شِ وَ لِ نِ مِتنِ رُوحِ بُکِشِ، مَتْرِسِ؛ وَ جاییِ از اُ بِ تَرِسِ کِ مِتنِ اَمِ رُوحِ اَمِ بَدَنِ دَرِ جِ اَنَدَمِ از بِنِ بَر. ۲۹ مَگَ دُوتا چُفُکَ وَ یِکِ پُولِ سِیَه نِ مِفرُشِ؟ وَ لِ، اَتِیِ چُفُکِیِ بِ اِجازَه پَدِرِ اَسْمُنِیِ شِ مَ وَ زِمِیِ نِمِ یَفْت. ۳۰ اَتِیِ مَوا سِرِشِ مَ ا تَکِ تَکِ، شِ ماردِ شِ ت. ۳۱ نَف مَتْرِسِ؛ اَرزِشِ شِ مَ از اِزارُنِ چُفُکِ، بَشْتَر. ۳۲ «اَرکِ پِشِ مَرْدَمِ وَزُبُ بَیَرِ کِ وَ مِ تعلقِ دازَه، مِ ا پِشِ پَدِرِ خا کِ دَرِ اَسْمُنِ، وَزُبُ مِیارِ کِ ا وَ مِ تعلقِ دازَه؛ ۳۳ وَ لِ اَرکِ پِشِ مَرْدَمِ، مَنِ اِنکارِ بُکِن، مِ ا پِشِ پَدِرِ خا کِ دَرِ اَسْمُنِ، اَنِ اِنکارِ مَن.»

صَلحِ نَه، شَمِشِر

۳۴ «گَمَ مَکِنِ کِ اَمَداتِ صَلحِ وَ زِمِیِ بِ یَز. مِ نِ یَمَداتِ صَلحِ بِ یَز، مِ اَمدا تِ شَمِشِرِ بِ یَز! ۳۵ مِ اَمدا کِ:
»پ سَرِخِ بَی،
کِنجِ رَخِ مَکِیِ نُ
عَرَسِ خِ حُشِی، ضَدِ بُکِن.
۳۶ دِشْمُنِ اَدَمِ، اَلِ حُنِ خُودِیِ اَسْت.»

۳۷ «اَرکِ بَبُ نُ مَکِ خا بَشْتَرِ اَزِ مِ دُسِ دِشْتِ بَشَن، لایِ مِ نِیَ؛ وَ اَرکِ پِ سِیِ خا یا کِنجِ خا بَشْتَرِ اَزِ مِ دُسِ دِشْتِ بَشَن، لایِ مِ نِیَ. ۳۸ اَرکَه صَلیبِ خا وَ نِ دَرَه نُ وَ رَدِ مِ نِیَ، لایِ مِ نِیَ. ۳۹ اَرکِ بِ خِوا اَجِنِ خا اِفظِ بُکِن، اَنِ اَزِ دَسِ مِ دَنِ اَرکِ جِنِ خا وَ خاطِرِ مِ اَزِ دَسِ بِ دِی، اَنِ اِفظِ مِ ن.»

۴۰ «اَرکِ شِ مَ رِ قَبولِ بُکِن، مَ نَ قَبولِ مِ نِ اَرکِ مَ نَ قَبولِ بُکِن، اِکِمِ نَ رآیِ گَرَدَه رِ قَبولِ مِ ن. ۴۱ اَرکِ پِیغَمبِرِ رِ وَرِ خاطِرِ پِیغَمبِرِ بُوَدُنِیِ قَبولِ بُکِن، اَجِرِ پِیغَمبِرِ مِ گِیرَه نُ اَرکَه اَدَمِ صَلِحِ رِ وَرِ خاطِرِ صَلِحِ بُوَدُنِیِ قَبولِ بُکِن، اَجِرِ صَلِحِ مِ گِیر. ۴۲ اَرکَه وَ یَکِ اَزِ اِیِ خورِگِگِ، وَرِ اِیِ کِ شاگَرَدِ، اَتِیِ یَکِ پِیاله اِوَ خَنکِ بِ دِی، اَقِقتِ وَ شِ مَ مَگِ که وَ هِیچِ وَجِهِ بِ اَجِرِ نِ مِ مَن.»

قاصِدُنِ یَحِی

۱ بعد از اُ که عیسی ای قَرْمُنَا رَوَد وَاوَزْد شَاگَرْد خَا بَ گَ، از اُنجا بَرَت دَر شَرِ اَشُ، تعلیم بَ دِی نُو وَرَشُ صَحَبَتِ بُکَنَ.

۲ دَمِ کِه یَحِی دَر زَنْدُ، دِرْبَارِه کارِ مَسِیحِ بَیْشِنِ، شَاگَرْدُنِ خَا پِشِی رَا بِی کَ ۳ تَ از عیسی پَرس: «تو اُمَ اَسْتِی کِه بَا اَد بَ یَ، یا مَنظَرِ کَسِ دِ گِ بَ شَ؟»
 ۴ عیسی دَر جَوَابِ بَ گَ: «بَر زَن اَرِجِی کِ مَ بَیْنِ نُو مَ یِشِنِ وَ یَحِی بُگِ، کِ
 ۵ گُر بَیْنَا مَ شَ، لَنگُ رَمِ رَ، جِذَامِیگُ شِفا پِدا مَ نِ، کُوتُ مَیْشِنِ، مَرْدَگُ زَنْدِه مَ
 شَن نُو وَ فِقْرُخُ وَرِ خُوشِ دَا دَ مِشُ. ۶ خُوشِ وَ اَلِ گَسِی کِ دِرْبَارِه مَ شَکِ نَکَنَ.»

۷ دَمِ کِه قاصِدُنِ یَحِی بَ رَفَتِ، عیسی شُرُوعِ وَ صَحَبَتِ دِرْبَارِه یَحِی بَ کَ نُو وَ جَمَاعَتِ بَ گَ: «وَ بَیَابُ بَ رَفَتِ کِ چِزِ رَ بَیْنِ؟ وَرِ دِیدِنِ نِی اِکِ از بَادِ وَ تَکُنَ؟ ۸ نَفَ وَرِ دِیدِنِ چِ زِ بَیْرُوبِ رَفَتِ؟ وَرِ دِیدِنِ مَرِدِ کِ لِبَاسِ نَرَمِ وَ جِ لَافِ بَرَخَا دَارَ؟ اَشُنِ کِ لِبَاسِ نَرَمِ وَ جِ لَافِ بَرَخَا مِیْنِ دَرِ کَاخِ پَادِشَا اَسْتِ. ۹ نَفَ وَرِ دِیدِنِ چِ زِ بَیْرُوبِ رَفَتِ؟ بَ رَفَتِ کِه پِیغَمبَرِ رَ بَیْنِ؟ بَلِه، وَ شَ مَ مِگِ کِ اُ، از پِیغَمبَرِ بِلَا تَر. ۱۰ یَحِی اُمَ کَسِی کِ مَلَاکِی پِیغَمبَرِ دِرْبَارِی نَ وِیشتَ کِه:

”پَشِ از تُو قاصِدِ خَا رَا بِی مِیْنِ،

اَرِتِ رَوَرْتُ اَمَادَه مَ نَ.“

۱۱ اَقِقتَ وَ شَ مَ مِگِ کِ کَلْتَرِ از یَحِی اُمَ کِه غَسَلِ تَعْمِیدِ مَدَ، از مُکِ زَا بَیدَ نَشتَ، وَ لِ اِکِ دَرِ پَادِشَا بِی اَسْمُ از اُمَ خُورِدَتَر، از اُ کَلْتَر. ۱۲ از زَمَانِ یَحِی کِه تَعْمِیدِ مِدا تِ اَلَا پَادِشَا بِی اَسْمُ از ظَلْمُ سَتَمِ زَجَرِ کَشِیدَه؛ نُو ظَالِمِ اُنَ وَ زُورِ وَ چَنگِ مِیآرِه. ۱۳ وَ خَا طِرِ کِ تَمَامِ پِیغَمبَرِ نُو تَوْرَاتِ تا زَمَانِ یَحِی، پِشْگُوبِی مِگَرِدِ. ۱۴ وَ اَگِ بَ خَا اِ قَبُولِ بُکَنِ، یَحِی، اُمَ الِیاسِ پِیغَمبَرِ کِ بَا یَدِ بَ یِ یِ. ۱۵ اَرگِه گُشِ شَنُوا دَارَ، بَ یِشِنَ.

۱۶ «ای نَسَلِ خِ چِزِ مَقَا یَسَه بُکَنُ؟ اَشُ مِثْلِ گِجْگَنِ اَسْتِ کِ دَرِ کُوجَه اُ بَا زَارِ مِرَشِیْنِ نُو اَمَ بَا زِیگَنِ خَا صِدا مِیْنِ نُو مِگِ:

۱۷ ”وَ رِ شَ مَ نِی بَ رَدِ، نَ رَقَصِیدِ؛

نُوحَه بَ خُندِ، گَرِیَه نَ گَرِدِ.“

۱۸ وَرِ اِی کِ یَحِی بَیْمَ کِه نَه مَخَارَنُ نَه مَ شَمَ مَ گِ: ”رُوحِ شَیْطَانِی دَارَ.“ ۱۹ پَ سِ اِنْسَانِ بَیْمَ کِه اَمَ مَخَارَنُ اَمَ مَ شَمَ مَ گِ: ”اُنَ سِ گَنِ! مَرِدِ شِ گَمُی عَرَقِ

خوار، رَفِیْ خَراجِگِیْرُ نُ گَنه کَارُنْ. «وَلِ حَقِّ بُوَدَنِ اِکْمَتِ، اَعْمَالِیْ ثابِتِ مِیْن.»

وای وَ حَالِ شَرِّ کِ تَوْبَه ن مِیْن

۲۰ بعد عیسی شروع کَ وَ مَلامَتِ اُ شَرِّ کِ بِشْتَرِ مَعجَزَه اِیْ اُنْجَا اَنجامِ شَتِ بُو، وَر اِیکه اَشُ تَوْبَه ن گَرْدَه بُوَد. ۲۱ عیسی ب گ: «وای وَر ش ما، ای مَرْدُمِ خورزین! وای وَر ش ما، ای مَرْدُمِ بَیتِ صِیْدَا! وَخاطِرِ کِ اَگِ مَعجَزَه اِ کِ دَر ش ° ما اَنجامِ شَن دَر شَرِّ صُور اُ صِیْدونِ مِشَن، مَرْدَمِ اُنْجَا خِلِ بِشْتَرِ از اِی، پِلاسِ بَر خَا مِگَرِدِ، دَر خَاکِستَرِ مِشَنَسِتِ نُ تَوْبَه مِگَرِدِ. ۲۲ وَلِ وَشما مِگِ دَر رُزِ قِیامتِ، تَحْمَلِ جِزا وَر مَرْدُمِ صُور اُ صِیْدونِ اَسُ تَر ت وَر ش ° ما. ۲۳ وَ تُو، اِ گَفَرناحوم، تَ اَسْمُ خُودخَا ب لِ مِیْنِ؟ نَه، تَ قَعَرِ جَهَنَمِ پاپِ گَشِیْدَه مِش. وَر خَاطِرِ کِ اَگِ مَعجَزَا کِ دَر تُو اَنجامِ ب ° شَن دَر سُدومِ مِشَن، اُ شَرِّ تَا اِمْرُزِ باقی مِ مُنْد. ۲۴ وَلِ وَشما مِگِ دَر رُزِ قِیامتِ، تَحْمَلِ جِزا وَر مَرْدُمِ مَلِکِ سُدومِ اَسُ تَر ت وَر تُو.»

پِش م ب ی ن م وَشما راحتی مِدا

۲۵ بعد، عیسی ایطُ بَگ: «ای پَدَر، مالکِ اَسْمُ نُ زَمِی، تَ رَ شَکْرِ مِیْنِ کِ اِی حَقاقِ از اَشُنْ کِه شِیَارُ فَمِیْدَه اَسْتِ زَرِ گَرِدِ وَلِ وَر اَشُنْ کِه مِثْلِ گُجْگَنِ خُورِدِ، وَر مَلا کَرِدِ. ۲۶ بله، ای پَدَر، وَخاطِرِ کِ خُوشنودِی تُو دَر اِی بُو.»

۲۷ وَ ب گ: «پَدَر م، اَمَّ چِیَزِ وَ اِختِیَارِ مِ اِشْت. اِیچِ کَ پِ سَرِ نِ مِشَناسِ غِیْرِ پَدَر، اِیچِ کَ پَدَرِ نِ مِشَناسِ غِیْرِ پَسَر اُ اَرکِ کِ پِ سَرِ بِ خُوا اُ پَدَرِ وَشِ بَشَناسِن. ۲۸ پِش مِ بِ ی، اِی اِمِ کِسانِ کِه رَمَتِ مَکَشِ نُ باریشِ سِنگِیْن، کِ مِ وَ ش ° ما راحتی مِ دا. ۲۹ زِیگُو مِ نَ وَ گَرْدَنِ خَا پَرِنِ نُ از مِ یادِ بِ گِیْرَه، وَخاطِرِ کِ مِ مَلامِ فَروتنِ اَسْتُ، نُ جُنْشِ ما راحتی پِیْدَا مِیْن. ۳۰ وَرِچِ کِه زِیگُو مِ رَا اَتِ اَن بَارِ مِ سِ بَک.»

۱۲

صَبا پِ رُزِ شَنبِه مَقْدَس

۱ دَر یَکِ از رُزِ شَنبِه مَقْدَس، عیسی خِ شَاگَرْدَنِ خَا از بِنِ زَمِیْنِ گَنْدَمِ گِرا مِشَن. شَاگَرْدَنِ یُو گِشَن بُوَدَنِ شُروَعِ گَرِدِ وَ چِیْنَدَنِ سَر خُ شِ اِ گَنْدُمِ خَا رَدَنِ ش. ۲ وَلِ عَالِمِنِ فَرقَه فَرِیسی دَمِ کِ اِیْنِ بِ دِیْدِ وَ عیسی بِ گُفْت: «سِ کُ، شَاگَرْدَنِ تُو کَارِ مِ نِ کِ دَر رُزِ شَنبِه مَقْدَسِ جَا اَزِ نِی.» ۳ عیسی ب گ: «مَگِ نِ خُنْدِ کِ

داوود پادشاه دَم کی خودیو ن اشن که خ اُبود گشن بود، چکار ک؟^۴ شط داود در حن خدا ب رن نُن مقدس بخاردک. اُم نُن که خاردنن نه ور ا جائز بو نه ور اشن که خ اُبود، بلکه فقط ور کاهن؟^۵ یا مگ در تورات ن خند ک شط در رز شنبه، کاین در معبد ور خاطر انجام وظیفه خا، اُرمت شنبه رن گن مَدِر، وِل خ ای حال، تقصیرکار شمارده ن مَش؟^۶ م و ش ما مگ اینجا چیز است ک از معبد کلتر!^۷ اگ م فمید معنی ای کلام چیزی که م گ م رحمت مخوا، نه قربنی، «اشن که تقصیر نداره ر مکوم ن مگرد.^۸ ورا ی ک پ س انسان صاب رز شنبه مقدس.»

عیسی مرد ر که دسی خشک شد، شفا مد

^۹ عیسی از اُنجا ب رن و عبادتگاه ش در ش. ^{۱۰} اُنجا مرد بو ک یک دسیو خشک ش د بو. فریسیگ ور متهم کردن عیسی از ا پرسید: «شفا داد در رز شنبه مقدس جاز؟». ^{۱۱} عیسی وش ب گ: «گدکیش ما است که گسفنید دشت بَش ن اگ ا گسف در رز شنبه در چ ب یفت، ا ن ن گیره ن از چ بیرون یزه؟^{۱۲} آلا ارزش انسان، چند پشتر از گسفنید! نف خوبی کرد در رز شنبه، جاز.» ^{۱۳} بعد و اُ مرد ب گ: «دس خا دراز ک!» اُ مرد دس خا دراز ک. اُدس، مِثل دس د گ ی سالم ش. ^{۱۴} وِل عالمن فرقه فریسی، بیروب رفت ن خ هم شور گرد ک ش ت عیسی ر نابود بکن.

خادم برگزیده خدا

^{۱۵} دَم که عیسی این فمی، از اُنجا بر. وِل جمعیت زیاد و ردی ب رفت ن عیسی امش ن شفا ب دا ^{۱۶} ن وش دستور ب دا ت درباره ا وگس چیز ن گ. ^{۱۷} ای ب ش ت ا چیز ک از طریق اشعیا پیغمبر گفته شت بو و انجام ب رس ک:

^{۱۸} «ای است خادم م ک ا ن انتخاب کردا،

آزیم ک جَنیم از ا راضی.

م روح خا روی م ل

و ا عدالت و قوما اعلام م ن.

^{۱۹} ا نه دعوا م ن ن نه فریاد م گش؛

و ن گس صدان در کوچه آم یشن.

^{۲۰} نی ا که ترک دازه ن م شکن

وَ فِئْتِه نِمْ سَوْرَ خَاْمُش ن م نَ،
 تَ اِيَكِ عَدَالَتِ پِيروز بُكَنَ.
 ۲۱ اِسْمِي مَا اِ اميد، وَر قوما مِشْ.»

كُفْر وَر ضِدُّ رُوحِ الْقُدُسِ

۲۲ بعد يَكِ مَرْدِ رَ كه گرفتارِ رُوحِ شَيْطَانِي بو كه كُرْ گَنگِ بو، پِشِ عَيْسِي ب يارِدِ. عَيْسِي اَنْ شِفا بَ دَا، طُورِ كِي اَمْرَدِ اَمِ صَحْبَتِ كَنْ اَمِ بَ دِي. ۲۳ نَفِ اَمِ مَرْدَمِ تَعَجَبِ بَ كَرْدِ نُنْ پَرَسِيده: «تُوارِ اِي مَرْدِ مِتَنِ پَسِ دَاوودِ پادشاهِ بَشَن؟» ۲۴ وَ لِ دَمِ كِه عَالِمِنِ فَرْقِه فَرِيسي اِي نَنْ بَ يَشْنيد، بَ كُفْتِ: «فَقَطِ وَ كَمَكِ بَعْلِزْبُولِ، كِي رَيْسِ ارواحِ شَيْطَانِي، اِي مَرْدِ ارواحِ شَيْطَانِي رَ بُوَرِ مِ نَ!» ۲۵ وَ لِ عَيْسِي كه از فِكْرِشُ خِ وَ دِشْتِ وَ شُ بَ كُ: «اَرِ مَمْلِكَتِ كِي وَرَضِدُّ خَا تَقْسِيمِ شِي، وَرِ مِ شُ نُنْ اَرِ شَرِ يَا اَرِ خُنِ كِي وَرَضِدُّ خَا تَقْسِيمِ شِي، دُوامِ نِ مِيَرِ. ۲۶ اَكْ شِطُّ، شِطُنْ بُوَرِ بُكَنَ، وَرَضِدُّ خَا جَدايِ پَرْنَدِه؛ نَفِ شُ تْ پادشايِ دُوامِ مِيَاَرِ؟ ۲۷ اَكْ مِ خِ كَمَكِ بَعْلِزْبُولِ كه رَيْسِ ارواحِ شَيْطَانِي، ارواحِ شَيْطَانِي رَ بِيروِ مِ، شَاكْرُدُنْ شُ مَ اَمِ خِ كَمَكِ كِي اَشْ نَ بِيروِ مِ نِ؟ نَفِ شَاكْرُدُنْ خُودِشْما، شُ مَ رَ قضاوتِ مِ نِ. ۲۸ وَ لِ اَكْ مِ از طَرِيقِ رُوحِ خُدا ارواحِ شَيْطَانِي رَ بِيروِ مِ، نَفِ پادشايِ خُدا وَرِ شُ مَ اَمْدِ. ۲۹ يَكِ نَفَرِ، شِطُّ مِتَنِ وَ خُنِ مَرْدِ پَرِ رُزِ دَرِ شِي نُنْ اِمِوالِ نَنْ غارَتِ بُكَنَ، مَكِ اِي كِي اَوَّلِ اَمْرَدِ پَرِ رُزِ بَنْدِ. بَعْدِ، واقعا مِتَنِ خُنِ نَنْ غارَتِ بُكَنَ. ۳۰ اَرَكِ خِ مِ نِي، وَرَضِدُّ مِ نُنْ اَرَكِ خِ مِ جَمْعِ نَكَنَ، تِ نُوَكِ مِ نِ. ۳۱ «نَفِ وَ شُ مَ مِگِ، اَرِ جُورِ گِناهِ كُفْرِ كِي اِنْسَانِ مِ نَنْ، بَخْشِيْدِ مِشْ، وَ لِ كُفْرِ وَ رُوحِ الْقُدُسِ بَخْشِيْدِ نِ مِ شُ. ۳۲ اَرَكِه اَرَفِ وَرَضِدُّ پِ سِ اِنْسَانِ بُگِ، بَخْشِيْدِ مِ شُ، وَ لِ اَرَكِ وَرَضِدُّ رُوحِ الْقُدُسِ اَرَفِ بَ رَنْ، نه دَرِ اِي دُنْيا بَخْشِيْدِ مِ شُ، نه دَرِ اِ دُنْيا.

دَرَخْتِ، از مِيوِي شِ نَاخْتِ مِشْ

۳۳ «اَكْ مِيوِه خُوبِ مِ خُوا، دَرَخْتِ شُ مَ با اَدِ خُوبِ بَشَن، وَرِ اِي كِي دَرَخْتِ بَدِ مِيوِه بَدِ مِ دَ. دَرَخْتِ از مِيوِه ي مِتَنِ بَشْناسِ. ۳۴ اِي اَفِي زَاذَكْ، شُ مَ كِي اِيْطِ بَدِ اَسْتِ، شُ تْ مِتَنِ اَرَفِ خُوبِ بَرَنْ؟ وَرِ خَاطِرِ كِي زَبُ از اُچِيْزِ گِ فَمِ رَنْ كِه دَلِ از اُ پَرِ. ۳۵ اَدَمِ خُوبِ از خُزْنِه خُوبِ دَلِ خَا خُوبِي بِيرومِيَاَرِ، نُنْ اَدَمِ بَدِ از خُزْنِه بَدِ دَلِ خَا، بَدِي. ۳۶ وَ لِ وَ شُ مَ مِگِ كِي مَرْدَمِ وَرِ اَرِ بِخُودِ كِي وَرِ بُ مِ يارِه، دَرِ رُزِ قِيامَتِ حِسابِ پَسِ مِ دَ. ۳۷ وَرِ اِي كِي خِ اَرَفِ خُودِ خَا تَبَرْتِه مِ شَنْ نُنْ

خِ اَرَفِ خُودخَا اَمَكُومِ مِشَن.

معجزه یونس

^{۳۸} بَعْدَ چِنْدَتَا از مَعْلِمُنِ تَوْرَاتُ عَالِمُنِ فَرَقَه فَرِیسی وَ عِیسی بَ گُفَت: «اُسْتاد، مِ خُوا اِنَشْنِ از تُو بِنِن.» ^{۳۹} وَلِ عِیسی وَشُ جَوَابِ بَدَا: «نَسْلِ بَدَكَارُ زَناکار، یَكِ نَشْنِ مِ خَا! وَلِ نَشْنِ وَشُ دَا دَن مِ شُ، غِر از نَشْنِ یُونَسِ پیغمبر. ^{۴۰} وَرَخاطِرِ كِ اَمَتو كِ یُونَسِ سَن رُزُ سَن شُ دَرِ شُ كِ مَالِیِ كَلْنِ بُو، پِ سِ اِنَسَانِ سَن رُزُ سَن شُ دَرِ دَلِ زَمِ مِ مَن. ^{۴۱} دَر رُزِ دَاوَرِیِ مَرْدُمِ نِنِوَا خِ مَرْدُمِ اِی نَسْلِ زَنَدَه مِ شَن اَشْنِ مَكُومِ مِ نِ، وَرَايَكِه مَرْدُمِ شَرِ نِنِوَا بَعْدِ اَشْنِیْدَن اَرَفِ یُونَسِ، تُوْبِه كِرْدِ، وَ اَلَا سِ كُنِ، كَسِ كَلْتَرِ از یُونَسِ اِیْنَجِی. ^{۴۲} دَر رُزِ دَاوَرِیِ، مَلَكَةُ مَمَلَكَتِ صَبَا، خِ مَرْدُمِ اِی نَسْلِ زَنَدَه مِ شُ نُ اَشْنِ مَكُومِ مِ نِ. وَرَخاطِرِ كِ اِ از اَسْرِ دُنِیَا بَ یَوْمِ تِ اِكْمَتِ سَلِیْمَانِ بَ یِشَن، وَ اَلَا سِ كُنِ، چِیزِ كَلْتَرِ از سَلِیْمَانِ اِیْنَجِی.

^{۴۳} «دَمِ كِ رُوحِ پَلِیدِ از كَسِ بِیرو مِ یَا، وَ جَا اِ خُشَكُ بَ اُو مِ رَتِ جَا اِ وَرِ اسْتِرَاحَتِ وَدِی بُو كُن. وَلِ جَا اِ رَوْدِی نِ مِ نِ. ^{۴۴} نَفِ مَكِ ”وَ خُنِ كِ از اُ اَمْدَا، وَرِی مِ كِرْدُ.“ وَلِ دَمِ كِه وَ اُنْجَا مِ رَسِ، خُنِ رِ خَالِیِ اُ تَمِیْزُ مَرْتَبِ مِ بِنِن. ^{۴۵} نَفِ مِ رَنُ هَفْتِ رُوحِ پَلِیدَتَرِ از خُودخَا اَمِ یَا رَنُ اَمَكِی دَرِ مِ شَن نُ دَرِ اُ خُنِ جَا كِیْرِ مِشَن. بَعْدِ اَخِرُ عاقِبَتِ اُ شَخْصِ از او لُ اَبَدَتَرِ مِشَن. عاقِبَتِ اِی نَسْلِ بَدَكَارِ اَمِی مِشَن.»

مُكُ اَبِ رَادَرُنِ عِیسی

^{۴۶} دَمِ كِ عِیسی خِ مَرْدَمِ اَرَفِ مِرَ، مُكُی نُ بَرادَرُنِیِ بُو رُو سِ تَا دَه بُو دِ نُ مِخِوَا سَتِ خِ اَرَفِ بَرِنِ. ^{۴۷} یَكِ وَ عِیسی خِ وَرِ بَدَا كِ: «مُكِ تُو نُ بَرادَرُنِ تُ بِیرو سِ تَا دَنُ مِ خَا اِخِ تُو اَرَفِ بَرِنِ.» ^{۴۸} عِیسی وَ كَسِ كِه اِی اَرَفِ بَرِ، بَ كِ: «مُكِ مِ كِ نِ نُ بَ رَادَرُنِ مِ كِه اَسَتِ؟» ^{۴۹} تَعْدِ خِ دَسِ خَا وَ سُوْنِ شَا كِرْدَنِ خَا اِشَارَه كِ نُ بَ كِ: «اِیْشُ مُكِ مِ نُ بَ رَادَرُنِ مِ اَسَتِ! وَرِ اِی كِ اَرَكِه خِوَا سَتِ پَدَرِ مِ نِ كِ دَرِ اَسْمِ اَسَتِ وَ جَا بَ یَرِ، بَ رِی مِ نُ خِوَا رِی مِ مُكِ مِ اَسَتِ.»

۱ آم رز، عیسی از حُن بیرو ب یوم ن دُو دریاچه بَشَن. ۲ وَلِ طوَر جمعیت زیادِ
 ا ن دَره گردِدِ کِ عیسی سوارِ یِک قایِقِ بَشَن، بَشَن ن آم جمعیت دَر خشکی
 پِس تاد. ۳ عیسی خ مَثَل آ، خِل چیزاً وَرش بگ. ا ب گ: «رَز گشتگرِ وَر
 پاشیدن دُن بیرو ب ر. ۴ دَم که دُن م پاشی، چُکِ دَر ر بیفتی ن مَرغِن آسَم ب
 یومِدِ ن اَشَن ب خارِد. ۵ چُکِ دِه گِ رو زمینِ سنکلاخِ بیفتی کِ خاکِ زیادِ
 نَدِشت؛ نَف زود سوز گرِد، وِرچ که خاکی عمقِ نَدِشت. ۶ وَلِ دَم که خورشید
 بیرو بیَم، ب سَخَتِ ن وَخاطِرِ کِ رَشَن ن دِشتِ حُش شَد. ۷ چُکِ ا بِنِ خارا
 بیفتی. خارا گلُ شَن ن اَشَن خفه ک. ۸ وَلِ بقیه دُن آرو زمینِ خوب بیفتی ن بار
 ب یاقه: چُکِ صد براور، چُکِ شصت ا چُکِ سی. ۹ آرگه گُش شنوا دار، ب
 یَشَن.»

قَصِدِ مَثَل

۱۰ بعد شاگردُ پَشِ عیسی ب یَمِدِن پَرسید: «وِرچ خِ مردمِ خِ مَثَلِ آ آرِف م
 رَنی؟» ۱۱ عیسی ب گ: «فَمیدِنِ رازِ پادشاییِ آسَم وَ ش ما دادَه ش د، وَلِ وَ
 اَشُن داد نَشَد. ۱۲ وَرِخاطِرِ کِ وَ ا کِ دار، بَشتر دادَم ش ت فراو دِشت بَشَن، وَلِ از
 ا کِ ن دار، حتی اُم کِ دار آ، از ا گ رفت م ش. ۱۳ وَر ا می است که م خِ ش وَ
 مَثَلِ آ رِف م رَن، وَخاطِرِ کِ:

«اَشُن سِه مین، وَلِ ن مبین؛

گُش م ن، وَلِ نَه م یَشَن ن نَه مَقِم.

۱۴ واقعا، اچیز که درباره اَشُن از طریق اِشعیای پیغمبر گفته شت بو وَ انجام م
 رَسَن کِ مِگ:

«واقعا م یَشَن، وَلِ هرگز ن م فِم؛

ن واقعا س مین، وَلِ هرگز ن مبین.

۱۵ وَخاطِرِ کِ دل ای قوم سخت ش د،

گُش ش سِنگی ش ت

ن چَشِ خا بَسَت،

ت نودا خ چَشِ خا بین،

ن خ گُش خا ب یَشَن

ن خ دِلِ خا فِم

ن وَرگ رِدِ ن م اَشَن شفا بدا.

۱۶ وَلِ خَوْشٍ وَ آلٍ چَشِشِ شِ مَ وِرْخَاطِرِ كِ مَ بَيْنَ نِ خَوْشٍ وَ آلٍ گُشِ شِ مَ وِرْخَاطِرِ كِ مَ يَشِنَ. ۱۷ أَقَقَّتْ وَ شِ مَ مِگْ، خِلِ آازِ پَعْمَبَرُنْ صَالِحُ آَرْزُو دِشِتِ أَچِيزِ كِهَ شِ مَ مَ بَيْنِ، بَيْنِ نِ نِ دِيدِ، وَ أَچِيزِ كِ شِ مَ مَ يَشِنِ، بَ يَشِنِ نِ نِ يَشِنِيدَ.

معنی مثل گشتگر

۱۸ «نَفَ شِ مَ مَعْنَى مَثَلِ گِشْتِگَرِ بَ يَشِنِ: ۱۹ دَمِ كِ كَسِ كَلَامِ پَادِشَايِ آَسْمُنَ مَ يَشِنِ نِ اُنْ نِ مَقَمَ، اُ پَلِيدِ مَ يَا اُنْ أَچِيزِ كِ دَرِ دَلِي كَاشْتَهَ شِ تَ، مَ قَهْنُ مَبَرِ. اِي اُمُ دُونَهَ اِ اَسْتِ كِ دَرِ رَمِ يَفْتِ. ۲۰ دَرِبَارَهَ اُدُونَهَ كِ رُوزْمِينِ سِنْگَلَاخِ بِيَفْتِي، اُ، كَسِي كِ كَلَامِ مَ يَشِنِ نِ اَمْدَمِ اُنْ خِ شَادِي قَبُولِ مِّنْ، ۲۱ وَلِ وَخَاطِرِ كِهَ رِشِ نِ دَارِ، فَفَقَطِ اِنْدَكِ طَاقَتِ مَ يَارِ. نِ دَمِ كِهَ وَ خَاطِرِ اُ كَلَامِ، سَخْتِي يَا جُورِ وَ جَفَا مَ يَا اُ، اَمِ دَمِ اَزِ اِيْمَانِ خَا مَ يَفْتِ. ۲۲ دَرِبَارَهَ اُدُونَهَ كِ مِيُونِ خَارَا بِيَفْتِي، اُ، كَسِي كِ كَلَامِ مَ يَشِنِ، وَلِ دِلْوَاپِسي دُنِيَا اُ فِ رِبِ مَالِ دُنِيَا، اُ كَلَامِ دَرِي خَفِ مِّنْ نِ بَارِ نِ مِدِي. ۲۳ وَلِ دُونَهَ كِهَ دَرِ رُوزْمِينِ خُوبِ بِيَفْتِي، اُ، كَسِي، كِ كَلَامِ مَ يَشِنِ، اُنْ مَ فَمَ، مِيُوَهَ مِدَنُ وَ بَارِ مِرْشِيَنِ، دَرِ يَكِ صَدِ، دَرِ يَكِ شِصَتِ، دَرِ يَكِ آَسِي بَرَاوَرِ.»

مثل گنده علف

۲۴ عَيْسِي وَرِشُ مَثَلِ دِ كِ بَ يَاوَنُ بَ كَ: «پَادِشَايِ آَسْمُ مِثْلِ مَرْدِ اَسْتِ كِ دَرِ زَمِينِ خَا دُنِ خُوبِ پَاشِي. ۲۵ وَلِ دَمِ كِ اِمِ مَرْدَمِ دَرِ خُ بُوَدِ، دِشْمَنِي بَ يَوْمِ نِ بِنِ گَنْدَمَا، گِنْدَهَ عِلْفِ بَ كَاشْتِكُ بَ زَ. ۲۶ دَمِ كِهَ گَنْدَمِ سُوَزِ كِ نِ خُوشَهَ بَ دَا، گِنْدَهَ عِلْفِ آَا وَ دِيدِ شِ. ۲۷ خَا دِمِنِ آَرِيَابِ پِشِ اُ بَ يَمِدِنُ بَ كُفْتِ: «آَقَا، مَكْ تُو بَذَرِ خُوبِ دَرِ زَمِينِ خَا نِ گِشْتِ؟ نَفَ گِنْدَهَ عِلْفِ آَا اَزِ آَكْجَا بَ يَوْمِ؟» ۲۸ آَرِيَابِ وَشُ بَ كَ: «اِي كَارِ دِشْمَنِ نِ.» خَا دِمُ وَ اُ بَكُفْتِ: «مَ خَا يِي بَ رَنُ اَشِ نِ جَمْعِ كُنِ؟» ۲۹ آَرِيَابِ بَ كَ: «نَه! نَكَنُ دَمِ كِهَ گِنْدَهَ عِلْفِ آَا جَمْعِ مِّنْ، گَنْدَمَا رَخِ شُ اَزِ رِشِ وَرْگِنِ. ۳۰ بَلِ آَرِ دُوُشُ تِ دَمِ دَرُ، كَلِ شِي. بَعْدِ دَمِ دَرُ وَ دَرُگَرِ مِ كِ اَوَّلِ گِنْدَهَ عِلْفِ آَا جَمْعِ كُنِ دِستَهَ بُكِنِ تِ سُخْتَهَ شِي، بَعْدِي گَنْدَمِ آَا رَجْمِ بُكِنِ نِ وَ اِنْبَارِ مِ بِيَرِ.»

مثل دُنِ خردل

۳۱ عَيْسِي وَرِشُ مَثَلِ دِ كِ بَ يَاوَنُ بَ كَ: «پَادِشَايِ آَسْمُ مِثْلِ دُنِ خَرْدَلِ اَسْتِ كِ كَسِي اُنْ وَ دِشْتُ دَرِ زَمِينِ خَا بَ كَاشْتِكِ. ۳۲ دُنِ خَرْدَلِ، اَزِ هَمَّ دُنَهَ آَا

خوردتر، وَلِ دَمِ كِه سوزِ مَن از هَمّ چیزِ كه دَر باغِ كاشته شت، كَلْتَرِ مِشُ،
درختِ مِشُ، طُورِ كِ مَرغُنِ آسَمُ م يَا اِنُ دَر شَاخِ اِی لُنُ دَرُ سِ مِ نِ.

مَثَلِ خَمِرْمَا

^{۳۳} عیسی وَرَشُ مَثَلِ دِهْ كِ بیاو نُ بْ كِ: «پادشایی آسَمُ مَثَلِ خَمِرْمَا اِ آسَتِ
كِ زَنِ اَنُ خِ سِ كِيسِه آرد قاطی كِ، تِ اَمِ خَمِرْتِ رُوشِ شِ.»

وَرَجِه عیسی خِ مَثَلَا اَرَفِ مَزِ

^{۳۴} عیسی اَمِ اِی چیزَا رِ خِ مَثَلِ آوِ مَرْدَمِ بْ كِ؛ اُ بْ مَثَلِ اِیچِ وَ شُ نْ كِ. ^{۳۵} اِی
بِ شُ تِ اُچیزِ كه از طریقِ پیغمبرِ گفته شت بو وَ اَنجامِ بِ رَسِ كِ:
«مِ دَنِ خَا خِ مَثَلِ آوَا مِ نِ،
وَ اُچیزِ كِ از اولِ خَلقِ جِهانِ، زَرِ مَنَدِ بو، وَرُ بُمِ یَا رُ.»

معنی مَثَلِ كِنْدَه عَلَفَا

^{۳۶} بَعْدِ عیسی از جَماعتِ جَداشِ نُ دَرِ حُنْ بْ رِ. شاگردُیِ پِشِی بِ یومِدِ نُ
بِ كَفْتِ: «مَعْنِ مَثَلِ كِنْدَه عَلَفَا رِ وَرِ مَا بْ كِ.» ^{۳۷} عیسی دَرِ جَوَابِ بْ كِ: «اُ
كِ بَدْرِ خُوبِ دَرِ زَمِی مِ كَارَه، پِ سِ اِنسانِ. ^{۳۸} زِ مِی، اِی دُنیا آسَتِ؛ وَ بَدْرِ
خُوبِ، كِچْ كِنِ پادشاییِ آسَمُ آسَتِ. كِنْدَه عَلَفَا، كِچْ كِنِ اُ پَلیدِ. ^{۳۹} وَ اُدشْمَنِ كِ اُ
بَدْرَا رَمِ كَارَه، اِبلیسِ. وَقِتِ دِ رُ، اَخِرِ دُنیا آسَتِ؛ وَ دِ رُگِ رُ، فِرِشْتَكُ آسَتِ.
^{۴۰} اَمْتو كِ كِنْدَه عَلَفَا رِ جَمعِ مِ نِ دَرِ اَئِشِ مِ سُرِنِ، دَرِ اَخِرِ دُنیا اَمْتو مِ شُ.
^{۴۱} پِ سِ اِنسانِ فِرِشْتَكُنِ خَا رِایِ مِ نِ اَشُ اِچِ كِ مَرْدَمِ وَ كِنامِ پَرِنِ نُ اَمِ اَشُنِ
كه قانونا رِ مِشْكِنِ رِ، از پادشاییِ جَمعِ مِ نِ ^{۴۲} نُ اَشُنِ دَرِ كُورِه اَئِشِ مِ پَرِنِ، جَا اِ
كِ گَرِیَه اُ دِنْدُ قَرِیچْ كِ كَرْدَنِ. ^{۴۳} بَعْدِ اَدْمُنِ صَالِحِ، دَرِ پادشاییِ پَدْرِ اَسْمُنِ خَا،
مَثَلِ خُورِشِدِ چِ رُخِ مِ گِیرِه. اِرْكه گِشِ شِنوا دَارِ، بِ یِشَنِ.»

مَثَلِ كِنجِ كه زَرِ

^{۴۴} «پادشاییِ آسَمُ مَثَلِ كِنجِ آسَتِ كه دَرِ دَلِ یَكِ زَمِی زِرِ شَتِ نُ یَكِ مَرِدِ اُنِ
پِدا كِ نُ دِ كِ لِ اُنِ زِرِ كِ. بَعْدِ از خُوشالیِ بِ رِ نُ اِچِ كِ دِشَتِ، بَفِرُخْتَكُ اُ
زَمِ نِ بَسْتُنْدَكِ.»

مَثَلِ مَرُواریدِ كُرِ قِمَتِ

^{۴۵} «اَمْتو پادشاییِ آسَمُ مَثَلِ تاجِرِ آسَتِ كه وَرِدِ مَرُواریدِ خُوبِ مِ گَرْدِ. ^{۴۶} دَمِ كِه

يک مرواريدِ گُر قِمَتِ وَدِي كَ، ب رَ، آرچي كِ دِشت، بَفَرُخَتَكُ اَن بَسْتَنَدَك.

مَثَل دُم مایي گيري

٤٧ «و باز پادشايي آسَم مِثَلِ دُمِ آسَتِ كِ وَ دريا پَرَنَدَ شَن نُ اَمَّ جُر مایي جَم كَ. ٤٨ دَم كِ دُم پَر شَن، مَرَدَكُ اَن وَ ساحل بگشيد، بَشَنَسَتِ نُ مایي اِ خُوبِ دَر س بَد جَمع كَرَد، وَ ل مایيگَن بَد دُور پَرَنَدِه. ٤٩ دَر اَخِرِ الزَمَانِ اَمَتو مِشُ. فرشتگوم يا اِن اَدَمِن بَدكارَ از اَدَمِنِ صالِحِ جَدَا مِ ن اِن بَدكارَن دَر كُورِه اَيش م پَرِن، جَا اِكِ گَرِيه اُ دِنْدُ قَرِيچَك كَرَدَن.»

٥١ عیسی پَرسِي: «ش ما اَم ای چيزارَ فَمِيد؟» اَشُ جَواب ب داد: «بله!»
٥٢ عیسی بگ: «نَف اَر مَعَلِمِ توراتِ كِ دربارِه پادشايي آسَم تَعليمِ گ رَفَتِ بَشَن، مِثَلِ صابِ خُنِه آسَتِ كِ از خَرَنِه خا چيزِ نو وُ كُن بِيرو م يار.»

مردم ناصره، عیسی رَرَد مِ ن

٥٣ دَم كِه عیسی ای مَثَلِ اَر تَمامِ كَ، از اَنجا ب رَ ٥٤ نُ وَ شَرِ خُودخا ب يُم نُ، دَر عبادتگاه اَشُ مَرَدَمِ تَعليمِ ب دا. طُورِ كِه مَرَدَمِ تَعجبِ مِگَرَدِ نُ مِگَفَتِ: «ای مَرَد ای ت اِكَمَتِ اُ قَدَرِتِ مَعجَزِه كَرَدَن از اَگْجَا وَ دَس اَرَد؟ ٥٥ مَك اُ پ س نَم نِجارِ نَبِي؟ مَك اَسْمِ مَكِي مَرِيَمِ نَبِي؟ مَك بَرادَرُ نِي يَعقُوبِ اُ اِسْفِ اُ شَمْعُونِ اُ يهُودا نَبِي؟ ٥٦ مَك هَم اَمشِيرِگُ نِي اينجا خ ما نِي؟ نَف ای مَرَد اَم ای چيزا ر از اَگْجَا وَ دَس اَرَد؟» ٥٧ نَف رُو خا از اُ وَرگَرْدَنَدِه. وَ ل عیسی وَ شُ ب گ: «ايچ پَعْمَبَرِ بَحْرَمَتِ ن مِشُ غِر از شَرِ خُودخا ن بِنِ اَهْلِ خُنِ خُودخا!» ٥٨ وَ دَر اَنجا وَ خَاطِرِ ب ايماني شُ، زياد مَعجَزِه نَك.

١٤

قتل يحيي

١ در اُ زَمَانِ، هيروديسِ حاكِمِ، آوازِه عیسی ر بيشني، ٢ نُ وَ اَشُن كِه اَن خَدَمَتِ مِگَرَدِ، ب گ: «ای يحيي آسَت، اُم كِه غَسَلِ تَعْمِيدِ مِدا. اُ زِنْدِه شَت، وَ ر اَمِي مِتَن ای مَعجَزِه اَر بَكَن.»

٣ هيروديسِ وَ خَاطِرِ هيروديا كِ زِن ب رِي فِيلِيپُسِ بو، يحيي ر گ رَفَتِ بو، دَس پُن بَسَتِ بو نُ وَ زِنْدُ پَرَنَدِ بو. ٤ وَ خَاطِرِ كِ يحيي وَ اُ مِگَفَتَك: «وَر تو جَائِزِ نَبِي خ ای ر بَشِي.» ٥ هيروديسِ مِخَواستَكِ يحيي ر بَكَشَن، وَ ل از مَرَدَمِ م تَرسِي،

وَخَاطِرِکِ اَشُّ یحیی رَو پیغمبری قبول دِشت.

^۱ دَر رُز تولد هیرودیسِ حاکِم، کِنجِ هیرودیا دَر مجلس ب رَقصیدَک دَل هیرودیسَ شادک، ^۷ جَوَرِکِ، هیرودیسِ قِسم ب خاردَک و عَدَه بَدَا که آرچی که کِنجِ ب خَوَا آ و اَب دِی. ^۸ کِنجِ آ و شَرِکِ مُکِ خَا بَگ: «سَر یحیی رَ، اَم که غِسل تَعْمید مَد ر اِمجا دَر مَجْمَعِه و م بَد.» ^۹ پادشاه نارا آت شَ، وَلِ وَخَاطِرِ قِسمِ که خاردَ بُونُ وَ خَاطِرِ مِمْنُ خَا دِستور بَ دَا، تَ چِیزِ که کِنجِ مَخَا آ و اَب دَ. ^{۱۰} هیرودیسِ آدَم رَ اَبی کَ، سَر یحیی رَ دَر زِنْد بُزید، ^{۱۱} اَن دَر مَجْمَعِه ب یارد، وَ کِنجِ ب دَا دِ ن اُ اُن پِشِ مُکِ خَا بَرَدک. ^{۱۲} شاگردُنِ یحیی ب یومَدِ، بَدَن نَ بَرَدَه، خَاکِ گَرَدُنُ ب رَفَتِ وَ عِیسی خ وَر ب دَا.

عِیسی وَ پَنجِ هِزار نَقَرِ خُوراکِ مَدِ

^{۱۳} دَم کِه عِیسی ای خَوَرِ بَیْشِنی، از اَنجا، یَکَّ خ قَاقِ وَ سَوَنِ جَا دِورآفَتیدِ بَ رَ وَلِ دَمِ که مَرَدَمِ اَیْنِ ب یِشْنیدِه، از شَهرِ خَا پُ پِیادَه وَ رَدی ب رَفَتِ. ^{۱۴} دَم کِه عِیسی از قَاقِ تَ شَ، جَمعیتِ زیادِ ب دِیدَکِ اُ دَلی اُ وَحَالِشُ ب سُخْتِکِ مَرِضَنِشَن شِفا ب دَا.

^{۱۵} نَزْدیکِ بَ گَ، شاگردُ پِشِی ب یومَدِ نُ ب گُفَت: «اَیْنجا جَا دِورآفَتیدِ اَسَت، نُ دِروَقَتِ اَسَت. مَرَدَمِ رَایِ کُ تَا وَ دِهاتِ اطرافِ بَر نُ وَر خَا غِذا بَسْتُن.» ^{۱۶} عِیسی وَ شُ بَگ: «لَازِمِ نِیَی مَرَدَمِ بَر. شَ ما خُدِشِ ما وَ شُ غِذا بَ د.» ^{۱۷} شاگردُ ب گُفَت: «ما اَیْنجا فِقطِ پَنجِ تَا نُ نُ دُوتا مَهِ دَار.» ^{۱۸} عِیسی بَگ: «اَشَن پِشِ م بَیْر.» ^{۱۹} بَعْدی وَ مَرَدَمِ دِستور بَدَا تَا رُو عَلفَا آ بَرِشِن. بَعَدِ پَنجِ تَا نُ نُ دُوتا مَهِ رَ بَگَر نُ وَ اَسَمُ سِ کَ نُ اَشَن بَرکَتِ ب دَاک. بَعَدِ نُنَا رَ تَکَّ تَکَّ کَ نُ وَ شاگردُ بَ دَاکُ اَشُّ آ وَ مَرَدَمِ ب دَا. ^{۲۰} اَمَّ ب خَا رِدِ نُ سِر شِد نُ از تَکَّ اِ مُنَدَه، دِ وَاژَدِ سِ بَدِ پَر جَمعِ گَرَد. ^{۲۱} تَعْدادِ اَشُّ کِ بَخَا رِدِ، غَیر از زَنکِ نُ گَچَگَ، تَقْرِیبَا پَنجِ اِزار مَرَد بُو.

رَ رَفَتِنِ عِیسی رُواکِ

^{۲۲} اَم دَمِ عِیسی وَ شاگردُ نَ خَا اِصرارِ کَ تَ اَمتو که خُودِی دَا رَه مَرَدَمِ مَرخِصِ مَن، سِ وَا رِ قَاقِ بَ شَ نُ پِشِ از عِیسی وَ اُدَسِ دِریاچَه بَ رَ. ^{۲۳} بَعَدِ از مَرخِصِ کَرَدِنِ مَرَدَمِ، خُودِیو یَکَّ وَ کُ بَ رَ تَا تَنهائِی دَعَا بُکَن. دَمِ که تَارِیکِ شَ عِیسی اَنجا یَکَّ بُو. ^{۲۴} دَر ای دَمِ، قَاقِ از سَاحلِ خِلِ دُورِ شَ تَ بُو نُ دَر تَکُنِ مَوجَا اَفَتیدِ بُو، وَ خَاطِرِ کِ بَا دِ مَخالفِ مِ یُم. ^{۲۵} نَزْدیکِ سَاعَتِ سَه صَبِحِ، عِیسی اَمْتُ

کہ رو دریاچہ ق دم مِزہ و سُون شُ ب°ر۔ ۲۶ دم کہ شاگردُ اَن ب دید کہ رو اک ر مرفت، وشت کرد ن ب گفت: «روح آست» ن از ترس فریاد بکشید۔ ۲۷ ول عیسی ام لظہ و اش ب°گ: «دل خا مگم ب گیر۔ م آست، مترسی!»

۲۸ پطرس جواب ب°دادک: «آقا، آگ تو آستی، و م امر ک تا رو اک پش تو بیا۔» ۲۹ عیسی ب گ: «بیا!» نف پطرس از قلاق بیرو ب°یوم ن رو اک و سون عیسی و ر بیفتی۔ ۳۰ ول دم کہ توفان ب دی، ب ترسی ا امتو ک در ا ت مرفتک، فریاد ب گشی: «آقا، م ن نجات ب د!» ۳۱ عیسی فوری دس خا دراز ک ن اَن بگرفتک ب°گ: «ای گم ایمان، ورج شک کردی؟» ۳۲ دم کہ در قلاق س وار شد، باد بستادک۔ ۳۳ بعد اشن ک در قلاق بود در براور عیسی سجده کرده، ن ب گفت: «وراستی ک تو پ°س خدای!»

شفا مریض در جنیسارت

۳۴ دم کہ و ا دس دریاچہ ب رسید، در منطقه جنیسارت از قلاق ت شد۔ ۳۵ دم کہ مردم انجا عیسی ر بشناخت و تمام ا منطقہ، آدم رای گرد ن ام اشن کہ مریض بود، پش عیسی ب یار۔ ۳۶ اش و عیسی التماس مگرد اجازہ ب دی تا فقط دس خا و گوشہ قبای ب زن، ن ارگہ دس مز، شفا پدا میک۔

۱۵

رسم ا حکما

۱ چندتا از عالمن فرقه فریسی معلمن تورات از شر اورشلیم پش عیسی ب یومد ن ب گفت: ۲ «ورج شاگردن تو ا رسم ر کہ از پدران ما و ما رسیدہ، زر پ مل؟ ورجہ اش دس خا پش از خاردن مشر؟» ۳ عیسی وش جواب بدا: «ورج خدش ما ور خاطر رسم خا، حکم خدا زر پ مل؟ ۴ و خاطر ک خدا حکم ک: «ارمت بئ م ک خان گ در» ن «ارگہ و بب ن م ک خا دو ب دی، با آد میر۔» ۵ ول ش°ما میگ: «آگ گس و بب یا م ک خا بگ: ا کمک کہ از م با آد وش مام رسی، وقف خدا شت» ۶ د°گ ور ا آدم واجب نیی ا رمت بئ م ک خان گ درہ۔» ای طوش°ما ور خاطر رسم خا، کلام خدا زر پ مل۔ ۷ ای دور دورنگ!

۸ «ای قوم خ لب خا و م ا رمت مل،

ول دلش از م دور۔

۹ اَشُّ بُهَوْدَ مَنْ پَرَسْتَش مِّنْ،
 نُنْ اَرِجِي كِه ياد مِدَّ، فِقْطُ اَكِمِ اَدَمِ اَسْت. «

چه چیز انسان نجس من

۱۰ عیسیٰ اُجماعت پشِ خا صدا کُنْ بَ°گ: «گُش کُنْ نُنْ اَيْنَ فَمِ. ۱۱ اَرِجِي كِ دَر دِنِ اَدَمِ مِرْ اُنْ نَجْسِ ن مِّنْ، وَ لِي اُچيزِ كِ از دَنِي بيروم يا آ، اُ اَسْت كِ اَدَمِي رَ نَجْسِ مِّنْ.» ۱۲ بَعْدِ شَاگَرْدُ پَشِ عيسِي ب يَوْمِدِ نُنْ بَ گُفْت: «م فَمِي كِ عَالِمُنْ فِرْقَه فَرِيسِي، دَم كِه اِي اَرْفَا رَ ب يَشْنِيدِ، بَدَشُ ب يُمِ؟» ۱۳ عيسِي بَ°گ: «اَر چيزِ كِ پَدَرِ اَسْمُنِي م ن كاشتِه بَشَن، از رِشَه كِنْدَه، م ش. ۱۴ اَشْنِ وَ حَالِ خَا بَلْ. اَشُّ رَنْمَا اُنْ كُرِي. اَكْ كُورِ عِصَاكَش كُورِ دَ°گِ ب شِي، هَر دُوئَشُ دَر چ م يَفْت. ۱۵ پَطْرُسُ وَ عيسِي بَ°گ: «مَعْنِي اِي مَثَلِ وَ مَا بُ گَك.» ۱۶ عيسِي بَ°گ: «ش مَّا اَنُونِ مِفَمِ؟ ۱۷ مَكَّ ن مِفَمِ كِ اَرِجِي كِه وَ دِنِ اَدَمِ دَر مِشُ، وَ شَ°گَمِي م رَنُّ دَفْعِ مِشُ؟ ۱۸ وَ لِي اُچيزِ كِ از دِنِ اَدَمِ بيروم يا آ، از دَلِي سَرچِشْمَه مَكِيرَه، وَ اَيْنَ چيزِ كِ اَدَمِي رَ نَجْسِ مِئَه. ۱۹ وَ خَاطِرِ كِ از دَلِ كِ فِكْرِ پَلِيدِ، قَتْلِ، زَنَا، بَ عَفْتِي، دُوزِي، شَهَادَتِ دُرُغُ تُمْت م يَا. ۲۰ اِي چيزا اَسْت كِ اَدَمِ نَجْسِ مِّنْ. غَذَا خَارَدَ خِ دَسِ نَاشَرِ هِيچ كَر نَجْسِ ن مِّنْ!»

ايمان زين كنعاني

۲۱ عيسِي از اُنْجَا بيروم ب يُمِ نُنْ وَ مَنْطِقَه صُورِ اُ صِيدُونِ ب ر. ۲۲ يَكِ زَيْنِ كَنْعَانِي از اُ مَنْطِقَه، پَشِ عيسِي بَ°يَوْمِ نُنْ خِ گَرِيَه بَ°گ: «اِي اَقَا، اِي بَ°سِ داوودِ پادشاه، وَ رَ مَ رَحْمِ كُ! يَكِ رُوحِ شَيْطَانِي، سَخْتِ كِنْجَمِ نَ گِرْفَتَارِ گَرْد.» ۲۳ وَ لِي عيسِي يَكِ كَلْمَه اُ جَوَابِ اُ زَن نَدَا، شَاگَرْدِنِ عيسِي پَشِ عيسِي ب يَوْمِدِ، از اُ خَوَاهِشِ بَكْرِدِ نُنْ بَ گُفْت: «اُنْ رَايِي كُ كِه بَرِي، وَ خَاطِرِ كِ خِ دَا دُ فَرِيادِ دَاَرَه وَ رَدِ مَا م يَا.» ۲۴ عيسِي دَر جَوَابِ بَ°گ: «م فِقْطُ وَ رَ گُسْفِنْدِنِ گَم شْتِه قَوْمِ خُدا رَايِي شَ°تَا.» ۲۵ وَ لِي اُ زَ بَ°يَوْمِ نُنْ دَرِ ب رَاوَرِ عيسِي زَيْنِي بَ°رَ نُنْ بَ°گ: «اَقَا، وَ مَ كَمَكِ كُ!» ۲۶ عيسِي دَر جَوَابِ بَ°گ: «نُنْ گُچْگَنَ گِ رَفْتِ نُنْ پَشِ سَكُ پَزُنْدِ، رَوَا نِي.» ۲۷ وَ لِي اُ زَ بَ°گ: «بَلَه، اَقَا، وَ لِي سَكُ اَز خُرْدَا نُنْ كِ از سَفَرِه صَابِشُ م يَفْت، م خَا رِه!» ۲۸ اَمَ دَمِ عيسِي وَ اُ زَ بَ°گ: «اِي رَ، تَوَايْمَانِ تُو كَلْنِ! خَوَاسْتِ تُو بَرَاوَرْدَه ب شِي!» دَر اَمِ دَمِ كِنْجِ يُو شِفا پَدَاك.

عيسِي اَدَمُنِ زِيَادَرِ شِفا مِدَّ

۲۹ عیسی از آنجا بر، از دُو دریاچه جلیل گراش، بعد بالِ کِ اِبْرَنْ اُنْجَا بَشَنْ. جمعیتِ زیادِ پشئی ب یومدِ نْ خِ خا لَنگِ نْ کُزْ نْ عَلیلُ نْ گَنگِ نْ خِلِ آ اِ دَگِ رِ خِ خا مِ آرد، پش پُ اِ عیسی مِ اِشْتِ نْ عیسی اُشَنْ شفا مِدا. ۳۱ مردم دَمِ کِه ب دیدِ کِ گَنگِ گپِ مِ رَنْ، عَلیلُ سَالِمِ، لَنگِ رَمِ رَنْ کُزْ مِ بِنِ، اِرْمُنْدِ نْ خِدا اِ قَوْمِ یَهُودِ ستایش کرد.

غذا دادَ و چار ازار نَفَر

۳۲ عیسی شاگردنْ خا صدا کِ نْ بَگ: «دِلِمِ وَ آلِ ای جماعت مِ سُرَه، وَخاطِرِ کِ آلاسِ رُزْ کِ خِ مِ اَسْتِ نْ چِیزِ وَرِ خاردِ نِ دَارِ. نِ مِخُوا اُشَنْ گُشَنْ راپِ بُکَنْ، نَکَنْ دَرِ رَ، ضَعْفِ گَنْ.» ۳۳ شاگردنْ بِ گُفْتِ: «دَرِ ایتو جا اِ دورِ اَفْتِیدَه، ما از اگْجَا مِتنِ وَرِ سِرِ کَرْدِ اِذْقَرِ آدَمِ، نْ گِیرِ بِ یِرْ؟» ۳۴ عیسی پَرسِی: «چِنْدَتَا نْ دَارِ؟» اُشْ بِ گُفْتِ: «اَفْتَا نْ نْ چِنْدَتَا مایِ خورِکِ.» ۳۵ عیسی وَ مردمِ بِ گِ رُو زَمِ بَرَشِینِ. ۳۶ بَعْدِ اَفْتِ تَا نْ نْ چِنْدَتَا مایِ رَ وَرْدِشْتِ، خِدا رَ شِکَرِ کِ، اُشْ نْ تَکْ تَکْ کِ، وَ شاگردنْ خا بَ دَاذْکُ اُشْ اَوِ مردمِ بِ دادِ. ۳۷ اَمَّ بِ خاردِ نْ سِرِ شِدْ نْ شاگردِ اَفْتِ تَا سِ وَدِ، پِرِ از تَکَّه اِ مُنْدَه جَمَعِ کَرْدِ. ۳۸ غِرِ زَنکُ نْ گَجْگِ، چار ازار مردِ بُوْدِ کِ بِ خاردِ. ۳۹ بَعْدِ از اُ کِه عیسی مردمِ راپِ کِ، سِ واری قاقِ شَنْ نْ وَ مَنطِقَه مَجْدانِ بَرِ.

۱۶

فریسیگنْ صدوقیگْ نشونی مِخُوا اِ

۱ عالِمَنْ فرقه فریسی اُ عالِمَنْ فرقه صَدوقِ پشِ عیسی ب یومدِ تَ وَرِ امتحانِ کَرْدَنْ اِز اُ بِ خُوا اِ وَشْ نَشُونِ اَسْمَنْی، شُونِ بَدِی. ۲ عیسی وَشْ جَوابِ بَدا: «شِ ما دَمِ بِ گِ، مِگِ ”اَوَا خُوبِ مِ شْ وَرِ خاَطِرِ کِ اَسْمُ سِرْخُ“ ۳ وَ دَمِ صُبِ مِگِ ”امْرُ اَوَا طُوفانِ مِ شْ، وَخاطِرِ کِ اَسْمُ سِرْخُ اُگِ رَفْتِی.“ شِ ما خُوبِ مِ قِمِ ظاهِرِ اَسْمَنْ نْ شِ تْ تَعْبِیرِ بُکَنْ، وَ لِ نْ شُونِ اِ ای زَمانا رَنْ مِتنِ تَعْبِیرِ بُکَنْ! ۴ نَسْلِ بَدِکارُ زَناکارِ، یِکِ نَشُونِ مِ خَا اِ! وَ لِ نَشُونِ وَشْ دَاذْ نِ مِ شْ، غِرِ از نَشُونِ یونِسِ پیغمبرِ.» نَفْتِ عیسی اُشَنْ وَ لِ کِ نْ بَرِ.

خِمرِما اِ فریسیگنْ صَدوقیگْ

۵ دَمِ کِه شاگردُ وَ اُدَسِ دریاچه ب رَسیدَه، بَدیدَه کِه فرامُشِ گَرْدَه کِه نْ وَ دَرِه.

^۶ عیسی و شُب بَگ: «مواظب بَش نُ خودخا از خمرما اِ فَرِیسیگُ نُ صَدوقیگُ دور نَگ دَر.» ^۷ شاگردُ دَر ای باره خُ آم شروع وَ جَرُ بحثِ مِگَرده نُ مِگفت: «نُ ن یارده.» ^۸ وَلِ عیسی این فَمی نُ وَ شُب بَگ: «اِ سستایمان، وَرچِ درباره ایگِ نُ ن دَارِ خُ آم بحثِ مِ نِ؟ ^۹ مَگَ آنون مِقم؟ مَگَ وِیادِ نِ دَارِ اِ پنج تا نُ وَر پنج هزار نَفَر وَ چِن تا سِ وَدِ تَکَّ اِنُ نِ کِ جَم گَرِدِ؟ ^{۱۰} یا اُ هفت تا نُ وَر چار هزار نَفَر اِ چِن تا سِ وَدِ تَکَّ اِنُ نِ کِ جَم گَرِدِ؟ ^{۱۱} نَفَتِ وَرچِ نِ مِقمِ کِ خُ شِ» ^{۱۲} آم دَم شاگردُ فَمیدِ کِ عیسی وَ شُب نَگَ خودخا از خمرما اِنُ دور نَگَ دَر، بلکه از تعلیمِ فَرِیسیگُ صَدوقیگُ دور مَن.

پَطْرُس اِقْرارِ مِنْ کِه عیسی اُمُ مَسِیحِ موعودُ

^{۱۳} دَم کِه عیسی وَ منطقه قیصریه فیلیپ برسی، از شاگردُنْ خا پَرسی: «مردمِ مِگِ، پِ سِ اِنسانِ کِ نِ؟» ^{۱۴} اَشُ جَوابِ بِ داد: «بعضیا مِگِ یحیای کِه غسلِ تعمیدِ مِدا اَسْت. بعضیا مِگِ الیاسِ پیغمبر، بعضی اِ مِگِ اِرمیا پیغمبر یا یگِ از پیغمبرن.» ^{۱۵} عیسی ازشُ پَرسی: «وَلِ شِ مِ مِگِ مِ کِ اَسْت؟» ^{۱۶} شَمعونِ پَطْرُسِ جَوابِ بِ دَا: «تو مَسِیحِ موعودی، پِ سِ خِدا اِ زنده!» ^{۱۷} عیسی بَگ: «ای شَمعون، پِ سِ یونا! خوش وَ آلِ تو، وَ خَاطِرِ کِ ای حقیقتِ جِسْمِ خونِ وَرِ تو معلومِ نَک، بلکه پدرِ مِ کِ دَر اَسْمَن. ^{۱۸} مِ وَ تو مِگِ کِ تو پَطْرُسی یَعِنِ سِنگ، وَ مِ کلیسا خا رو ای سِنگِ مَسارُ نُ قَدَرَتِ مرگِ نِ مِتَنِ وَرِ ضِدُّی بَسْت. ^{۱۹} کِ لیدِ پادشایی اَسْمَن وَ تو مِدا. اِچی کِ رو زِی بَنَدی، دَر اَسْمَن بَسْت مِ شُ نُ اِچی کِ رو زِی وا بُکنی، دَر اَسْمَن وا مِ شُ.» ^{۲۰} بَعْدِ عیسی شاگردُنْ خا قَدَعْنِ کِ کِه وَ اِیچِ کِ نِ گِ کِه اُمَسِیحِ موعودُ.

پِشگوییِ عیسی درباره مرگِ اَزنده شتنِ خا

^{۲۱} اَز اُ وَ بَعْدِ عیسی شروع وَ گفتنِ ای حقیقتِ وَ شاگردُنْ خا بِ کِ کِ اُ با اَد وَ شِراورشلیمِ بَری، اُنجا از شِخُ، گَلُنْ کاهِنُ معلِمِنِ توراتِ خِلِ زجرِ بِ گَش، کَشْتِ شُ نُ دَر رِزِ سوْمِ زنده شی. ^{۲۲} پَطْرُس، عیسی رِ یگِ گَشِ بَرْدِکِ خِ تَشَرِ وَ اُ بَگ: «دور از تو، اقا! ای تُ چیزِ هرگز وَرِ تو اتفاقِ نِمِیفت.» ^{۲۳} عیسی وَ سونِ پَطْرُسِ وَرِگَشْتِکُ وَ اُ بَگ: «اِ شِطُ! از مِ دور شو، تو سَدُّ رِ مِ اَسْتی، وَ خَاطِرِ کِ فِکْرِ تو فِکْرِ خدائِی بلکه فِکْرِ اِنسان.»

صلیبِ خا و دانِ ردِ عیسی بُر

^{۲۴} بعدِ عیسی و شاگردنِ خا ب گ: «اگ گسِ ب خوا آ و ردِ مِ بیِ ی، با آد از جُنِ خا بگدَره، صلیبِ خا و ردَر ن و ردِ مِ ب یِ ی. ^{۲۵} و خاطرِ کِ آرگه ب خوا آ جُنِ خا نجاتِ دئی، اَن از دسِ مِ د؛ و ل آرگه و خاطرِ مِ جُنِ خا از دسِ ب دئی، اَن و دسِ مِ یاره. ^{۲۶} چه فایده کِ آدمِ تمامِ دنیا ر دشتِ بَش، و لِ جُنِ خا از دسِ ب دئی؟ آدمِ در عَوْضِ جُنِ خا چ زِم ت ن ب دئی؟

^{۲۷} و خاطرِ کِ پ سِ انسانِ دَر شکوهِ اُ جلالِ پدرِ آسمونیِ خا خِ فرشتگنِ خا م یا اَن و آر کِ بنا و اُ چیزِ که انجامِ داد، عوضِ مِ د. ^{۲۸} اِققتِ و شِ مِ مِگ، بعضیا اینجا سِ تادِ کِ تا نِ بینِ کِ پ سِ انسانِ دَر پادشاییِ خا م یا آ، نِ مِیره.»

۱۷

تغییرِ ظاهرِ عیسی

^۱ شیشِ رُ بعد، عیسی، پطرس، یعقوبُ ب رِ یُ یوحنا ر و دشتِ اُش نِ خِ خا بالِ کِ اِ بلنِدِ بَر دِک ت اُنجا تنها بَش. ^۲ اُنجا، پش چَشش، ظاهرِ عیسی عوضِ ش: رویِ مِثِلِ خورشیدِ چ رُخِ بگره نِ لباسیِ یُ مِثِلِ نور، سِ فِ ش. ^۳ اِم دَم، موسیِ پیغمبرِ اُ الیاسِ پیغمبرِ و رَشُ ظاهرِ شِد نِ خِ عیسیِ گفِ مَرده. ^۴ پطرس و عیسی ب گ: «آقا، چنِدِ خوبِ که ما اینجا آست! اگِ بخوایی، مِ اینجا سِ تا سا اُ ب دُرسِ مِ ن، یگِ و ر تو، یگِ و ر موسیِ اُ یگِ آ و ر الیاس.» ^۵ اَنو ای آر فِ و ز بِنِ پطرسِ بو کِ یگِ لِ اُ بَرِ پَر نورِ روشِ سا اُ پَر نِدکُ صدا اُ از ابرِ بِ یَمِ کِ: «ای آست پِ اُزیزِ مِ کِ از اُ خِلِ راضیِ است؛ و آر فیِ گُشِ کُن!» ^۶ دَم که شاگردُ ای صدا ر بَشَنید، رو خا و خاکِ پَر نِده نِ خِلِ ب تَرسید. ^۷ و لِ عیسی بِ یَم، دسِ خا بالِشِ بَشَتکُ ب گ: «پُ ش نِ مَتَر س!» ^۸ اُشُ بالا ر سِ گردِ نِ غِر از عیسی گسِ ر ن دید.

^۹ اَم تو که دِشتِ از کُ پاپیِ مِ یومدِ، عیسی و شُ اَمر کِ ن ب گ: «ای چیزِ کِ ب دید خِ گسِ نِگ، ت دَم کِ پ سِ انسانِ از مرگِ زنده ش.» ^{۱۰} شاگردُ از عیسی پَرسید: «و رچِ معلِمِنِ توراتِ مِگِ کِ اولِ با آد الیاسِ پیغمبرِ ب یِ ی؟» ^{۱۱} عیسی جوابِ ب د: «بله کِ الیاسِ م یا اَن اُمِ چی ر مِثِلِ اولیِ دُرسِ مِ ن.» ^{۱۲} و لِ و شِ مِ مِگِ کِ الیاسِ اُمَد، و لِ اَن نَشناختِ ن اُر کارِ کِ دِلِ شُ خواست

خ اُ گرد. اِم جُر آ، پ سِ اِنسان از دس شُ زَجِر مَکَشَن.»^{۱۳} بعد شاگردُ قَمیدِ که اُ دربارہ یَحیا اِکه غسَل تَعمیدِ مِدا خِ شُ اَرَف مَ زَن.

عیسی پ° سَرکِ که روح شیطانی دِشت شفا مِد

^{۱۴} دَم کِه اَشُ از کُ، بَیْمَدِ پاپی پِشِ جَمعیت، مَرِدِ پِشِ عیسی بَیْم، پِشِ زینی بَ زَن ب° گ: ^{۱۵} «آقا، وَر پ° سِ مِ رَحْم کُ. اُ غَش مِ نَ خِلِ زَجِر مَ گَشَن. خِلِ وَقْتا دَر آتِشِ یا دَر اَک مِ یَفَت. ^{۱۶} اُن پِشِ شاگردُن ت بُرَد، وِل نِتِیَسَت اُن شفا ب د.» ^{۱۷} عیسی دَر جَوابِ ب° گ: «ا نَسَلِ بِ اِیْمَانِ نَاخَلَف، تا کِی خِ ش° ما بَشو. تا کِی ش° ما رَ تَحْمَلُ بُکُن؟ اُن پِشِ مِ ب یَر.» ^{۱۸} عیسی وَ رُوحِ شیطانی نِهَبِ بَ زَن رُوحِ شیطانی از اُ بَور شَن نُ پِ سَرکِ اَم دَم شفا پِدا ک. ^{۱۹} بَعدِ شاگردُ پِشِ عیسی ب یومَدِ نُ دَر خِلَوَتِ از اُ پَرسید: «وَرِچِ ما نِتِیَسَتِ اُ رُوحِ شیطانی رَ بَیرو بُکُن؟» ^{۲۰} عیسی جَوابِ ب° دا: «وَر اِی کِ اِیْمَانِشِ ما کَم. اَقِقتِ وَ ش° ما مِگ، اَگ اِیْمَانِ وَ خورَدی دُنِ خردلِ دِشتِ بَش، وَ اِی کُ مِگ: "از اِیْنجا وَ اُنجا جَاوِجا شو" نُ کُ جَاوِجا مِ شُ وَ اِیچِ کَارِ وَر ش° ما غَرِمَمکن نی.» [^{۲۱} وِلِ اِی جُر رُوحِ ناپاکِ جَز وُرَزُ اُ دَعا بَورنِ مِش.]

عیسی دگ ل، مرگ اَزندَه ش تَن خا پِشْگویی مِ ن

^{۲۲} دَم کِ عیسی اُ شاگردُنُ دَر وِلايَتِ جَلیلِ دَورِ اَم جَم شَد، عیسی وَ شُ ب° گ: «پ سِ اِنسانِ وَ اَمی زودی وَ دَسِ اَدَمِ دَاَدَه مِ شُ. ^{۲۳} اَشُ عیسی رَم کِ شِ نُ اُ دَر رُزِ سَومِ زَنده مِش.» شاگردُ خِلِ ناراحتِ شَد.

مالیاتِ مَعبَد

^{۲۴} بَعد از اِی کِ عیسی اُ شاگردُنُ وَ شَرِ کَفَرناحومِ ب رَسید، مَآمورِنِ که مَالیاتِ دو دِزَهَمَ وَر مَعبَدِ مِستُنَد، پِشِ پِطْرُسِ ب یومَدِ نُ پَرسید: «اُستادِ ش° مَ مَالیاتِ نِ مِدی؟» ^{۲۵} پِطْرُسِ جَوابِ ب° دا: «اُ کِ مِدا!» دَم کِه پِطْرُسِ وَ خُنِ ب رَسی، پِشِ از اِی کِه چِیزِ بُگ، عیسی وَ اُ ب° گ: «شَمعون، تو چِزِ فِکْرِ مِنی؟ پادِشا اُنِ دَنیَا از کِ باجِ اُ خِراجِ مِستُن؟ از گُچْگَنِ خا یا از غَرِبِگ؟» ^{۲۶} پِطْرُسِ ب° گ: «از غَرِبِگ.» عیسی وَ اُ ب° گ: «نَفِ گُچْگِ مُعافِ! ^{۲۷} وِلِ وَر اِیکِ اَشَنِ نارَا ات نَکن، دُو دریاچَه بَرُن دَر اُ چَنگِ پَر. اَوَلینِ مَالِی رِ کِ بَگَرَفْتی، دَن نِ وَا کُ. یَکِ سَگَه چار دِزَهْمی وَ دی مِنی. اُسَگَه رَ وِدانُ سَمِ مِ نُ خُودِ خا وَ شُ ب دِه.»

که از آم گلتر؟

۱ بعد، شاگرد پش عیسی ب یومد ن پرسید: «در پادشایی آسم که از آم گلتر؟» ۲ عیسی یک گچ ر پش خا صدا ک ن اُن وسط بیاردک ۳ ا ب گ: «آفقت و ش ما مگ ک ت دم ک عوض ن ش ن مثل گچگ ن ش اصلا و پادشایی آسم ر پ دا ن م ن. ۴ نف آرگه خود خا مثل ای گچ فروتن بکن، در پادشایی آسم گلتر مش. ۵ و آرگه ای ت گچ ر در نم م قبول بکن، م ن قبول کرد. ۶ «ول آرگه باعث شی یک از ای گچگ که و م ایمان دار، گناه بکن، و ر ا پتر بو ک سنگ آس گلن و گردنی بست بشی ن ت ا دریا غرق شی! ۷ و ا و حال ای دنیا، و خاطر و سوسه ا که باعث گناه مش! امدن و سوسه آلازم، ول و ا و ر ا ول کس ک و سوسه از طریق ا م یا ا!

۸ «نف آگ دس ت یا پت ت ر و گناه م پرن، ا ن قطع ک ن دور پرنک، و خاطر ک و ر تو پتر ک علیل یا لنگ و حیات ابدی ب رسی تا ا که خ دو دس ا دو پ در آتش ابدی پزند ش. ۹ آگ چش توت ر و گناه م پرن، ا ن در ب یار دور پز، و خاطر ک و ر تو پتر ک خ یک چش و حیات ابدی ب رسی تا ا که خ دو چش در آتش جهنم پزند ش.

مثل گسفنند گمشت

۱۰ «اواپش ما بش ک ایچ کدک از ای خورکنن خار ن کن، و خاطر ک و ش ما مگ ک فرشتگن ش در آسم امش رو پدر م ن ک در آسمن، م بین.] ۱۱ و ر ای ک پ س انسان امدت اک گم شت، نجات ب دی.] ۱۲ ش ما چ ز فیک مین؟ آگ مرد صدا تا گسفنند دشت بش ن یک از اش گم شی، مگ ا نود انه تا گسفنند ا در که ن مل ن و رد ا ک گمشت ن مری؟ ۱۳ آفقت و ش ما مگ ک، آگ ا ن پدا بکن، و ر ا یک گسف بپتر خُشال مش تا و ر نود انه تا گسفنند ک گم نشت. ۱۴ ا متو، خواست پدر ش ما ک در آسم است ای نیی ک آتی یک از ای خورگک آلاک شی.

آگ ب ر تو در حق تو گناه بکن

۱۵ «آگ ب ر ت در حق تو گناه بکن، پشی بر ن در خلوت خطان و ا بگک. آگ آرفت ر گش ک، ب رخا و دس آرد؛ ۱۶ ول آگ گش نک، یک یا دو نفر دگ

رَخ خَا بَرَك تَ «أَر أَرَفِ كَه ز دَ مِشْ، خ تَايِيْدِ دُوْنَا يَا سَ تَا شَادِ ثَابِت شِي.»
 ۱۷ آگَ نِ خَوَاسْتَكِ وَ اَشُّنْ گُش بُكَنْ، وَ كَلِيْسَا بُ گَك؛ وَ آگَ نِ خَوَاسْتَكِ اَتِي وَ
 كَلِيْسَا گُش بُكَنْ، بَلَكِ وَر تُو مِثْلِ يَكِ غَرِيْبَه يَا يَكِ خِرَاجِگِرِ بَش. ۱۸ اَقَقْتِ وَ
 شِ مِگْ كِ اَرِجِي رُوْزِي بِنْدِ، دَرِ اَسْمُ بَسْتِ مِ شِ نِ اَرِجِي كِ رُوْزِي وَ اَبُكَنْ،
 دَرِ اَسْمُ وَ اِمِ شِ. ۱۹ اَيْنَ وَ شِ مِگْ كِ آگَ دُو نَقَرِ اَزِ شِ مِ رُوْزِي دَرِبَارَه
 اُچِيْزَكِه مِ خَوَا، خِ اَمِ مَوَافِقِ بَشِ، اَزِ سَوْنِ پَدْرِ مِ كِ دَرِ اَسْمُ اَسْتِ وَرِشِ اَنْجَامِ
 مِ شِ. ۲۰ وَرَايِ كِ اَرَجَا دُوْنَقَرِ يَا سَ نَقَرِ دَرِ نَمِ مِ جَمْعِ شِ، مِ اَنْجَا بِنِشِ اَسْتِ.»

مَثَلِ خَادِمِ بَرَمِ

۲۱ بَعْدِ پَطْرُسِ پِشِ عِيْسَى بَ يَوْمَ نِ پَرَسِي: «آقا، تَا چِنْدِ لِ آگَ بَ رِمِ دَرِ حَقِّ
 مِ گِناهِ بُكَنْ، بَا اَدَا نِ بَخْشِ؟ تَا هَفَ لِ؟» ۲۲ عِيْسَى جَوَابِ بَدَا: «وَ تُو مِگْ نَه
 هَفَ لِ، هَفْتَا دُ تَا اَفَ لِ.»

۲۳ «وَ رَخَا طِرِكِ پَادِشَا پِي اَسْمُ مِثْلِ پَادِشَا اِمْمَنْ كِ بَخَوَاسْتَكِ خِ خَادِمَنْ خَا
 اِسَابِ كِتَابِ بُكَنْ. ۲۴ نَفَ دَمِ كِه شَرُوعِ كَ وَ اِسَابِ كِتَابِ، يَكِّ رِپِشِي بَ يَارِدِ كِ
 دَ اِزَارِ كِيْسَه طَلَا وَ پَادِشَاهِ بَدِكارِ بُو. ۲۵ وَ خَا طِرِ اِيكِه اُنْ مِ تِنِسْتَكِ قَرِضِ خَا بَ
 دِي، اَرِيَابِ يِ دَسْتُورِ بَدَا اُنْ خِ زَنِ اُ گِجِ اُ اَرِجِي كِه دِشْتِ، بَفَرِشِ نِ طِ لَيْنِ
 بَسْتِنِ. ۲۶ اُ خَادِمِ پِشِ پُ اَرِيَابِ رُوْزِي نِي اِخَا بَ يَفْتِي نِ خِ زَارِي بَ گَ: «وَ مِ مَلْتِ
 بَ دِي، مِ اَمِ قَرِضِ خَا مِدا.» ۲۷ نَفَ دَلِ اَرِيَابِ وَ حَالِي بَ سُخْتَكِ، اُنْ اَزَادِ كَ نِ
 قَرِضِ نِ بَخْشِي. ۲۸ وَ لِ دَمِ كِ اَمِ خَادِمِ بِيرو بَرِ، يَكِّ اَزِ اَمْكَارُنْ خَا بَ دِي كِ صَدِ
 دِينَارِ وَ اُ بَدِكارِ بُو. نَفَ اُنْ بَگَرِ نِ گِ لُو نِ پَرِجِي نِ بَ گَ: «قَرِضِ خَا بَ دِه!»
 ۲۹ اَمْكَارِي پِشِ پُ يُو رُوْزِي نِي اِخَا بَ يَفْتِي اُ خِ زَارِي بَ گَ: «مِ نِ مَلْتِ بَ دِي، مِ
 قَرِضِ خَا مِدا.» ۳۰ وَ لِ اُقْبُولِ نَكِ نِ بَ رَ نِ اَمْرَدِ تَ دَمِ كِه قَرِضِ خَا بَ دِي وَ
 زِنْدِ پَرِزْنَدِكِ. ۳۱ دَمِ كِ بَقِيَهِ خَادِمِ بَ دِيْدِ كِه چَرِشِ تَ، خِلِ نَارَا اَتِ شَدِ، بَ
 رَفْتِ نِ اَرِجِي كِه اِتْفَاقِ اَفْتِيْدَه بُو رَ وَ اَرِيَابِ خَا بَ گُفْتِ. ۳۲ نَفَ اَرِيَابِ، اُ خَادِمِ
 پِشِ خَا صَدَا كَ نِ بَ گَ: «اِي خَادِمِ بَدِكارِ، مِ اَمِ قَرِضِ تَ رَ وَ خَا طِرِكِه اَزِ مِ
 خَوَالِشِ گَرْدِي، بَخْشِيْدُ. ۳۳ نَبَا اَدَا تُو اَمْتُو كِ مِ وَ تُو رَمِ كَرْدُ وَ اَمْكَارِ خَا رَحْمِ
 مِگَرْدِي؟» ۳۴ نَفَ اَرِيَابِ غَضَبِ كَ، اُنْ وَ زِنْدِ پَرِزْنَدِكِ تَ اَمِّ قَرِضِ خَا صَافِ
 بُكَنْ. ۳۵ وَ اِمِ جُرِ پَدْرِ اَسْمُنِي مِ اَخِ اَرِ گَدَكِ اَزِ شِ مِ رِفْتَارِ مِ نِ، آگَ شِ مِ اَبِ رِ
 خَا اَزِ تَه دَلِ خَا نِ بَخْشِي.»

تعلیم عیسی درباره طلاق

۱ دَمِ كِ عِيسَى اِی اَرَفَا رَ تَمَامِ كَ، اَز وِلَايَتِ جَلِيلِ بَرْنِ، وَ اَدَسِ رُد اَرْدَنِ، وَ مَنطِقَه يَهُودِيَه بَ عِيسَى. ۲ جَمْعِيَتِ زِيَادِ وَ رَدِي بَ رَفَتِ نَ عِيسَى اَشْنِ، اَنجَا شِفَا بَ دَا.

۳ عَالِمِنِ فَرَقَه فَرِيسِي پِشِ عِيسَى بَ يَوْمِدِنِ وَ رَخَاطِرِكِه اَنْ اَمْتَحَانِ بُكْنِ، اَز اُ پَرَسِيْدِ: «اِی جَائِزِ كِ مَرْدِ، زَن خَا وَ اَر عَلَّتِ، طَلَاقِ بَ دِي؟» ۴ عِيسَى دَر جَوَابِ بَ عِيسَى: «مَكَّ دَر نَوِيْشَتِ اِمْقَدَسِ، نَ خُنْدَكِ خُدَا، اَز اَمُّ اَوَّلِ "اَشْنِ مَرْدُ رَ خَلْقِ كَ" ۵ نَ بَ كَ " وَ رَا مِي مَرْدِ اَز بَبُ نَ مِكِ خَا سِوَا مِشُ، وَ زَن خَا پَوْنَدِ مَ خَا رَه نَ اُ دُوْتَا يَكِ بَدَنِ مِ شَ؟" ۶ نَفَ، اَشُ دَ كَ دُوْتَا نِيِي، بَلَكِه يَكِ بَدَنِ اَسْتِ. نَفَ اُجِيْزِرِ كِ خُدَا پَوْنَدِ دَا، اِنْسَانِ سِوَا نَكْنِ.» ۷ اَشُ وَ عِيسَى بَكُفْتِ: «نَفَ وَ رِجِ مَوْسَى حَكْمِ كِ كِي مَرْدِ وَ زَن خَا يَكِ طَلَاقِ نِيْمَه بَ دِي نَ اَنْ وِلِ كُنْ؟» ۸ عِيسَى وَ شُ بَ كَ: «وَ خَاطِرِ سَخْتِي دِلِ شَ مَا اَسْتِ، كِه مَوْسَى وَ شَ مَا اَجَا زَه بَ دَا كِي زَننِ خَا طَلَاقِ بَ دَ، وِلِ اَز اَوَّلِ اِي تَ نَبُو. ۹ وَ شَ مَا مِگَ، اَرَكِه زَن خَا وَ اَر عَلَّتِ غِر اَز زَنَا، طَلَاقِ بَ دِي نَ زَنِ دَ كِ بَ كِيَرِ، زَنَا كَرْدِ.»

۱۰ شَاگَرْدُ وَ عِيسَى بَ كُفْتِ: «اَكَّ وَ ضَعِيَتِ بِنِ يَكِ مَرْدِ خَ زَنِ خَا اِيْتُ اَسْتِ، نَفَ اَز دَوَاجِ نَ گَرْدِ، بَتَرَا» ۱۱ عِيسَى بَ كَ: «اَمَّ نَ مِثْنِ اِي اَيْنِ قَبُولِ كُنِ، مَكَّ اَشْنِ كِي وَ شُ دَا دَه شَ دَ بَشِ. ۱۲ وَ خَاطِرِ كِي بَعْضِ اَز حُجِّ اَسْتِ كِي اَز مَادَرِ حُجِّ وَ دُنْيَا اَمْدَ؛ بَعْضِ اَز حُجِّ اَسْتِ كِه وَ دَسِ مَرْدِ حُجِّ شَ دَ؛ وَ بَعْضِ اَسْتِ كِه وَ خَاطِرِ پَادِشَايِي اَسْمُ، خُودخَا حُجِّ اِسَابِ مِثْنِ نَ اَز دَوَاجِ نَ مِثْنِ. بَلَكِ، اَر كِه مِ تَ نَ اَيْنِ قَبُولِ بُكْنِ، قَبُولِ بُكْنِ.»

بِلِ گُچَكِ پِشِ مِ بِي

۱۳ اُدَمِ مَرْدِ گُچَكْنِ پِشِ عِيسَى بَ يَارِدِ تَ رُوشِ دَسِ بِلِ نَ دَعَا بُكْنِ. وِلِ شَاگَرْدُ، مَرْدِمِ نِيْهَبِ بَزْدِ. ۱۴ وِلِ عِيسَى بَ كَ: «بِلِ گُچَكْنِ خُورْدِ پِشِ مِ بِي نَ اَشْنِ مَانَعِ مِشُ، وَ خَاطِرِ كِي پَادِشَايِي اَسْمُ مَالِ اِيْتُ اُدَمِ اَسْتِ.» ۱۵ نَفَ عِيسَى رُوشِ دَسِ بِيْشَتَكِ، اَشْنِ بَرِيكْتِ بَدَا دَكُّ اَز اَنجَا بَ رَ.

جِ وُنِ دَارَا

۱۶ مَرْدِ پِشِ عِيسَى بَ يَوْمِ نَ بَكِ: «اَسْتَادِ، چِه كَارِ خُوبِ بَايْدِ بُكْنِ تَ زَنْدِگِي اَبْدِي رَ دِيْشَتِ بَشُو؟» ۱۷ عِيسَى وَ اَبِ بَ كَ: «وَ رِجِ اَزِ مِ مِپَرَسِي كِه چِزِ خُوبِ؟»

فَقَط يَكَّ اَسْتِ كِ خُوب. اَكَم خَا اِي وَ زَنَدِگِي اَبَدِي رَ پِدا بُكَنِي، وَ اَكَمَا عَمَلِ كُ. «^{۱۸} اُ مَرَدِ پَرَسِي: «كُ اُ اَكَمَا؟» عِيسِي بَگ: «قَتَل مَكَّ، زَنَا مَكَّ، دُوَزِي مَكَّ، شَهَادَتِ دَرُغِ مَدَه، ^{۱۹} اَحْتِرَامِ بَبُ نُ مَكِ خَا دِشْتِ بَاش،» وَ «اَمَسَا هِ خَا مِثْلِ خُودِخَا مَحَبَتِ بَ كُ.» ^{۲۰} اُ مَرَدِ جِ وَ وَ عِيسِي بَگ: «وَ اَمَّ اِي اَكَمَا عَمَلِ كَرْدَا؛ دَگَ چَ زِ كَمِ دَا؟» ^{۲۱} عِيسِي جِوَابِ بَ دَا: «اَكَم خَا اِي كَامَلِ شِ، بَرُنُ اَرِجِي كِ دَارِي بَفَرُشُ وَ فَقَرُ بِيَدَتِ دَرِ اَسْمُ گَنجِ دِشْتِ بَشِي. بَعَدِ بِيَا نِ اَزِ مِ پَرُويِ كُ.» ^{۲۲} دَمِ كِه اُ جِ وَ اِي نَ بِيَشَنِي، عَمِ دِلَنَ بَكَرُنُ اَزِ اَنجَا بَرِ، وَ خَا طِرِ كِ خِلِ ثَرُوتِ دِشْتِ.

^{۲۳} عِيسِي وَ شَاگَرْدُنُ خَا بَگ: «اَقِقتَ وَ شَ مِ مِگُ كِ، دَرِ شَدَنِ اَدَمَنِ دَارَا وَ پادشايي اَسْمُ خِلِ مَشِكَلِ. ^{۲۴} بَارَ مِگُ، كِ گَرَاشْتَنِ اَشْتُرَ اَزِ سِوَرَاخِ سِوَزِو، اَسُ ثَرِ اَسْتِ اَزِ دَرِ شَدَنِ اَدَمِ دَارَا وَ پادشايي خِدا.» ^{۲۵} شَاگَرْدُ دَمِ كِه اِي اَرَفَا رَ بِيَشِنِي، خِلِ تَعَجَبِ كَرْدِ نُ بَگَفْتِ: «نَفَتِ كِ مِ تِ نَ نِجَاتِ پِدا بُكَنُ؟» ^{۲۶} عِيسِي وَ شِ سِ كِ نُ بَگ: «اِي وَرِ اِنسَانِ غِرِمَمَكَنَ، وَ لِ وَرِ خِدا اَمَّ چِي مَمَكَن.»

^{۲۷} اَدَمِ پِطْرُسِ دَرِ جِوَابِ بَگ: «سِ كُ، مَا اَمَّ چِيَزِ وَ لِ كَرْدُنُ وَرَدِ تِوَأَمَدِ. نَفَتِ چِيَزِ كِرِ مَا مِيا ا؟» ^{۲۸} عِيسِي وَ شِ بَگ: «اَقِقتَ وَ شَ مِ مِگُ كِ، دَرِ دُنِيا اِ جَدِيدِ، دَمِ كِ پِ سِ اِنسَانِ وَرِ تَخْتِ پادشايي پَرِ شَكِوَه اُ جَلالِ خَا بَرَشِينِ، شَ مِ اَكِ كِه اَزِ مِ پَرُويِ كَرْدَ، وَرِ دِ وَارَدَ تَخْتِ مِرَشِينِ نُ وَرِ دِ وَارَدَ قَبِيلِه قِوِمِ خِدا دَاوَرِي مِ نِ. ^{۲۹} وَ اَرِ كِه وَ خَا طِرِ نِوَمِ مِ حُنَ اِيَا بِ رَا دَرُ يَا خِوَا اَرُ يَا بَبُنُ مَكَّ يَا گَجُگُ يَا زِ مِينِ خَا وَ لِ كَرْدَ بَشِ، صَدِ بَرَاوَرِ وَ دَسِ مِ يَارَنُ وَارِثِ زَنَدِگِي اَبَدِي مِشُ. ^{۳۰} وَ لِ خِلِ اَكِ اَوَّلِ اَسْتِ اَخَرِمِ شَنُ نُ اَشْنِ كِه اَخَرِ اَسْتِ، اَوَّلِ مِش!

۲۰.

کارگرنِ باغِ انگور

۱ «پادشايي اَسْمُ اَرِبابِ حُنِ رَ مَنِ كِ صَبِحِ پِگَ اَزِ حُنِ بَورِشَتِ وَرِ باغِ انگورِخَا كَارگَرِنِ بَ كِرِ. ^۲ بَعَدِ اَزِ اِيكِه صابِ باغِ، سَرِ رِوِزِ يَكِ دِينارِخِ كَارگَرِ، قِوَلُ قَرارِ كَ، اَشْنُ وَ باغِ خَا رَا پِي كَ. ^۳ صَبِحِ، نَزْدِيكِ سَاعَتِ نُه، بِيرو بَرُ نُ چِنَدتَا اَدَمِ دَگَ رَبِ دِي كِه دَرِ مِدِ، بَ كَارِ سِ تَا دَه. ^۴ وَ اَشُ اَبِ گَ: «شِ مَا اَو باغِ مِ بَ رَنُ اَرِجِي كِ اَقُّ شِ مَا اَسْتِ وَ شَ مِ دَا.» ^۵ كَارگَرُ اَبِ رَفَتِ. صابِ باغِ، ظَهْرِ، نَزْدِيكِ سَاعَتِ دِوَازْدَه اُ بَعَدِ اَزِ ظَهْرِ، نَزْدِيكِ سَاعَتِ سَهِ دَگَ لِ، اِمِ كَارِ بَ كَ.

۱۶ اُس سَرِیگ، نزدیکِ ساعت پنج، بیرو بَر ن چنڊ نفر رَ ب دی که س تادَه. از اُس پرسی: ”وَرچہ اَم رز اینجا ب کار س تادَه؟“ ۱۷ جواب ب داد: ”وَخاطرِک ایچک ما ر و مزد نگر.“ و ش ب گ: ”ش ما ا وَ باغ اَنگور م ب ر.“ ۱۸ دَم ب گ، صاب باغ اَنگور و سرکارگر خا ب گ: ”کارگرن صدا بُکنک از نفر آخر شروع ک تا نفر اول، مزدش ن بد.“ ۱۹ کارگرن ک اُود ساعت پنج سر کار امد بود، آر گدک یک دینار بگرفت. ۱۰ دَم کِه نوبت و اُس بَری کِ پش از اَم امد، فک گرد کِ بَشتر از بقیه م گیر. وَل و اُس ا یک دینار داد ش. ۱۱ دَم کِه مزد خا بگرفت، و ارباب حُن غرغر گرد ن ب گُفت: ۱۲ ”ایش کِ آخر ب یومد فقط یک ساعت کار گرد ن تو اشن خ ما کِ سختی ا گرمی رز تحمل گرد، یگ گردی!“ ۱۳ وَل ارباب و یگ از ش جواب بدا: ”ا رفیق، م در آق تو ظلم ن کردآ. مگ ما سر یک دینار، قول قرار نگرده؟“ ۱۴ نَف حق خا ب گیرک بر! م م خا ا و ای آخری مثل تو مزد ب دا. ۱۵ مگ حق ن دار خ مال خا ا کار کِ م خا ا بُکن؟ و رچ چش دیدن سخاوت م ن ن دار؟“ ۱۶ نَف، آخری، اول م ش ن اولی آخر!

پشکوی سوم عیسی درباره مرگِ خا

۱۷ دَم کِ عیسی و سون شَر اورشلیم م رفتک، در ر، د واژد شاگرد خا و گوشه بَر دَک و ش ب گ: ۱۸ »س گن، ما داره و شَر اورشلیم مَر. پ س انسان و دس گلن کاهن ن معلمن تورات داده م ش. اُس ا ن و مرگ محکوم م ن ۱۹ ن و و دس غیریهودیک داده م ش ت روشخند شی ن شلاق ب خَر ن و ر صلیب کشیده شی. و ا در رز سوم، زند م ش.»

درخواست مکی یعقوب ا یوحنا

۲۰ مکی پ سرن زیدی خ دُو پ س خا پش عیسی ب یوم. ا ر در براور عیسی زانو ب ر ن از ا بخواستک کِ و ر ا کار بُکن. ۲۱ عیسی و ا ر ب گ: »چزم خاپی؟« ا ر جواب بدا: »بُگک، کِ ای دُو پ س م در پادشاپی تو، یگ دس راست ییکد گ دس چپ تو برشین.« ۲۲ عیسی در جواب ب گ: »ش ما ن مَقم چزم خوا!! شما متن از پیاله عذاب کِ م و زودی مَشَم، ب شَم؟« جواب ب داد: »ما متن.« ۲۳ عیسی و ش ب گ: »شما از پیاله که م مَشَم، مَشَم، وَل ش نَسْت و دس راست ا چپ م، و اختیار م نیی که و گس بدا. ای مال اشن آست کِ پدر آسمنی م ورش آماده کرد.»

۲۴ دَم كِه دَ شاگردِ دَگَ از ای جريان خ وَر شَدِ، وَر اُ دُوب رادر غضب گَرِدِ.
 ۲۵ وَلِ عيسی اُشَن صِدا ب كَ نُبُ گَ: «شَ ما م فَمِ كِ اِكْمِن قَوْمِ دِگَ وَر شُ
 آقايي م نِ نُبُ گَلُن شُ وَر شُ اَكومت مِین. ۲۶ وَلِ بِن شُ ما ایت ن بَش. آر گه م خا
 اِبِن شُ ما گَل بَش، با اَد خادِم شُ ما بَش. ۲۷ وَ آرگه م خا اِبِن شُ ما اولی بَش،
 با اَد غلام شُ ما بَش. ۲۸ حتی پ سِ اِنسان، ن یَم كه خِدمت شی، اُب یوم ت
 خدمت بُكَن نُبُ جِن خا وَر آزادی خِلِ اَب دِی.»

عيسی دُوتا گَر شفا مَدِ

۲۹ دَم كِ عيسی خِ شاگردُن خا از شَرِ اَربِحا مِرْفَتَكِ، جمعیت زیادِ وَر دِی
 بَرَفَتِ. ۳۰ دُورِ، دُوتا مرد گَر ش نَسْتَه دِ. دَم كِه ب یَشْنِیدِ عيسی دازه از اُنجا
 گَر اَمِشُ، فریاد ب گَشیدِ: «آقا، وَر ما رَحْم كُ، اِبِ سِ داوود! ۳۱ جماعت
 اُشَن بَتَرُنِید نُبُ وَش مِگفتِ كه ساكِت ش؛ وَلِ اُش بَشْتَر فریاد م گَشیدِ كِ: «آقا،
 وَر ما رَحْم كُ، اِبِ سِ داوود! ۳۲ عيسی بَسْتادَكُ اُ دُوتا مردَ صِدا كَ نُبُ پَرسِی:
 «چكار م خوا اِ وَر شُ ما بُكَن؟» ۳۳ اُش وَ اُ جِواب ب دادِ: «آقا، م خوا اِ چَشْما
 وا شی.» ۳۴ عيسی خِ دلسوزی دَس خا رو چَشِشُ بَگَشِی نُبُ اَم دم چَشِشُ وا
 شَ نُبُ وَر دِ عيسی ب رَفَتِ.

۲۱

ورود شاهنه عيسی وَ اورشليم

۱ دَم كِه عيسی اُ شاگردُنِی وَ شَرِ اورشليم نَزْدِکِ شَدِ، وَ دِ اِبیتِ فاجی بِيَوْمِ دِ كه
 دَر كُ اِزیتون بو. اُدَم عيسی دُوتا از شاگردُن خا رايِ كَ ۲ نُبُ وَ شُ ب گَ: «وَ دِه
 كِ پَش رُوشِ ما است، ب رَا. وَ مَضِ ای كه دَر شَدِ، خَر ر م بِن كه خِ گَرِی
 بَسْتِ. اُش ن وَ بُكَن نُبُ پَش مِ ب يَرِ. ۳ اَك گَسِ چِيزِ وَ شُ ما ب گَ، بُگِ:
 “خداوند اُشَن لازم داز،” وَ اُم دَم اُشَن رايِ مِین.» ۴ ای بَش تا اُچِيزِ كِ از طَريقِ
 زَگَرِيا پِغْمَبَرِ گَفْتَه شت بو وَ اِنجام بَرَسِ كِ مِگَ:
 ۵ «وَ كِنَج كُ اِ مَقْدَس وَ اورشليم بُگِ،
 ” سِگَ پادشاه تو دازه پَش توم يَأْ

فروتُن س وار وَر خَر

س وار وَر يَك گَر، گَر يَك اِوِن بارَبَر.»

۶ اُ دُوتا شاگرد ب رَفَتِ نُبُ اَم تو كه عيسی گَفْت بو، بَكَردِ. ۷ اُش خَر خِ گَرِی ب

یاردِ نُ عبا اِ خا بالِ پَشْتِ شُ پَرْنِدِ نُ عیسیِ رُوشِ بَشَنَ. ^۸ بِشْتَرِ جَمْعِیْتِ قِبا اِ خا
 سرِ رِ عیسیِ مَقْنِدِ نُ بقیه اِ شَاخَه اِ درختا رِ مَبْرَیْدِ نُ دَر رِ مَقْنِدِ. ^۹ اِ جَمْعِیْتِ كِ
 پِشِ پِشِ عیسیِ مِرْفَتِ نُ جَمْعِیْتِ كِ وَ رِدِ عیسیِ مِ یومَدِ، شَبُوشِ مِرْدِ نُ
 مِ گَفْتِ:

«نجات بده، پَسِ داوود!»

«مِ بَارَكِ بَشَنِ اُكِ وَ اِسْمِ خِداوندِ مِ یا ا!»

«دَر بِ لِتَرینِ جا اِ اَسْمُ، نجات!»

۱۰ دَمِ كِه عیسیِ وَ شَرِ اورشلیمِ دَر شَن، اَمَّ شَهْرِ اَزِ هُولُ وَ لا پَرِ شَن. مردمِ مِگَفْتِ:
 «ای كِ نَ؟» ^{۱۱} جَماعتِ مِگَفْتِ: «ای عیسیای پیغمبر، كه از شهرناصره ولایتِ
 جلیل!»

عیسی کاسبان از معبد بیروم پَرَن

۱۲ بَعْدِ عیسیِ دَرِ مَعْبَدِ بِ یَمِ نُ اَشْنِ كه مِشْغُولِ كَاسبیِ دَرِ مَعْبَدِ بُوْدِ بِیرومِ كَ
 نُ تَخْتِ صِرَافُ نُ بَساطِ كَفْتَرِ فَرَشُ نَ چَپِّ كِ ^{۱۳} نُ وَ شُ بِ گَ: «درن ویشْتِ
 اِ مقدسِ نِ ویشْتِ شَدَ كِه «وَخُنِ مِ خُنِ دَعَا مِگِ»؛ وَ لِ شُ ما اُنْ «پَاتَقِ دُوزُ»
 گَرَدَ.»

۱۴ دَرِ مَعْبَدِ، كُرُ نُ لَنگِ پِشِیِ بِ یومَدِ نُ عیسیِ اَشْنِ شِفا بَدَا. ^{۱۵} وَ لِ دَمِ كِ
 كَلْبِنِ كَاهِنُ نُ مَعْلِمِنِ توراتِ، مَعجَزَه اِ كه عیسیِ اِنجامِ دادَ رَ بِ دِیدِ نُ اَمْتوبِ
 دِیدِ كِ گِجَگِ دَرِ مَعْبَدِ شَبُوشِ مِ گَشِ: «نجات بده، پَسِ داوود!» اَشُ
 غَضَبِ گَرَدِ. ^{۱۶} اَشُ وَ عیسیِ بِ گَفْتِ: «مِ یَشْنیِ ایشُ چِ زِ مِگِ؟» عیسیِ وَ شُ
 بَگَ: «مِگِ دَر نِ ویشْتِ اِ مقدسِ نِ خُنْدَكِ مِگِ،

«تو از زین گِجَگُ شِرخوارگُ

ستایش آماده گرد؟»

۱۷ وَ عیسیِ اَشْنِ وَ لِ كِ نُ اَزِ شَرِ بُورِ شَن. اُ وَ دِاِ بَیتِ عَنیا بَرِ نُ شُ وَ اَمْجا
 مُنْدَكِ.

خشک شِ دَنِ دَر خَتِ اَنْجیرِ

۱۸ صُبِ پَگِ دَمِ كه عیسیِ دِشْتِ وَ شَرِ وَرْمِگِشْتِ، گَشَنِ شَن. ^{۱۹} دُورِ، دَر خَتِ
 اَنْجیرِ بِ دِیدَكِ وَ سُونُیِ بَرِ، وَ لِ غِرِ بَرگِ چِیزِ وَ دَر خَتِ نَدیِ. نَفِ وَ دَر خَتِ
 بَگَ: «بَشَنِ كِ دَگِ هَرگِزِ میوه اَزِ تو وَ بَارِ نِ یِ!» اَمِ دَمِ دَر خَتِ اَنْجیرِ خُشِ
 شَن. ^{۲۰} دَمِ كه شاگردُ اِینِ بَدِیدِ، اِرْشِدِ، اَزِ اُ پَرَسِیدِ: «شُ تِ دَر خَتِ اَنْجیرِ اَمِ دَمِ

حُش ش؟»^{۲۱} عیسی در جوابِ شُ ب°گ: «أَقَقْتِ وَ ش° ما مِگ، اگَ ایمان دِشت بَش نُ شک نَ کن، نه فقط مِتن اُچیز کِ وِر د رخت انجیر اتفاق بیفتی انجام ب د، بلکه آتی اگَ و آی کُ بَگِ ”از جا کِنده شُ نُ و دریا پُرند شو،“ آمتو م ش. ۲۲ اگَ ایمان دِشت بَش، ارجی کِ در دعا بخا، و دَس میاره.»

سؤال درباره اقتدار عیسی

۲۳ دَم که عیسی و معبد ب°مِ نُن اُنجا تعلیم مِدا، گلُنن کاهنُن نُن شَخن قوم، پِش عیسی ب یومدُن و آب گُفت: «و چه حَقّ ای کارا ر مِنی؟ که ای حَقّ و تو داد؟»^{۲۴} عیسی جواب ب°دا: «مَ ا از ش° ما سوالِ دا؛ اگَ جواب ب د، مَ ا و ش° ما مِگ و چه حَقّ ای کارا ر م ن. ۲۵ از سونِ کِ و یحیی ای حَقّ دادش ت بو که غسلِ تعمید ب دی؟ از سونِ خدا یا از سونِ انسان؟» اَشُ بینِ خا بحث ب گرد ن ب گُفت: «اگَ بَگِ از سونِ خدا، ا و ما مِ گ، ”نَف و رِچ و ا ایمان ن یارد؟“^{۲۶} و اگَ بَگِ از سونِ انسان، از مردم م ترسِ و خا طِرِ کِ و نَظَرِ مِردُم، یحیی یک پیغمبر.»^{۲۷} نَف و عیسی جواب ب داد: «ما ن مِ فِیم.» عیسی ب°گ: «مَ ا و ش° ما ن مِگ و چه حَقّ ای کارا ر م ن.»

مَثَل دُوب سَر

۲۸ «نَ ظَرِ ش° ما چِزِی؟ مِرد دُوتا پ سَر دِشت. ا پِش پ°س اول خا ب°ر ن ب گ: ”پِسم، امر بَر ن دَر باغ انگور، کار ک.“^{۲۹} پ°سَر جواب ب دا: ”م ن مِرا.“ و ل بعد نَظَر خا عَوْض ک ن ب°ر. ۳۰ بَب پِش پ°س د°گ خا ب°ر ن اِم ن و ا ب°گ. پ سَرک جواب ب دا: ”مِرا، آقا،“ و ل نَر. ۳۱ کَ ذک از ا دُوتا پ سَر خواست بَب خا و جاب یاو؟» جواب ب داد: «اؤلی.» عیسی و ش ب°گ: «أَقَقْتِ وَ ش° ما مِگ، خراجگیز ن فاشگُ پِش از ش° ما و پادشایی خدا ر پِدا مین. ۳۲ و خا طِرِ کِ یحیی بیَم ن رَا دُرست و ش ما شونی بدانُ ش ما و ا ایمان ن یارد، و ل خراجگیز ن فاشگُ ایمان ب یارد. و ش° ما آتی بعد از ایکه ای ن ب دید، نَظَر خا عوض ن گردن و ا ایمان ن یارد.»

مَثَل باغبُنن بدکار

۳۳ «یک مَثَلِ د گِ بیَشِن. اربابِ حُن، باغ انگور دُرس ک ن دوری دِوال ب گشی ن حوض و ر گرفتِن ا و انگور دَر ا ب گندکُ برج دُرس ک. بعدی باغ انگور و باغبُنن اجاره ب°دا ن خودیو و مَمِلِکَتِ دِگ ب°ر. ۳۴ دَم کِه فصل چیندن

میوه ب رسی، خادِمُنْ خا پِشِ باغِبُنْ رَایِ کَ تَ سَهْمِنَ از میوه باغ، بَسْتِنِ.
^{۳۵} وَلِ باغِبُنْ خادِمُنْ نَ بَگَرَفَتِ، یَکَّ رَ بَ رَدِ، یَکَّ رَ بَ کُشَتِ نَ یَکَدِگَ رَ
 سِنِگَسارِ گَرَدِ. ^{۳۶} دَگَ لِ، اَرِبابِ، خادِمُنْ بَیْشَرِ پِشِ اَشُ رَایِ کَ، وَلِ باغِبُنْ خَ اَشُ
 اَمْتورِفتارِ گَرَدِ. ^{۳۷} آخِرِسَرِ پِ سِ خا پِشِ باغِبُنْ رَایِ کَ نَ خَ خابِ گَ: «اَرْمَتِ،
 پِ سِمِ نَ دَگَ نَ گَمِ دارِه.» ^{۳۸} وَلِ دَمِ کِ باغِبُنْ پِ سِنِ بَ دَیدِ، وَ یَکَدِگِ خابِ
 گَفَتِ: «ای وارث. بَ یِ اِ اُنْ بُکِشِ تَ مِیرائِیَ وَ مابِ رَس.» ^{۳۹} نَفَ اُنْ بَگَرَفَتِ
 نَ از باغِ اَنگورِ بیروِ پَزَنِدُنْ، بَ گُشَتِ. ^{۴۰} اَلَا وَنَظَرِشِ ما، دَمِ کِ صابِ باغِ اَنگورِ
 بَ یِ یِ خَ ای باغِبُنْ چَکارِ مَ نَ؟» ^{۴۱} جَوابِ بَ دَادِ: «اُ بَدِکازَنَ خَ بَ رَحْمی،
 اَلاکِ مِ نَ باغِ اَنگورِ وَ باغِبُنِ دَگِ اجارَه مَ دَ که سَمِ میوه نَ دَرِ فَصْلِی وَ اَب
 د.»

^{۴۲} بَعدِ عِیسی وَ شُ بَ گَ: «تَ اَلا دَرِ نَ وِیْشَتِ اِ مَقْدَسِ نَ خُنْدَکِ مِگَ،
 «اُمِّ سِنِگِ کِ مَعمارُ رَدِ گَرَدِ،
 سِنِگِ اَصْلِی بِنائِشِ تَ.
 خادوندِ ای کارِکَرَدِ
 نَ وَنَظَرِ ما عَجِیبَ؟»

^{۴۳} نَفَ وَ شُ مَ مِگَ پادشایِ خِدا از شُ مَ گَ رَفَتِ مَ شُ نَ وَ قَمِ دَادِ مَ شُ کِ
 اُنْ وَ تَمَرِ بَرَسُنِ. [^{۴۴} اَرکَ رَوِ اَسِنِگِ بَ یَفَتِ، تَکَّ تَکَّ مَ شُ نَ ای سِنِگِ رَوِ سَرِ
 اَرگَه بَ یَفَتِ، اُنْ نَرْمُغَ لُرِ مِ نَ.]
^{۴۵} دَمِ کِه کَلُنْ کاهِنُ نَ عَالِمُنْ فَرَقَه فَرِیسی، مَثَلِ عِیسی رَ بَ یِشَنیدِ، قَمیدِ کِ
 عِیسی دَر باره اَشُ اَرَفِ مَ رَ. ^{۴۶} اَرچِنَدَ که اَشُ وَرَدِ ای بُوَدِ که عِیسی رَ بَگِیرِ، وَلِ از
 مَرَدَمِ مَ تَرَسیدِ وَ خاطِرِ کِ وَنَظَرِ مَرَدَمِ، عِیسی پِیغَمَبَرِ.

۲۲

مَثَلِ جِشَنِ عَرُوسِی

^۱ عِیسی دَگَ لِ خَ مَثَلِ آخِ شُ اَرَفِ بَ رَ نَ بَ گَ: ^۲ «پادشایِ اَسْمِ مِثَلِ یَکِ
 پادشا اِ اِکِ وَرِ پِ سِ خا جِشَنِ عَرُوسِی بَگَرِ. ^۳ پادشا خادِمُنْ خا رَدِ اَشُنْ که وَرِ
 عَرُوسِی دَوَتِ شِ تَدِ، رَایِ کَ، وَلِ اَشُنْ نَ مِ خَواستِ بَ یِ اِ. ^۴ دَگَ لِ خادِمُنْ
 دَگِ رَایِ کَ نَ بَ گَ: «وَ اَشُنْ کِ دَوَتِ شِ تَ بَگِ» سِ کُنْ! سَفَرِه خا اَمادَ
 گَرَدِ، گُو نَ گُسلِگُنْ پَرِوارِی مَ اَسَرِشُ بَرِیدِ شِ تَ نَ اَمَ چی اَمادَ اَسَتِ. وَ عَرُوسِی
 بَ یِ اِ. ^۵ «وَ لِ اَشُ اَعْتانَ نَ گَرَدِ نَ بَرَفَتِ. یَکَّ سَرِ زَمینِ خا نَ یَکَدِگَ اَسَرکارِ خا

بَر. ^۱ بَقِيَه شُ اَخَادِمُن پادشا ر بَكْرَفِت نُ وَشُ ب اُرْمَتِي كَرِد نُ اَشْن ب كُشْت. ^۷ پادشا غَضَب ك، لَشْكِرِ خا راي ك نُ قَاتِلَن ب كُشْتَكُ شَرِ شَن وَ اَنِش ب كُشِي. ^۸ بَعَد وَ خَادِمُن خا ب گ: "جشن عروسی آمادی، وَلِ اَشْن كِ دَوْت ش تَد، لایق ن بود. ^۹ نَف وَ جَدَّ اَب ر ن اَر كِه رَوْدِي كَرِد وَ عروسی دعوت بُكن. ^{۱۰} اَخَادِمُ وَ كَوچَه اَب رَفِت ن اَرَكِه رَوْدِي كَرِدِه، چِه بد، چِه خوب، جمع كَرِد ن تالار عروسی از مَمُن پَرِش.

^{۱۱} «وَلِ دَم كِ پادشا دَر شَن ت مِمُن نَ بِيَن، اُنجا مَرِد رَ ب دِي كِ لِباسِ مَخْصُوصِ عروسی بَر خا نَدِشْت. ^{۱۲} پادشا وَ اَب گ: "اِي رَفِيق، ش طُ بَدُونِ لِباسِ عروسی داخِل ب يَمْدِي؟" اُ مَرِد زُبُنِي بِنْد بِيَم. ^{۱۳} بَعَد پادشا وَ اَمْرانُ خا ب گ: "دَس پُن بِنْد ن اُن وَ تاريكِي بِيرو پَرِن، جَا ا كِ كَرِيَه اُ دِنْدُ قَرِيچَك كَرْدَن." ^{۱۴} وَ راي كِ اَشْن كِه دَعَوْت ش د، زياده، وَلِ اَشْن كِه اِنْتخاب شَت كَم.»

خِراجِ دَاذَ وَ اَمِراطُور

^{۱۵} بَعَد عَالِمُن فَرَقَه قَرِيبِي ب رَفِت نُ شُور كَرِد تا بِيَن ش ت مَتِنِ عِيسِي رِخِ اَرَفِ خُودِي كَير پَرِن. ^{۱۶} اَشُ شَاكِرْدُن خا خِ اَوادارِن هِيروديس بِشِ عِيسِي رايِي كَرِد نُ پَرَسِيَد: «اُستَا، مام قِم مَرِد دَرِستِ اُستِي نُ رَا خِدا رَوْدِ رُستِي تَعْلِيمِ مِد ن اَز كَسِ تَرَس ن داري، وَ خَاطِرِ كِ ظَااِرِ س ن مِي. ^{۱۷} نَف وَ ما بُ گَ ك، ن ظَر تو چَرِي؛ پَرِداختِ خِراجِ وَ اَمِراطُور جَائِزِ يا نِه؟» ^{۱۸} وَلِ عِيسِي كِه نِيَتِ بَدِشَن مَقْمِي ب گ: «اِ دُورْدُورَنُك، وَرِچ م ن اَمْتَحانِ مِيَن؟» ^{۱۹} اُسَكِه كِ خِ اُخِراجِ مَد، وَ مِ شُؤني ب د. «اَشُ سَكِه يَك دِيناري وَ عِيسِي ب دَاد. ^{۲۰} عِيسِي اَز شُ پَرِسي: «نَقْشِ اُ نُوْم كِه رَوايِ سَكِه اُست؟» ^{۲۱} اَشُ جِوابِ ب دَاد: «اَمِراطُور.» اَدَمِ عِيسِي وَ شُ ب گ: «نَف مَالِ اَمِراطُورِ وَ اَمِراطُورِ ب د ن مَالِ خِدا رَو خِدا.» ^{۲۲} دَم كِه اَشُ اي اَرَفِ ب يَشْنِيد، تَعجَب كَرِد، عِيسِي رِ بَشِتِ نُ ب رَفِت.

سُؤالِ صَدُوقِيگِ دَرِبارِه زَنْدِه شَتِنِ مَرِدُگِ

^{۲۳} دَر اَم رُز، عَالِمُن فَرَقَه صَدُوقِي كِ مَنِكِرِ زَنْدِه ش دَن بَعَدِ مَرِگِ اُستِ، بِشِ عِيسِي ب يَوْمِ دِ نُ اَز اُ پَرَسِيَد، ^{۲۴} «اُستَا، مَوسِي پِيغَمَبَرِ بَگ، "اَگ مَرِدِ بِ اولادِ مِيَر، ب رِي با اَد بِيوَن وَ زَنِي ب كَير ت وَر ب رِ خا نَسْلِ وَ جَا بِل.» ^{۲۵} اَلَا، دَر بِنِ ما اَفْت تا ب رَادَرِ بُوَد. ب رِ اَوَلِ زِنِ بَگَر نُ مَرِدُكُ وَ خَاطِرِ كِ گُچِ نَدِشْت، زِنِ بِيوَه خا وَر ب رِ خا بِشْتَك. ^{۲۶} اَمْتو دُومِي اُ سَومِي، تا هَفْتَمِي اَمِي كَارِ بَكَرِد. ^{۲۷} اَخِر سَرَا

زَنَكِ مَرْدَكِ. ۲۸ آلا، دَم كه مَرْدَكُ زِنْدَه مِش، اُزِنِ كِ دَكِ از اَفْتِ تا ب رادِر مِش، وَخاطِرِ كِ اَمَشُ اُنَ وَزِنِ گِ رِفْتِ بُوَدِ؟»

۲۹ عیسی جواب ب°د: «ش° ما اشتباه مین، وَخاطِرِ كِ نه نویشت اِ مقدَسَ فَمیدَنُ نه قدرتِ خدا را! ۳۰ دَر رُزِ كه مَرْدَكُ زِنْدِ مِش، گَسِ نه رَمِ گِیرَنُ نه شُو مِ نَ، بلكه اَمَ مِثْلِ فرشتگانِ اَسْمُ مِش. ۳۱ وَلِ دربارهِ رُزِ كه مَرْدَكُ زِنْدِ مِش، مَكِ نَخُنْدِ كِ خدا وَش° ما گفْت، كه؟ ۳۲ ”مِ اَسْتُ خدا اِ بَر اِم اُ خدا اِ اسحاق اُ خدا اِ يعقوب.“ اُ خدا اِ مَرْدَكُ نِ، بلكه اُ خدا اِ زِنْدَكُ اَسْت.“ ۳۳ دَم كه جمعیتِ این بيشنید، از تعلیم اُ خِلِ تعجب گُرد.

گَلَّتَرینِ حَكَم

۳۴ وَلِ دَمِ كِه فَریسیگُ ب بيشنید كِ عیسی ش°تُ خِ جوابِ خا دَنِ صَدوقیگَن بَسْت، دُورِ اَمِ جَم شَد. ۳۵ یَكِ از اَشُ كِ عَالِمِ شَرِیعتِ بُو، وَرِ اِمْتِحانِ گَرْدَنِ عیسی، از اُ پَرسی: ۳۶ «ای اُستَا، گَلَّتَرینِ اَكِمِ توراتِ گَدَكِ؟» ۳۷ عیسی جواب ب°د: «اُ خداوندُ خدا اِ خودِ خا خِ تمامِ دَلُ خِ تمامِ جُنُ خِ تمامِ فِكرِ خا مَحَبتِ كُ.“ ۳۸ ای كَلُ تَرینِ اَوَلینِ حَكَم. ۳۹ حَكَمِ دَوَمِ مِثْلِ حَكَمِ اَوَلِ: ”اَمسایَه خا اُ مِثْلِ خودِ خا مَحَبتِ كُ.“ ۴۰ بنا اِ تمامِ توراتِ موسی اُن ویشْتِ اِ پیغمبُرُ رو ای دوتا حَكَمِ وَرَقَرَار.“

مسیحِ موعودِ پ°سِ كِ ن°؟

۴۱ دَمِ كِ فَریسی گُ دُورِ اَمِ جمع بُوَد، عیسی از اَشُ پَرسی: ۴۲ «ن° ظَرِ ش° ما دربارهِ مسیحِ موعودِ چَزی؟ اُ پ°سِ كِ ن°؟» جواب ب داد: «پ°سِ داوودِ پادشا.» ۴۳ عیسی ب°گ: «نَف ش°تُ داوود از طریقِ رُوحِ خدا، وَ مسیحِ مَكِ خداوند؟ وَخاطِرِ كِ دَر كِتَابِ زَبُورِ مِ گ: ۴۴ «اُ خداوند وَ خداوند مِ ب°گ:

«وَدَسِ راسْتِ مِ بَرِشِی

تَ دَمِ كِ دَشْمُنُ ت رَزِرِ پُتِ پَرْنُ.“

۴۵ اَكِ داوودِ وَ اُ مَكِ ”خداوند“ نَف ش°تُ مِشُ كه مسیحِ موعود، پ°سِ داوودِ بَشَن؟» ۴۶ وَ ایچِ كِ نَتِنِستِ وَ اُ یَكِ گَلَمَه اُ جواب ب دئی نُ از اُ رُزِ وَبَعْدِ د°گِ گَسِ جَرئْتِ نَكِ از اُ سِوالِ پَرَس.

اُشدار وَ رَبْرِن مذهبى

١ بعد عيسى وَ جماعتُ شاگردُنْ خا ب °گ: «معلمُنْ توراتِ عالِمُنْ فرقه فریسی وَ جا موسی پیغمبرِ شستَه. ٣ نَف وَ آرچی کِ وَ ش °ما مِگِ عمل بُکِن نْ اُشَن وَ جاب یرَه؛ وَ لِ کار که اُش مِن، نکن! وَ خا طِرِ کِ اُشُ تعلیم م دَ، وَ لِ خُدشُ انجام ن مِد. ٤ بارِ سِنگیُنْ سخت م بَنِد نْ رو پَشتِ مردمِ مِل، وَ لِ خُودشُ حاضر نییِ وَر تَک دادَن اُ بار، اُتِ چُنْگَلِ خا تَک ب دَ. ٥ آرکارِ که م نِ وَر اِپِ اَسَتِ کِ مردمِ اُشَن بِن: وَ جِگِ دعا خا کَلتَر اُ دُمُنْ قبا اِ خا ش کاد دُرُس مِ ن ت وَ چَشِ مردمِ یِی. ٦ دُس داری دَر مِمنی اُشَن بالِ مجلسِ بَرشِن نْ دَر عبادتگاا دَر بَترین جا بَرشِن. ٧ اُش دُس داریه مردمِ دَر کوچه اُ بازار وَشُ سلام بُکِن نْ وَشُ بُگِ "اُستا". ٨ وَ لِ شِما نِلْ وَ شِما بُگِ "اُستا"، وَ خا طِرِ کِ فقط یک اُستا داری، وَ هَم ش °ما برادرِ. ٩ ایچک رَ رو زمی "پدر" صدا مکن، وَ خا طِرِ کِ ش ما فقط یک پدر داری دَر اَسْمُن. ١٠ نِلْ کِ وَش ما "معلم" بُگِ، وَ خا طِرِ کِ فقط یک معلم داری اُ ا مَسِیح. ١١ گَسِ که دَر بِن ش °ما از اَمْ کَلتَر، با اَد خادِم ش °ما بَشَن. ١٢ آرکِ خود خا کُلْ ب گیر، خوار م شُ نْ آرکِ خود خا فروتن گُن، کُلْ م شُ.

١٣ «وَ لِ وای وَر ش °ما اِ معلمُنْ توراتِ فریسیگِنِ دُور دُورنگ! ش °ما دَر پادشایِ اَسْمُن وَ رو مردم م بَنِد؛ وَر خا طِرِ کِ نه خُدش ما دَر م ش نْ نه مِلْ اُشَن که مَخوآ اِ، دَر شَن. [١٤ «وای وَر ش °ما اِ معلمُنْ توراتِ فریسیگِنِ دُور دُورنگ، ش °ما از یک سو خُن بیهو زَنَن غارت م نِ نْ از سُونِ د گ، ورایکه خودخا خوب شونی ب دَ، دعا خا طول مِد. وَر اِم خا طِر، جَزاش ما خِلِ سخت تر مِش.]

١٥ «وای وَر ش °ما اِ معلمُنْ توراتِ فریسیگِنِ دُور دُورنگ! ش °ما تمام دریا اُ خشکی رَم گردَت یک نَفَر رَ وَ فرقه خا بَیر نْ دَم کِه اَن وَ فرقه خا بیارد، اَن دُو براوَر بَشتر از خودخا، لائِقِ جهنم م ن.

١٦ «وای وَر ش °ما ای رَتْمَا اِن گُر کِ م گ: "اگ گَسِ وَ معبدِ قسم ب خَر، چیزِ نیی، وَ لِ اگ وَ طلا معبدِ قسم ب خَر، با اَد سَر قسم خا بَست." ١٧ اِ نَاقُمِن گُر! کَدکِ بالا تَر؟ طلا یا معبدِ کِ طلا رَ مقدس گِرَدَه؟ ١٨ ش ما م گ: "اگ گَسِ وَ قَرَبِنگاهِ قسم ب خَر، چیزِ نیی، وَ لِ اگ گَسِ وَ پَشکَشِ کِ رو قَرَبِنگاهِ اَسَتِ قسم ب خَر، اُ با اَد سَر قسم خا بَست." ١٩ ای گُر! کَدکِ بالا تَر؟ پَشکَشِ یا قَرَبِنگاهِ کِ پَشکَشِ رَ مقدس م ن؟ ٢٠ نَف، آر گَسِ کِ وَ قَرَبِنگاهِ قَسَم م خوازَه، وَ قَرَبِنگاهِ اُ وَ آرچیرِکِ رُوی اَسَتِ قَسَم م خار. ٢١ وَ آر گِه وَ معبدِ قَسَم م

خوازه، وَ مَعْبُدُ وَ خِدا اِ كِ دَر مَعْبِدِ ساكِنِ قَسَمِ مَخار. ۲۲ وَ اَرَكِه وَ اَسْمُ قَسَمِ مِ
 خوازه، وَ تَخْتِ پادشايي خِدا اَوْ خِدا كِ رِو اُ تَخْتِ شِ نَسْتِه قَسَمِ مَخار.
 ۲۳ «واي وَر ش° ما اِ مَعْلِمُنْ توراتُ فَرِيسِيگِنِ دُورْدُورَنگِ! ش° ما اَكَمِ دِه يَكِ
 دادَنِ توراتِ وَر نِعاغِ اُ شوتِكِ اُ زِيَرِه وَ جَا مِيارِه، وَ لِ اَكَمِ بِلاتِرِ توراتِ كِ عِدالتُ
 رَحْمَتُ وِفادارِي، نَدِيدِ مِ گِيرِ. شِما بَا اَد ايشَن وَ جَا بِيَرِ بِ اِز ايكِه يَكُنِ دَگِ رِ
 نَدِيدِ بَگِيرِ. ۲۴ اِي رَنما اُنِ كُر! ش° ما پَشَه رَا لِكِ مِ نِ، وَ لِ اُشْتَرِ وَ يَكِ لِ تَمِ بَرِه!
 ۲۵ «واي وَر ش° ما اِ مَعْلِمُنْ توراتُ فَرِيسِيگِنِ دُورْدُورَنگِ! ش° ما بُورُونِ پِياَلَه اُ
 دُورِي رِ تَمِيزِ مِ نِ، وَ لِ دَرِشُ پِرِ طِ مَعِ اُ خُودِ خِواهِ. ۲۶ اِ فَرِيسِي گُر، اولِ دَرِ پِياَلَه
 اُ دُورِي رِ پاكِ كُ كِ بُورُونِي اُ پاكِ مِ شُ.

۲۷ «واي وَر ش° ما اِ مَعْلِمُنْ توراتُ فَرِيسِيگِنِ دُورْدُورَنگِ! ش° ما مِثِلِ قَبْرِ سِ
 فِه كاري ش° تِ اَسْتِ كِ اِز بُورُو قَشَنگِ دِيدَه مِش، وَ لِ دَرِ شُ پِرِ اسْتُعِنِ
 مَرْدَگُنْ اَمِ جُورِ نِجاسْتِ! ۲۸ وَ اِمْجُر، ش° ما اُ خُودِ خَا دَرِ ظاهِرِ وَ مَرْدَمِ صالِحِ
 شُونِي مِد، وَ لِ باطِنِشِ ما پِرِ دُورْدُورَنگِي اُ بَدكارِي.

۲۹ «واي وَر ش° ما اِ مَعْلِمُنْ توراتُ فَرِيسِيگِنِ دُورْدُورَنگِ! ش° ما وَر پِغْمَبُرِ
 مَقْبَرَه دُرْسِ مِ نِ نُ قَبْرِ اَدَمِنِ صالِحِ اَرَا اُ گِيرَا مِ نِ ۳۰ نُ مِ گِ: ”اَكِ دَرِ زَمَانِ پَدْرانِ
 خَا بُوْدِ، دَرِ رِخْتَنِ خُونِ پِغْمَبُرِ خِ شُ شَرِيكِ نِ مِشِدِ.“ ۳۱ وَ اِي جُر، ش° ما وَر
 ضِدْ خُودِ خَا شِهادَتِ مِدِ كِ گُجَگِنِ قاتِلِنِ پِغْمَبُرِ اَسْتِ. ۳۲ اَلَا كِ اِي طُ اَسْتِ،
 نَفْ اُكارِ كِ پَدْرانِشِ ما شُرُوعِ كَرْدِ، ش° ما تَمَامِ بُكُنِ! ۳۳ اِ ماُر! اِ اَفْعِي زاداگِ!
 ش° تِ اِز جِزائِ جَهَنَمِ فَرارِ مِ نِ؟ ۳۴ وَر خَاطِرِ كِ مِ پِغْمَبُرُنْ اَكِيْمِ نُ مَعْلِمُنْ توراتِ،
 پِشِ ش° ما رايِ مِ نِ وَ ش° ما بَعْضِ رِ مِكِشِ نُ وَ صَلِيبِ مِ كِشِ نُ بَعْضِ رِ دَرِ
 عبادَتِگَا اِ خَا شِلاقِ مِ زِنِ نُ شَرِ وَ شَرِ وَ شُ جِفا مِ نِ. ۳۵ وَ اِي جُورِ، خُونِ اَمِ صالِحِ
 كِه وَزِي رِختِ ش° تِ وَ گَرْدَنِ ش° ما مِشُ. اِز خُونِ هابِيلِ صالِحِ گِ رَفْتِ تا
 خُونِ زَكْرِيَا پِسي بَرخِيا، كِ ش° ما اُنِ بِنِ جَا اِ مَقْدَسِ مَعْبُدُ قَرُبَنگاهِ بِ كُشْتِ.
 ۳۶ اِقِقتِ وَ ش° ما مِگِ كِ، اَمِ ايشُ، دُمِنِ اِي نَسَلِ مِ گِيرِ.

عيسي وَر اورشليم اشكِ مِ رَزِ

۳۷ «اِ اورشليم، اِ اورشليم، اِي شَرِ كِه پِغْمَبُرُنْ مِكِشِ نُ رِسُولِنِ كِ پِشِي رايِ مِ
 شِ، سِنگِ سارِمِنِ! چِنْدِ لِ بِ خاسْتِ مِثِلِ مَرغِ كِ چُوچَگِنِ خَا زِرِ بَالِ خَا جَمِعِ مِ
 نِ، گُجَگِنِ تِ رِ جَمِ بُكُنِ، وَ لِ تُونِ خِواستِي! ۳۸ سِ گِنِ، خُنِشِ ما وَر شِ ما، وَرِ
 مِمُنِ. ۳۹ وَ خَاطِرِ كِ وَ ش° ما مِگِ اِز اِي وَبَعْدِ مِ نِ نِ مِ بَيْنِ تِ رُوزِ كِ بُگِ:

عیسی ورنی معبدِ پشگویی مین

۱ دَمِ کِ عیسی از معبد بور شَن نِ دِشتِ مِرْفَتِک، شاگردُنِ پِشِی ب یومِدِ تِ ساختْمَنِ معبدِ وَ اُشونی بَد. ۲ وَ لِ عیسی وَ شِ جَوَابِ بِ دَا: «اُمِ ای چِیزا رَمِ بِنِ؟ اَقَقَتِ وَ شِ مِ مِگِ کِ، ایشِ طُورِ وِرِ مِشِ کِه سِنِگِ رُ سِنِگِ دِگِ نِ مِمن.»

۳ دَمِ کِ عیسی رُ کِ اِزیتونِ شِ نَسْتِه بو، شاگردُنِ دَرِ خِلَوَتِ پِشِی ب یُمَدِ نِ پَرسید: «وَ ما بُگِگِ ای چِیزا کِی اِتْفاقِ مِیْفَتِ نِ نِ شُونِ اُمَدِنِ تونِ اَخرِ زمانِ چِزِی؟» ۴ عیسی ب گ: «وَهْشِ بَشِ کِ کِسی شِ ما رَازِ رَ بَرِ نَکَن. ۵ وَ خَاطِرِ کِ خِلِ اَدِرِ نُمِ مِ یا اِنِ مِ گِ، "مِ مِسیحِ موعودِ اَسْت،" وَ خِلِ اَرَا زِ رَ بَرِ مِین. ۶ اَمَتو دِرباره جَنگا مِ یِشِنِ نِ خِ وَرِ جَنگا وَ گِشِشِ ما مِ رَس. وَ لِ مَتَرِسِ، وَ خَاطِرِ کِ ای تِ اِتْفاقِ با اَدِ ب یِفَتِ، وَ لِ اَنو اَخرِ نَسْت. ۷ وَرِ خَاطِرِ کِه مِلَتِ وَرِ ضَدِّ مِلَتِ دِگِ نِ پادشایی وَرِ ضَدِّ پادشایی دِگِ پُیمِ شِ. ۸ قَ حَطِی اُ زِلْزَلِه دَرِ جَا اِ مِخْتَلَفِ مِ یا آ. ۹ وَ لِ اُمِ ایشِ فَقَطِ شِروَعِ دَرْدِ زَا اَسْت.

۹ «بَعْدِ اُشِ شِ مِ رَ تَسْلِیمِ مِینِ تِ زَجِرِ بَگِشِ وَشِ مَارِ مِکِشِ. اُمِ مِلَتَا وَ خَاطِرِ نُمِ مِ اَزِ شِ مِ بَدَبَرِی پِدا مِین. ۱۰ دَرِ اُرْزَا خِلِ اَزِ اِیمانِ خَا وَرِمِ گَرِدِ نِ وَ یَکْدِگِ خَا خِیانتِ مِ نِ نِ اَزِ یَکْدِگِ خَا بَدَبَرِی پِدا مِین. ۱۱ پِیغَمْبَرِنِ وَدَرُغِ زِیادِ پُ مِشِ نِ خِلِ اَرَا زِ رَ بَرِ مِ نِ. ۱۲ وَ خَاطِرِ ای کِه بَدکارِی خِلِ زِیادِ مِشِ، مَحَبَتِ خِلِ آ، سَرْدِ مِشِ. ۱۳ وَ لِ اَرِگِه تا اَخرِ طاقَتِ ب یَرِ، نِجاتِ پِدا مِ نِ. ۱۴ وَ ای خِ وَرِ خُوشِ پادشایی خُدا دَرِ سَرْتاسِرِ دُنیا اِعلامِ مِ شِ تِ وَرِ اُمِ قُوما، شِهادَتِ بَشِ. بَعْدِ اَخرِ الزمانِ مِ رَس.

۱۵ «دَمِ کِه بَدیدِه کِه وِیژِگَرِ زِشْتِ دَرِ مَعْبَدِ وَرَقَرارِ شَتِ، اُمِ کِه دَانِیالِ پِیغَمْبَرِ، دِرباره یِ صَحَبَتِ گَرْدِه -خُوانندِه دِقَتِ بُکَن- ۱۶ اُمِ دَمِ اُشِنِ کِه دَرِ یِهودِیَه اَسْتِ، وَ کِ اَفْرارِ بُکِنِ؛ ۱۷ وَ اَرِگِه رُ سَرِ حُنِ بَشِ، وَرِ وَدِشْتِنِ چِیزِ کِه دَرِ حُنِی اَسْتِ، پاپِی نِ یِ؛ ۱۸ وَ اَرِگِه سَرِ زِ مِینِ بَشِ، وَرِ وَدِشْتِنِ قُبا خَا وَ حُنِ وَرِنِ گَرْدِ. ۱۹ وَ ای وَ حَالِ رُزْنِ کِه دَرِ اُرْزَا اَمِلِ اَسْتِ یا گِجِ شِیرْمَدِه! ۲۰ دَعَا بُکِنِ کِ فَرارِ شِ مِ دَرِ زِ مَسْتِ یا دَرِ رُزِ شَنْبِه مَقْدَسِ نِ بَشِ. ۲۱ وَ خَاطِرِ کِ دَرِ اُ زمانِ طُورِ مِصِیبَتِ کُلِنِ مِیا اِکِ اَزِ اُولِ دُنیا تِ آلا، اِیْتِ چِیزِ نِه اِتْفاقِ اَفْتِیدِ نِ نِه اِ اصِلا

دگ اتفاق م یفت. ۲۲ آگ اُرزا گت ن مِش، ایج آدمِ نجات پدان مِک. ولِ
وَخاطر اُشَن که انتخاب شت، اُرزا گت مِ ش.

۲۳ «دَر اُرزان، آگ گسِ وَش و ما بُگ، ”سِ ک، مسیح موعود اینجا آست!“ یا
”انجا آست!“ باور نکن. ۲۴ وَخاطرِ کِ مسیحِ وَدَرُغِ پیغمبرِ وَدَرُغِ سَر ب لِ
مِن، نشونی گلُن معجز آشونی مَدَت آگ بَشی، آئی اُشَن که انتخاب شت راز ر
بِ ر بُکن. ۲۵ سِ گن، وَشما پیش پیش ب گُفت. ۲۶ نَف آگ وَش و ما بُگ، ”سِ
گن، مسیح موعود دَر بیابن“، بیرو مَر؛ وَ آگ بُگ ”سِ گن، اُ دَر پستو حُن
آست،“ باور نکن. ۲۷ وَخاطرِ کِ اُمَت کِ پَا ادر شرق آسَم م رَن ن نوری تا غرب
م رَس، اُمَدِن پ سِ اِنسانِ اَمَتو مِش. ۲۸ اَر جا لاشه بَش، لاشخُر اُنجا جَمع
مِش.

اُمَدِن پ سِ اِنسان

۲۹ «وَمَضِ کِ مصیبتِ اُرزا تمام شُ

» «خورشد تاریک مِ شُ

نُ ماه دِه گ نورخان مِ دِی؛

ستارگ از آسَم م یفت

نُ نظم آسَمنا وَا مِ مرر.

۳۰ بَعَد ن شوونی پ سِ اِنسان، دَر آسَم ظاهر مِ شُ ن اَم قبایلِ زمی ماتم م گیره
نُ پ سِ اِنسان م بین کِ خ قدرت اُ شکوه اُ جلالِ گلُن رو ابر آسَم م یا. ۳۱ اُ
فرشتگنِ خا خ شیپورِ که صدا ب لِنِد دازه، رأبی مَن ن اُش، برگزیدگن ن از چار
گوشه دنیا، از ای سَر تا اُ سَر آسَم جَم مین.

مَثَلِ دَرختِ اَنجیر

۳۲ «از دَرختِ اَنجیر ای دَرَس یاد ب گیره: وَ محضِ اِیکِ شاخه اِی پُنگ ه
ب رَن ن بُرگ ب دِی، م فَم کِ تابستُ نزدیک. ۳۳ وَ اِم جُر، اَرَدَم ای اتفاقا ر
بین، م فَم کِ اُمَدِن پِ اِنسانِ نزدیک، دِن دَر. ۳۴ اَقِقت وَش و ما مِگ کِ، ت
دَم که اَم ای چیزا اتفاق ن یفت، ای نسل از پِن ن مِری. ۳۵ آسَم ن زمی از پِن
مِر، وَلِ اَرِف مِ از پِن مِری.

از اُرزا ساعت گسِ خَوَن دازه

۳۶ «هیچ ک اُرزا ساعت ن مَقَم غِر از پَدِرِ آسَمنی؛ آئی فرشتگنِ آسَمُن پ سَر

خ وَ ن دَارِه. ^{۳۷} رُزِ پِش از طوفانِ نوح ش طُ بو؟ اَمَدِن پ سِ اِنسانِ اَمَتو مِش. ^{۳۸} رُزِ پِش از توفان، پِش از اَیْکِ نوح دَر کِشتی ب رِی، مردم مِ خاردِ ن مِ شَمیدِ ن رَ مِگَرَفَتِ ن شُو مِگَرِد ^{۳۹} وَ ن مِقمیدِ چ ز دَر پِش. ت اَیْکِ توفان ب یومِ ن اَم رَ خِ خا بَرَدِک. اَمَدِن پ سِ اِنسانِ اَمَتو مِش. ^{۴۰} اَدَم از دُوْتا مَرِدِ کِ سَرِ ز مِ اَسَت، یِک بَرَدِه مِش ن یِکد گ مِمن. ^{۴۱} از دُوْتا رَ کِ خِ اَم اَس مِ ن، یِک بَرَدِه مِش ن یِکد گ مِمن. ^{۴۲} نَف بَدار مِمن، وَ خَاطِرِ کِ ن مِقمِ خِداوندِش مَما دَر چِه روزه مِ یا آ. ^{۴۳} خَاطِرِجَم بَشِ کِ اَگ صابِخَن مِ قَمی دوز چِه دَم از ش مِ یا آ، بَدار مِ مُنَدِک ن مِشَتک از حُی دوزی بکن. ^{۴۴} نَف ش مَما اَبَا اَد اَمادَ بَشِ، وَ خَاطِرِ کِ پ سِ اِنسان دَر ساعَتِ مِ یا اَکِ اِنظار، ن دارِ.

^{۴۵} «نَف اُ خادِمِ اَمین اُ دانا کِن کِ اربابِی اُن مَسئولِ خادِمِن حُنِ خا اِشَت تَ خوراکِ ش ن وَ موقِع ب دِی؟ ^{۴۶} خوش وَ حال اُ خادِمِ، کِ دَم که اربابِ ی وِرگَرَد اُن اِیجور، مِشغولِ کارِ بیَن. ^{۴۷} اَقَفَت وَ ش مَما مِگ کِ نظارتِ اَم داراییِ خا وَ اَمِد. ^{۴۸} وَ ل اَگ اُ خادِمِ بَدکارِ خِ خا بُگ ”اربابِ مِ دَر کَرَدِه“ ^{۴۹} ن خادِمِن دَگ رَ بَزَن ن خِ عرقِ خوارِ مِشغولِ خاردَن شَمید ب شِی، ^{۵۰} دَر رُز که اُ خادِمِ منتظرِ اربابِ خا نِی ن دَر ساعَتِ کِه ن مِقم، اربابِ مِ رَس ن ^{۵۱} اُن دوشَق مِن ن دَر جا اِ که وَر دوزِگ اَمادَشت مِ پَرَن. جا اِکِ گریه اُ دِنَد قریچکِ کَرَدَن.

۲۵

مَثَلِ دَ بَاکِرِه

۱ « پادشاهیِ آسَم مَثَلِ دَ بَاکِرِه اَسَت کِ چِراغِ خا وَرِدِشَت، ن وَ پِشوازیِ دُمادِ ب رَفَت. ^۲ پَنج تِش نَادُ بودِ پَنج تِش شِیار. ^۳ نَادُن چِراغِ خا وَرِدِشَت، وَ لِ روعِ خِ خا ن بَرِد. ^۴ وَ لِ شِیار، خِ چِراغِ خا ظَرَفِ پَر از روعِن بَرِد. ^۵ دَم کِه اَمَدِن دُمادِ طولِ ب گِشِی، چِشِ اَم پِش ش ن حُ شَد. ^۶ وَ لِ نِصَفِ ش، صِدا اِ ب لِنَدِ بَیومِ کِ مِگَفَتک: ”دُمادِ دَارِه مِ یا آ! وَ پِشوازیِ بیرو بی!“ ^۷ بَعَد اَم اُ بَاکِرِگِ بَدارِ شَد ن چِراغِ خا اَمادَ گَرِد. ^۸ نَادُن وَ شِیار ب گَفَت: ”گم کِ از روعِن خا وَ ما ب د ا، وَ خَاطِرِکِ چِراغِ مَما دَارِه خا مِش مِش.“ ^۹ وَ لِ شِیارِ جِوابِ بَدادِ: ”ای روعِن کِ دَارِه، اَم وَر ما ن اَم وَرِش مَما بَس نِ ی. بَتر ب رَ پِش روعِ فَرِش ن وَر خا روعِ بَسَن.“ ^{۱۰} وَ لِ دَم کِ اَش دِشَت مَرَفَتِ کِ روعِ بَسَن، دُمادِ ب یومِ ن اُ کِنجَکِن کِ اَمادَ بودِ، خِ اُ وَ جِشِنِ عروسِی دَر شَد ن دَر بَسَت ش. ^{۱۱} بَعَدِی، کِنجَکِن دَه گ ب رَسیدِ ن ب گَفَت: ”آقا، آقا، دَر وَر ما وا ک!“ ^{۱۲} وَ لِ اُ وَ ش ب گ:

”أَقِقتَ وَ شَما مِگْ، مِ شَما رَ نِ مِشَناسُ.“^{۱۳} نَفَ بِدارِ بَشِ، وَ خَاطِرِ كِ نَه اَز اُ رُزِخِ وَ رِ دارِه، نَه اَز اُ ساعَتِ.

مَثَلِ كِيسَه اِ طَلا

^{۱۴} « پادشاهی آسمِ مِثَلِ مَرِدِی كِ مِخواستَكِ مِسا فَرَتِ بَ رِی. اُ خادِمُنِ خا صِدا كِ نُ اموالِ خا وَ شُ تَوِیلِ بَدا؛^{۱۵} اَندا زَه تَوانِ اَر كَدِ كِشُ، وَ یَكِ پَنجِ كِيسَه طَلا، وَ یَكِ دُو كِيسَه طَلا نُ وَ دَ گَرِ یكِ كِيسَه طَلا بَ دَا دَكُ بَعَدِ وَ رَ شُ.^{۱۶} مَرِدِ كِ پَنجِ كِيسَه طَلا رَ گَ رَفَتَ بُو، وَ تا خَتِ بَرِ نُ خِ اُ كاسِی كِ نُ پَنجِ كِيسَه طَلا اِ دَ گَ سَوَدِ كِ.^{۱۷} وَ اِمِ جَوَرِ، اُ كِ دُو تا كِيسَه طَلا دِشَتِ، دُو تا كِيسَه طَلا دَ گَ اُ سَوَدِ كِ.^{۱۸} وَ لِ اُ كِ یكِ كِيسَه طَلا گَ رَفَتَ بُو، بَ رَ نُ زَمِی نُ بَ گَنَدَكُ پَوَلِ اربابِ خا زِرِ كِ.

^{۱۹} «بَعَدِ اَز مَدَتِ زِیا دِ، اربابِ اُ خادِمُ وَ رَ گِشَتَكُ خِشُ اِسابِ كِتابِ كِ.^{۲۰} مَرِدِ كِ پَنجِ كِيسَه طَلا گَ رَفَتَ بُو، پَنجِ تا كِيسَه طَلا دَ گَ رَ خِ خا بَ یا وَ نُ بَ گَ: ”ارباب، وَ مِ پَنجِ تا كِيسَه طَلا تَوِیلِ دَا دِ، اِی اُ پَنجِ كِيسَه طَلا دَ گَ كِ سَوَدِ گَرِدا.“^{۲۱} اربابُ بَ گَ: ”آ فَرین، اِی خادِمِ خُوبُ وَ فادار! تُو دَرِ یكِ كارِ خُورِدِ، وَ فادارِ بُو دِ، نَفَ دَسِ تُو چِیزِ بِشَتَرِ مِدا. بیا نُ دَرِ شادِی اربابِ خا شَرِیكِ شو!“^{۲۲} خادِمِ كِ دُو تا كِيسَه طَلا گَ رَفَتَ بُو اُ پِشِ بَ یُومِ نُ بَ گَ: ”ارباب، تُو وَ مِ دُو كِيسَه طَلا تَوِیلِ دَا دِ، بَ فرما، مِ دُو كِيسَه طَلا دَ گَ اُ سَوَدِ گَرِدا.“^{۲۳} اربابُ بَ گَ: ”آ فَرین، اِی خادِمِ خُوبُ وَ فادار! تُو دَرِ یكِ كارِ خُورِدِ، وَ فادارِ بُو دِ، نَفَ دَسِ تُو چِیزِ بِشَتَرِ مِدا. بیا نُ دَرِ شادِی اربابِ خا شَرِیكِ شو!“^{۲۴} بَعَدِ خادِمِ كِ یكِ كِيسَه طَلا گَ رَفَتَ بُو، پِشِ بَ یُومِ نُ بَ گَ: ”ارباب، وَ خَاطِرِ كِ مِ فَمِیدُ مَرِدِ سَخَتِ گِیرِ اَسَتِ، نُ اَز جَا اِ كِ نِ كاشَتِ دَرُ مِنی اُ ز جَا اِ كِ نِ پاشیدِه جَمعِ مِنی،^{۲۵} نَفَ بَ تَرَسِیدُ، بَرَفَتُ كِيسَه طَلا تِ رَ دَرِ زَمِی زِرِ كَرْدُ. بَ فرما اِی مَالِ تُو!“^{۲۶} وَ لِ اربابُ بَ گَ: ”اِی خادِمِ بَدِكارُ تَنبَلِ! تُو كِ مِ فَمِیدِی اَز جَا اِ Kِ نِ كاشتا، دَرُ مِنی نُ اَز جَا اِ Kِ نِ پاشیدِا، جَمعِ مِ نُ،^{۲۷} نَفَ وَ رِجِ پَوَلِ مِ نَ پِشِ صَرافِ نِشَتِ تِ دَمِ كِه وَ رَ گَرْدُ اُنُ خِ سَوَدِی پَسِ بَسْتُنُ؟^{۲۸} اُ كِيسَه طَلا رَ اَز اُ بَسْتُنُ نُ وَ اُ Kِ دَ كِيسَه طَلا دَا رَ بَ دَ.^{۲۹} وَ خَاطِرِ Kِ وَ اَرَكِ دَا رَ، بِشَتَرِ دَا دَ مِ شُ، تِ فَرَا وُ دِشَتِ بَشُ؛ وَ لِ اُ Kِ نِ دَا رَ، اَتِی اُمُ اُ Kِ دَا رَ اَز اُسِ تَنَدَه مِ شُ.^{۳۰} اِی خادِمِ بَ فَا اِدَه رَ وَ تا رِیكِ بَیرو پَرِنِ، جَا اِ Kِ گَرِیَه اُ دِنَدُ قَرِیجَكِ كَرْدَنُ.“

۳۱ «دَمِ كِي پَسِ اِنْسَانِ خِ شَكُوهُ جَلَالِ خَانِ خِ اَمِّ فَرَشْتَكُو بِي يَ، رُو تَخْتِ پادشايي پَرشكُوهُ جَلَالِ خَا مِر شَيْنِ. ۳۲ اَمِّ قوما در حضورِ جَمِ مِ شَنِ اُ مَثَلِ چُپُنِ كِي گَسْفِنْدَنَ از بُزُ سِوَا مِ نَ، مَرْدَمَ از هَمِ جَدَا مِ نَ؛ ۳۳ اُ گَسْفِنْدَنَ سُونِ رَاسَتِ اُبُرُنَ سُونِ چِپِ خَا مِلَّ. ۳۴ بَعْدِ پادشاهِ وَشِ كِي سُونِ رَاسَتِي اَسَتِ مِ گِ: «اِ كِسانِ كِي پَدَرِ مِ وَشِ بَرِگَتِ دَا، بِي اِنُ پادشايي اِي رِ وَارِثِ بَرِ كِي از اولِ خَلَقَتِ وَرِشِ مَ اَمَا دَشِ تِ بُو. ۳۵ وَرِ اِي كِي گِشَنَ بُو دَا، وَ مِ غِذا بَدَا؛ تَشَنَه بُو دَا، وَ مِ اُبِ دَا؛ غَرِيبِ بُو دَا، وَ مِ جَا بِ دَا. ۳۶ بِ جُلِ بُو دَا، مِ نَ پُشُنْدِ؛ مَرِضِ بُو دَا، وَ مِ سَرِ بِ رَدِ؛ دَرِ زَنْدِ بُو دَا، وَ دِي دَنَ مِ بِ يُمِدِ. ۳۷ بَعْدِ اَدَمِنِ صَالِحِ وَ اُ جِوابِ مِدَنُ مِ گِ: «اَقَا، كِي تِ رِ گِشَنَ بِ دِي دَنُ وَ تُو غِذا بِ دَا، يَا تَشَنَه بِ دِي دَنُ وَ تُو اُبِ دَا؟ ۳۸ كِي تِ رِ غَرِيبِ بِ دِي دَنُ وَ تُو جَا بِ دَا يَا بِ جُلِّ بُو دِ، نُ تِ رِ پُشُنْدِ؟ ۳۹ كِي تِ رِ مَرِضِ وَ يَا دَرِ زَنْدِ بِ دِي دَنُ وَ تِ سَرِ بِ رَدِ؟» ۴۰ پادشاهِ وَشِ جِوابِ مِ دَ: «اَقَقَتِ وَشِ مِ مِگِ كِه، اَرِچِي كِي وَرِ يَكِ از خورِ دَتَرِينِ بِ رَا دَرُنَ مِ كَرَدِ، وَرِ مِ كَرَدِ. ۴۱ بَعْدِ وَشِ كِي دَرِ سُونِ چِپِي اَسَتِ مِ گِ: «اِي مَلْعُونُ، از مِ دُورِ شَنِ نُ وَ اُ اَتِشِ اَبَدِي بِ رَا كِي وَرِ اَبَلِيسُ فَرِشْتَكُنِي اَمَا دَشِ تِ. ۴۲ وَ خَا طِرِ كِي گِشَنَ بُو دَا، مِ نَ غِذا نِ دَا؛ تَشَنَه بُو دَا، مِ نَ اُنِ دَا؛ غَرِيبِ بُو دَا، مِ نَ جَا اِنِ دَا؛ بِ جُلِ بُو دَا، مِ نَ نِ پُشُنْدِ؛ مَرِضِ اُ زَنْدَانِي بُو دَا، وَ مِ سَرِ نَرَدِ. ۴۳ اَشُ اُ جِوابِ مِ دَ: «اَقَا، كِي تِ رِ گِشَنَ، تَشَنَه، غَرِيبِ، بِ جُلِ، مَرِضِ يَا دَرِ زَنْدِ بِ دِي دَنُ تِ رِ خِدْمَتِ نِ كَرَدِه؟» ۴۴ اَدَمِ دَرِ جِوابِ وَشِ مِ گِ: «اَقَقَتِ وَشِ مِ مِگِ كِه، اَرِچِي كِي وَرِ يَكِ از اِي خورِ دَتَرِينِ نِ كَرَدِ، وَرِ مِ نِ كَرَدِ. ۴۶ اِيشُ وَ مِجَازَاتِ اَبَدِي مِرِ، وَ لِي صَالِحُ وَ زَنْدِگِي اَبَدِي.»

۲۶

نقشه قتل عیسی

۱ دَمِ كِه عِيسِي اِي اَرِفا رِ تَمَامِ كِ، وَ شاگَرْدُنِ خَا بِ گِ: ۲ «شِ مِ مِ فَمِ كِي دُو رِزِ دِ گِ، عِيدِ پِ سِخِ يَهُودِ، مِ رَسِ نُ پِ سِ اِنْسَانِ تَوِيلِ مِ دَتِ وَ صَلِيبِ گَشِيدَه شِ.»

۳ نَفِ كَلُنِ كَاهِنِ نُ شِخُنِ قَوْمِ دَرِ كَاخِ كَاهِنِ اعْظَمِ كِي اِسْمِي قِيَا فَا بُو، جَمِ سَدِ. ۴ اَشُ مِشُورَتِ كَرْدِ كِي شِ تِ بِ سَرِ صِدا، عِيسِي رِ دِستگِيرِ بَكُنِ نُ اَنَ بُكَشِ. ۵ وَ لِي اَشُ مِ گَفَتِ: «اِي كَارِ نَبَا دِ دَرِ رِزِ عِيدِ اِنْجَامِ بَدِ، نُو دَا بِي مَرْدَمِ اَشْبِ شِ.»

عیسی در بیت عنیا

۱۰ دَمِ كِ عِيسَى دَر دِا بِيْتِ عَنِيَا دَر خُنِ شَمْعُونِ كِه جِذامِ دِشْت، بو، ۷ يَكِ زِيْنِ پِشِي بَ يَوْمِ. اَز يَكِ عَطْرِ كَزِ قِمَتِ دَر يَكِ شَيْشِه آرَدَ بو. اَمَتو كِ عِيسَى سَرِ سَفَرِه شَنْسْتِه بو، اَز عَطَرِ رُو سَرِ عِيسَى بَرِخْتِك. ۸ شاگَرْدُ دَمِ كِه اِي نَبَ دِيْدِ، غَضَبِ كَرْدِ، نُبَ كَفْتِ: ۹ «اِي اِسْرَافِ وَرِ چِرِي؟ مِشَن كِه اِي عَطَرِ وَ قِمَتِ خُوبِ فِ رُخْتِ شُنُ پُولِي وَ فَقِيْرُ دَا دِه شُن. ۱۰ وَ لِي عِيسَى اَيْنَ قَمِي نُ وَ شُ بَغِ: وَرِچِه اِي رَنَ نَارَاخْتِ مِيْنِ؟ اُ كَارِ خُوبِ وَرِ مِ كَرْدِه. ۱۱ وَرِخَاطِرِ كِه فَقِيْرَنَ اَمِشَن خِ خَا دَا رِه وَ لِي مَنَ اَمِشَن نَ دَا رِه. ۱۲ اِي رَخِ رِخْتِنِ اِي عَطَرِ رُو بَدَنِ مِ، مَنَ وَرِ دَفْنِ اَظِرِ كَرْدِ. ۱۳ اَقَقَتِ وَ شُ مِ مِگِ، خِ وَرِ خُوشِ پَا دِشَا هِي خُدا دَر اَر جَا اِ دُنْيَا كِ اِعْلَامِ بَ شِي، كَارِ كِه اِي رَ اَنْجَامِ بَ دَا دَكِ وِيَا دِي كَفْتِه مِ شُن.»

يهودا و عيسى خيانت من

۱۴ بَعْدِ يَهُودَا اِسْخَرِيُوطِ، كِ يَكِ اَز اُ دِ وَا زَدَ شَا كَرْدِ بو، پِشِ كَلُنِ كَاهِنِ بَرِ ۱۵ نُبَ كَفْتِ: «وَمِ چِ زَمِ دَا كَفْتِ عِيسَى رَ وَ شُ مَ تَوِيْلِ بَ دَا؟» نَفَ اَشُ سِي سَكِه نَقَرِه وَ اَبَ دَا دِ. ۱۶ اَز اُ وَ بَعْدِ، يَهُودَا وَرِدِ فَرِصَتِ مِگِشْت تَ عِيسَى رَ تَوِيْلِ بَ دِي.

شام پسخ خ شاگرد

۱۷ رُزِ اَوَّلِ عِيدِ نُبِ خَمِرِ مَآءِ شَا كَرْدُ پِشِ عِيسَى بَ يَوْمِ دِنِ پَرَسِيْدِ: «اَنْجَا رَ مِ خَا اَبِي وَرَتِ اَمَا دَ بَكِنِ تَا شَامِ پِسخِ بَ خَرِي؟» ۱۸ عِيسَى وَ شُ بَ كَفْتِ وَ شَرِ، پِشِ فِ لُنِ كَسِ بَرِنِ وَ اُبُكِ: «اَسْتَا دِ مِ كَفْتِ: "سَاعَتِ مِ نَزْدِيكِ. مِ خَا اُ رَسِمِ پِسخِ خِ شَا كَرْدُنِ خَا دَرِ خُنِ تُو وَ جَا بَ يَزُ."» ۱۹ شاگَرْدُ اَمَتو كِ عِيسَى كَفْتِه بو بَ كَرْدِ نُبِ شُمِ پِسخِ اَمَا دِه كَرْدِ.

۲۰ دَمِ بَغِ عِيسَى خِ دِ وَا زَدَ شَا Kَرْدِ خَا سَرِ سَفَرِه بَشَن. ۲۱ دَمِ كِ شُمِ مِخَا رِدِ، عِيسَى بَ كَفْتِ: «اَقَقَتِ وَ شُ مِ مِگِ كِه، يَكِ اَزِ شُ مَ مِ نَ تَسْلِيْمِ دِشَمِ مِ ن.» ۲۲ غَمِ دِلِ شَا Kَرْدُنِ بَكْرُنِ يَكِ يَكِ اَزِ عِيسَى پَرَسِيْدِ: «مِ خَا نَبِي، اَفَا؟» ۲۳ عِيسَى جَوَابِ بَ دَا: «اُ كِ دَسِ خَا خِ مِ دَرِ كَا سَهِ تَمِ بَرِ، اُمِ مِ نَ تَسْلِيْمِ مِ ن.» ۲۴ پِ سِ اِنْسَانِ وَ سُونِ اُ چِيَزِ مَرِ كِه دَرِيَا رِه يِ دَرِ نِ وِيشْتِ اِ مَقْدَسِ نُوِيشْتِ شُ تَ، وَ لِي وَا يِ وَ حَالِ كَسِ كِ پِ سِ اِنْسَانِ تَسْلِيْمِ دِشَمِ مِ ن. وَرَا اَدَمِ بَتْرَامِ بُو كِ اِصْلَا وَ دُنْيَا نِ مِيْم.» ۲۵ يَهُودَا، اُمِ كِه مِخَوَا سْتِ وَ عِيسَى خِيَا نَتِ بَكْنِ، دَرِ جَوَابِ

ب°گ: «أستاء، مِ اُمُّ اَسْتُ؟» عیسی جواب ب°دادک: «تو خودتو ب°گفتی!»
 ۲۶ دَم کِه اَنو مشغول خارَدَ بود، عیسی نُن وَرِدِشْتُ بعد از شُکر گردَ، تَکَّ
 تَکَّ کَ نُن وَ شاگردُ ب°دادکُ ب°گ: «ب گیر، ب خَر؛ ای بدنِ مِ اَسْتُ.» ۲۷ بَعْد
 پیالَه رَوْدِشْتُ دَم کِه شکر کَ، اُن وَ شاگردُ ب°دادکُ ب°گ: «اُمِّ ش°ما از ای
 ب خَر. ۲۸ وَخاطرِکِ ای خونِ مِ اَسْتُ کِه خُ اُ ای عهد تازَه ر تائیدِ مِ نِ کِ وَخاطر
 خِل آوَر آمرزش گُنا آ رِختِ مِش. ۲۹ وَ ش°ما مِگُ کِ از ای ثمرِ انگور د°گ ن
 مِشُم تَ روزِکِ اُن خُ ش°ما دَر پادشایی پدرِ اَسْمُنِ خا، تازَ ب شَم. ۳۰
 نَف بعد از ای یک سرودِ ستایش ب خُنْدِ، وَ سَوْنِ کُ ا زیتون وَ ر ب
 یَفْتِید.

عیسی انکارِ پطرسِ پشگویی مین

۳۱ بَعْد عیسی وَ شُ ب°گ: «امشُ اُمِّ ش°ما م نَ یَکَ مِلِّ. وَخاطرِکِ دَر ن
 ویشْت اِ مقدس ن ویشْت ش°ت،
 «”چُپُن م رَن
 نُ گَسْفِنْدُن رِمَه ت نوکِ مِ ش.»
 ۳۲ وُل بعد از ای کِه زنده شد، پش از ش°ما وَ جلیلِ مِ را.» ۳۳ پَطْرُس دَر جواب
 ب°گ: «اُتِ اَگ اَم ت رَ یَکَ بَلِّ، م هرگز ت رَ یَکَن مِلِّ.» ۳۴ عیسی وَ اُ ب°گ:
 «اَقَفْت وَ تو مِگُ کِ اُمی اَمش، پش از بُنِگِ خ رُس، تو سَ لِ اَشَا مِنی کِ م ن
 مِشناسی!» ۳۵ پَطْرُس وَ عیسی ب°گ: «اُتِ اَگ لازم بَش خِ تو میرا، م تَر اَشان
 مِ.» اُم شاگردُ اَمِن ب گُفَت.

عیسی دَر باغِ جَنسِمانی دعا مین

۳۶ بَعْد عیسی خِ شاگردُن خا وَ جا اِ وَ اِسْمِ جَنسِمانی ب°ر ن وَ شُ ب°گ:
 «ش ما اینجا بَرشِین ت مِ ب رَا اُنجا نُن دعا بُکُن.» ۳۷ بَعْد عیسی، پَطْرُس دُو
 پ°س زیدِی یَعِنِ یَعقوبُ یوحنا ر خِ خا بَرَدَک. عیسی غَصَبَه داژ، مضطرب ب
 ش. ۳۸ بَعْد وَ شُ ب°گ: «از شدتِ غَصَبَه، وَ حالِ مرگِ اَفْتِیدا. اینجا مِنی نُن خِ م
 بدار مِ.» ۳۹ بَعْدِی گِیم پش ب رَن رُو وَ خاکِ بَیْفَتی نُن دعا ک: «ای پدرِ م، اَگ
 مِمکن بَلِک ای پیالَه عذاب از مِ بَگَدَر، وَ لِ نه وَ خواستِ مِ، بلکه خواست تو.»
 ۴۰ بَعْد پش شاگردُ وَرگشتکُ اَش ن ب دی کِ حُو. نَف وَ پَطْرُس ب°گ: «شما
 ن مِتِیسْتِ یَکِ ساعتِ خِ مِ بدار مِ؟» ۴۱ بدار مِنی نُن دعا بُکِن ت در امتحان ن
 یَفْتِ. رُوحِ مِشْتاق، وَ لِ جِسمِ ضعیف.» ۴۲ نَف د°گ لِ ب°ر نُن دعا ب°ک:

«ای پدرم، آگ تا از ای پیاله عذاب ن شَم، ای پیاله از مین ن مِگدَره، نَف اراده تو انجام شی.»^{۴۳} وَ د گ لِ وَرگشتکُ بدی که اُش خُو، وَ خَاطِرِ کِ چَشیشُ از خُ سِنگی شِ د بو.^{۴۴} نَف یَک لِ دِگ اُشَن وَ حَال خَا بَشَتکُ بَر نُ وَر لِ سَوم اُم دِعا رَ ب ک. ^{۴۵} بَعْدِی پِشِ شَاگردُ ب یُم نُ وَشُ ب گ: «اَنو دَر خُ وَ نُ استراحت مِ نِ؟ سِ کُنِ اُ سَاعَتِ که از پِشِ تَعیینِ شَتِ نَزْدیکِ نُ پِ سِ اِنسانِ وَ دِسِ گَنه کَارُ تَسْلیمِ مِش. ^{۴۶} پُ ش، ب ر. سِ کُنِ اِکِ م نَ تَسْلیمِ مِ نَزْدیک. «

دستگیرش دَن عیسی

^{۴۷} عیسی اَمَتو که اَرَف مَرِ یهودا، یَک از اُ دِ وَازدَ نَقَر، خِ دَسِته گَلُنِ که شَمشِرُ چُو دِشَت، از سَوُنِ گَلُنِ کَاهِنِ نُ شِخُنِ قوم، از رَ ب رَسیدِ. ^{۴۸} اُ خَا نَن وَ اُشُ یَکِ نَشو نی دادَه بو نُ گَفته بو: «اُ کِ بُس مِ نُ، اُم اَسَت؛ اُن ب گِیر.» ^{۴۹} نَف اَم دَم پِشِ عیسی ب یُم نُ ب گ: «سَلام، اُسَ تاد!» وَ اُن بوسیدک. ^{۵۰} عیسی وَ اُ ب گ: «رَفیق، اُ کَارِ که وَر اِنجام دَا دَنُی اُمِدِه، اِنجام بَدِه.» بَعْد اُ اَدَم پِشِ ب یُمِد، وَ سَر عیسی ب رِخَتِ نُ اُن بَگَرَفَت. ^{۵۱} اِم دَم، یَک از اَمْرانِ عیسی دَس وَ شَمشِرِ ش، شَمشِرِ خَا وَ سَوُنِ خَا دِمِ کَاهِنِ اعظَم ب گِشی، شَمشِرِ وَ گِشِ اُ خَا دِمِ ب خَا رَدکُ گِشِی بُزیدَه ش. ^{۵۲} اُدَم عیسی وَ اُ ب گ: «شَمشِرِ خَا غِلافِ کُ؛ وَ خَا طِرِ کِ اِم اُشَن کِه شَمشِرِ م گِش، خِ شَمشِرِ اُ اَلاک مِ ش. ^{۵۳} فِک مِ نی ن مِ تَنُ از پِدرِ اَسْمَی خَا بَخو اُ کِ اُمی اَلَا بَشَتَر از دِ وَازدَ لَشْگَرِ فَرشْتَه وَر مِ رَاپی گُن؟ ^{۵۴} وَ لِ اِیجوری شَت ن وِیشَت اِمَقْدَس باَد وَ اِنجام ب رَس کِ مِ گِ ای اِتفاقا با اَد ب یَفَت؟» ^{۵۵} بَعْد عیسی وَ اُ جَماعت ب گ: «مَگ مِ رَزُن کِ خِ شَمشِرُ چُو اَمَد کِ م نَ ب گِیر؟ مِ اَر رُز دَر مَعبَدِ مِشَنَسَت نُ تَعْلیمِ مِدَا دُن م نَ نَگَرَفَت. ^{۵۶} وَ لِ اِم اِیشُ اِتفاقا اَفْتیدَه ت نَوِیشَت اِمَقْدَسِ پِیغمَبَرُ وَ اِنجام ب رَس.» بَعْد اِم شَاگردُ اُن یَک بَشَت، نُ فَرار گِرد.

عیسی دَر حَضوَرِ قِیافَا اُ شورا اِ یهود

^{۵۷} بَعْد اُشَن کِ عیسی رَ دَسْتگِیر گِردَد، اُن پِشِ قِیافَا، کَاهِنِ اعظَم بَرِد. اُنجا مَعْلَمِنِ توراَتِ شِخُ جَمع بوَد. ^{۵۸} پِطْرُس از دُور دِشَت وَر دَش مِیَم. دَم که وَ کاخِ کَاهِنِ اعظَم بَرسی دَر سَر اَبَرُن خِ نَگهبانُ بَشَن تَ بِنِ اَخِرِ کَار، چَز مِش. ^{۵۹} گَلُنِ کَاهِنِ نُ اِم شورا وَر دِ شَهادَتِ د رُغ وَر ضِدِّ عیسی بوَد تَ اُن وَ گِشَت بَد؛ ^{۶۰} اَرچِی که شَا دِن د رُغ کَت زیاد پِشِ ب یومِد، وَ لِ چِیزِ وَدی نَش. اَخِر دُو نَقَر پِشِ ب یُمِد نُ ^{۶۱} ب گَفَت: «ای مَر د بگ: ”مِ مِ تَنُ مَعبَدِ خُدا رَ خُراب بُکُن نُ دَر

سَ رُزَأَنَّ دَغَ لِي بَ سَارُ. «^{٦٢} بَعْدَ كَاهِنِ اعْظَمِ پُ شَنُّ وَ عَيْسَى بَ هُگَ: «اِيچَ جَوَابِ نَ دَارِي؟ اِي چَزِي كِي اِي مَرْدِكُ دَارِهَ وَرَ ضِدُّ تَو شَهَادَتِ مِ دَه؟»^{٦٣} وَلِ عَيْسَى سَاكْتِ بُو. كَاهِنِ اعْظَمِ وَ اَبَ هُگَ: «تَ رَوَ خُدَا اِزْنَدَه قَسَمِ مِدَا كِي اَكَّ تَو مَسِيحِ مَوْعُودِ، پَسِ خُدَا اِزْنَدَه اَسْتِي وَ مَا بُگَكْ؟»^{٦٤} عَيْسَى وَ اَبَ هُگَ: «تَو خُودِ تَو بَ هُگَتِي! وَلِ وَ شَ مَا مِگُ كِي اِزَايِ وَ بَعْدِ پَسِ اِنْسَانِ مِ بَيْنِ كِي وَ دَسِ رَاسَتِ خُدَا اِقَادَرِش نَسْتَه، نُو رَو اِبِرِ اَسَمُ مِ يَا ا.»^{٦٥} بَعْدَ كَاهِنِ اعْظَمِ گِرُونِ خَا تَلَّ بَ دَاذَكُ بَ هُگَ: «كُفَرِ بَ هُگَ! دَه گَ وَ شَاهِدُ چِه نِيَازِ دَارِهَ؟ اَمِي اَلَا كُفَرِنِ بَ يَشْنِيدِي،^{٦٦} حَكَمِ شَ مَا چَزِي؟» اَشُّ جَوَابِ بَ دَادِه: «سَزَايِ مَرگَا!»^{٦٧} بَعْدِ وَ رَو عَيْسَى تَفِ گَرْدِ نُو اَنُّ بَ رَدِ. بَعْضِ اَا اَنُّ دَرگُوشِي بَ رَدِ،^{٦٨} اَشُّ مِ گَفْتِ: «اِي مَسِيحِ، پِيغَمْبَرِ بُوْدِنِ خَا شُونِي بَ دِنِ بُو گَ كَ كِي نِ كِي تَ رَمِ رَنُ؟»

پَطْرُسُ، عَيْسَى رَ اَشَا مِّنْ

^{٦٩} دَر اِي دَمِ پَطْرُسِ بُرُو، دَر سَ رَ اَشِ نَسْتَه بُو. يَكِ كَنِيزِ پِشِي بَ يَوْمِ نُو بَ هُگَ: «تَو اَخِ عَيْسَايِ جَلِيلِي بُوْدِي!»^{٧٠} وَلِ پَطْرُسِ پِشِ اَمِّ اَيْنِ اَشَا كَ نُو بَ هُگَ: «نَ مَفَمُّ چَزِ مِگِي!»^{٧١} دَمِ كِه وَ سُونِ دَرَوَازِهَ بَ رَ يَكِ كَنِيزِ دَه گِ اَنُّ بَ دِيْدَكِ. اُ كَنِيزِ وَ اَشُنِ كِي اُنْجَا سَتَادِ بَ هُگَ: «اِي مَرْدِ خِ عَيْسَايِ نَاصِرِي بُو!»^{٧٢} پَطْرُسِ دَغَ لِي اَشَا كَ نُو، قَسَمِ بَ خَارْدَكِ كِي «مِ اِي مَرْدِ نَ مِشْنَا س.»^{٧٣} گَمَكِ بَعْدِ، اَشُنِ كِي اُنْجَا سَ تَاْدَه بُوْدِ، پِشِ بَ يَوْمِ دِنِ وَ پَطْرُسِ بَ گَفْتِ: «شَكُّ نِيِي كِي تَو اِي كُّ اِز اَشُّ اَسْتِي! اِز لَهجِه تَو مَعْلُوم!»^{٧٤} بَعْدِ پَطْرُسِ خُودِ خَا لَعْنَتِ كَ نُو قَسَمِ بَ خَارْدَكِ كِي: «اِي مَرْدِ نَ مِشْنَا س!» اَمُّ دَمِ خِ رُسِ بُنْگِ بَ رَ.^{٧٥} پَطْرُسِ اُ اَرَفِ عَيْسَى رَ وَيَا دِ بَ يَارْدَكِ كِي وَ اُ گَفْتَه بُو: «پِشِ اِز بُنْگِ خِ رُسِ، تَو سَ لِي اَشَا مِ نِي كِه مِ نَ مِشْنَا سِي!» نَفِ پَطْرُسِ اِز اُنْجَا بِيْرُو بَ رَنُ وَ تَلْخِي سُوْرَهَ بَ رَ.

٢٧

عَيْسَى رَ پِشِ پِلَاتُسِ رَايِي مِّنْ

^١ دَمِ كِه صَبْحِ شَ، اَمُّ گَلُنِ كَاهِنِ نُو شِخُنِ قَوْمِ وَرَ ضِدُّ عَيْسَى شُورِ گَرْدِ تَ اَنُّ وَ گُشْتِ بَ دَ.^٢ اَشُّ عَيْسَى رَ بَسْتِ، بَرْدِ نُو تَوِيلِ پِلَاتُسِ وَ اَلِي رُمِ، بَ دَا دِ.

خُودِ كَشِي يَهُودَا

۳ دَم که یهودا، شاگردِ خائِنِ عیسی، ب دی کِ عیسی مَکوم شت، ن ظَرِ خا
 عوض کِ ن اُسی سکه نقره رَ وَ کَلْنِ کاهِنُ نُ شِخُ وَ رَگَرْدُنْدَکُ ۴ ب گ: «م گناه
 کردا که آدم بگنا اِ رَ تسلیم گردا.» اَشُ ب گفَت: «وَ ما مَرَبوط نیی؟ وَ خود تو
 مربوط!» ۵ بَعْد یهودا سِگَه اِنقره رَ دَر مَعبدِ رَوزِی پَرِندَکِ بیرو ب رُن خودخا
 دار ب رَ ۶ وَ لِ کَلْنِ کاهِنِ سِگَه آ رَ از رَوزِی جَمع کَرِد، نُ ب گفَت: «پَرِندَن ای
 سِگَه آ دَر خُرَنه مَعبدِ جَائِزِ نیی، وَ خَاطِرِ کِ ای پَولِ خَون.» ۷ نَفَ مَشورِتِ گَرِدِه
 نُ خِ اُ سِگَه اِنقره، ز مینِ کوزِه گَر بَسْتُنْدِ ت اُنَ قَبْرَسْتِنِ غَرِیگِ بُکِن. ۸ وَ رَ اُمِ
 ت اِمْرُز وَ اُمِ مِگ: «ز مینِ خَون.» ۹ نَفَ اُ چِیزِ که از طَریقِ اِرمِیایِ پِیغَمبَرِ
 گفَتِه شت بو وَ اِنجامِ بَرِسیِ که مِگ: «نَفَ اِیْطُ اَشُ سِی سِگَه نقره رَ وَ رِ دِشَت،
 یَعنِ قِیمَتِ کِ بَعْضِ از مَرْدُمِ قَومِ خَدا رَویِ بِشَت، ۱۰ نُ سِگَه اِنقره رَ وَ رَ ز مینِ
 کوزِه گَر بَدادِ، اَمَتُ کِ خَداوندِ وَ مِ اَمَرِ گَرْدَ بو.»

عیسی دَر حضورِ پِیلاَتُس

۱۱ عیسی دَر حضورِ پِیلاَتُس که والی رُم بو، بَسْتادَک. والی از اُ پَرِسی: «تو
 پادشاهِ یهودِیگِ اَسْتی؟» عیسی ب گ: «تو خودتو ب گفَتی!» ۱۲ وَ لِ دَمِ کِ
 کَلْنِ کاهِنِ نُ شِخُ وَ عیسی تَمَت ب رَد، عیسی ایچِ جَوابِ نَدا. ۱۳ اَدَمِ پِیلاَتُس وَ
 عیسی بگ: «ن مِیْشِی که وَر ضَدِّ تو، چِنِدِه داره شَهادَتِ مَد؟» ۱۴ وَ لِ عیسی وَ
 اُ هِیچِ جَوابِ نَدا، اَتی وَ یِکِ از اُ تَمَتا، طَورِ کِ والی خِلی تَعجب کَ.
 ۱۵ دَر عَیدِ پِسخ، رِسمِ والی ای بو کِ، یِکِ زَندَنی رَ وَ اِنتخابِ مَرْدَم، وَرْشُ آزاد
 بُکِن. ۱۶ دَر اُ زَمانِ یِکِ زَندَنی مَعروفِ بو، که اِسْمُ باراباس بو. ۱۷ نَفَ دَمِ کِ
 مَرْدَمِ جَمعِ شَد، پِیلاَتُس از شُ پَرِسی: «کِنَ مِ خَوا اِ وَرْشما آزاد بُکِن، باراباس یا
 عیسی مَعروفِ وَ مِسیح؟» ۱۸ وَرْخَاطِرِ که پِیلاَتُس مِ قَمی که عیسی رَ از سَرِ
 بخیلی، تَسْلیمِ گَرْد. ۱۹ وَ اِمِ جَورِ دَمِ کِ پِیلاَتُس وَر تَخَتِ دَاوَری شُ نَسْتِه بو، زَن
 یو پِیغَم وَر اُ رابی کِ نُ بگ: «کارِ خِ ای مَرْدِ صالِحِ مَدِشَت باش، وَ رَ ای کِ اِمْرُز
 خُو دِرباره اُ ب دِیدِ کِ مَ نَ خِلی زَجَرِ بَدَا.» ۲۰ وَ لِ کَلْنِ کاهِنِ نُ شِخُ، مَرْدَمِ قانِعِ
 گَرِدِ که آزادی باراباس مَرگِ عیسی رَ ب خَا. ۲۱ نَفَ دَمِ که پِیلاَتُس پَرِسی: «کِ
 دَکِ از ای دُوتا رَ وَرْشما آزاد بُکِن؟» اَشُ ب گفَت: «باراباس.» ۲۲ پِیلاَتُس
 پَرِسی: «نَفَ خِ عیسی اِ کِ وَ اُ مِسیحِ مِگ، چِ کارِ بُکِن؟» اَمَگی ب گفَت: «وَ
 صلیبِ گَشیدِه شی!» ۲۳ پِیلاَتُس پَرِسی: «وَ رَچِ؟ مَگِ چِه بَدی کَرْد؟» وَ لِ اَشُ ب
 لِ تَرِ شَبوشِ ب گَشید: «وَ صلیبِ گَشیدِه شی!» ۲۴ نَفَ دَمِ که پِیلاَتُس ب دی

کِ اَر کَارِ مِّنْ بِفَائِدِي نُو وَ جَائِ دَارَهٗ بَيْنَ مَرْدَمِ شُورِشِ مِشُو، اُبْخَوَاسْتَكُ دَسِي خَا
 پِشِ چَشِي مَرْدَمِ بَ شُسْتَكُ بَ بَگ: «خُونِ اِي مَرْدِ وَ گَرْدَنِ مِ نِي. خُدِشِ مَ م
 قَم!»^{۲۵} مَرْدَمِ اَمَّ دَرِ جَوَابِ بَ گُفْت: «خُونِ اُو وَ گَرْدَنِ مَ نُو گِچْگَنِ مَ بَش!»
^{۲۶} بَعْدِ پِيلَاثُس، بَارَابَاسِ وَرِشُ اَزَادِ كِ نُو بَعْدِ اَزِ اِيكِهٗ عِيسِي رَخِ شَلَاقِ بَ رَ، اَنْ
 تَسْلِيمِ كَتِ وَ صَلِيبِ كَشِيدِهٗ شِي.

مَسَخَرِ گَرْدَنِ عِيسِي

^{۲۷} بَعْدِ سَرِيَازِنِ وَاَلِي، عِيسِي رَ وَ سَرَا اِ كَاخِ وَاَلِي بَرِدِ نُو هَمَّ دِسْتِهٗ سَرِيَازِ دُورِ
 عِيسِي جَمَعِ شَد. ^{۲۸} اَشُ جُلُّ عِيسِي رَ بُورِ گَرْدِنِ قَبَا اِ سَرَخِ، بَرِي گَرْد. ^{۲۹} يَكِ تَاچِ
 اَزِ خَارِ بَا فِتِ نُو رُوسَرِي بَشْتِ، يَكِ نِي اَوَدَسِي رَاسْتِي بَ دَا دِ، پِشِي زَانُومِ رِدِهٗ نُو وَ
 مَسَخَرِ مِ گُفْت: «سَلَامِ، اِي پَادِشَاهِ يَهُودِيگ!»^{۳۰} وَ رُويِ اُو دَنِ خَا پَزُنْدِ، نِي رَا زِ
 دَسِيو بَگَرَفْتِ نُو رُوسَرِي بَ رَد. ^{۳۱} بَعْدِ اَزِ اِيكِهٗ اَنْ مَسَخَرِهٗ گَرْدِ، قَبَانِ اَزِ بَرِي دَرِ
 بَ يَارِدِ، جُلُّ خُودِنِ بَرِي گَرْدِنِ اَنْ بِيرو بَرِدِ تِ وَ صَلِيبِ بَ گِشِ.

عِيسِي وَ صَلِيبِ گَشِيدِ مِشُو

^{۳۲} دَمِ كِ دِشْتِ بِيرو مِرْفَتِ، خِ مَرْدِ وَ اِسْمِ شَمْعُونِ كِهٗ اَزِ شَرِ قِيروانِ بُو، رُورُو
 شَد، اَنْ مَجْبُورِ گَرْدِ تِ صَلِيبِ عِيسِي رَ بَر. ^{۳۳} دَمِ كِ وَ جَا اِ وَ اِسْمِ جُلْجُتَا، كِ
 يَعْنِ جَمْجَمِهٗ، بَ رَسِيدِ، ^{۳۴} وَ عِيسِي يَكِ شَرَابِ بَدَا دِ كِهٗ خِ زَرْدِ اِ قَا طِي بُو. وَا لِ
 عِيسِي دَمِ كِهٗ اَنْ بَ چَشِي، نِ مِخَوَاسْتَكِ بَ خَرِهٗ. ^{۳۵} بَعْدِ اَزِ اِيكِهٗ عِيسِي رَ وَ
 صَلِيبِ بَ گَشِيدِ، وَرِ تَقْسِيمِ جُلُّ ي، بَيْنِ خَا قَرَعِهٗ پَزُنْدِ. ^{۳۶} بَعْدِ اَشُ بَشَنَسْتِنِ اَزِ
 نِگَبَانِي مِگَرْدِ. ^{۳۷} اَشُ يَكِ تَقْصِيرِنَامِهٗ وَرِ ضَدِّ عِيسِي بَنُويشْتِ نُو، بَالِ سَرِي رُ
 صَلِيبِ بَ رَدِ كِهٗ رُويِ نُويشْتِ شَتِ بُو: «اِي عِيسِي اَسْتِ، پَادِشَاهِ يَهُودِيگ.»

^{۳۸} دُوتَا زَهْرَنِ خِ عِيسِي وَ صَلِيبِ بَگَشِيدِ، يَكِ رَ سُونِ رَاسْتِي نُو يِكِدْگِ رَ سُونِ
 چِي. ^{۳۹} اَشُنِ كِ اَزِ اُنْجَا گَرَا مِشَدِ وَ عِيسِي دُو مِدَادِ، كَلِّ خَا تَكِ مِدَادِ، نُو
^{۴۰} مِ گُفْت: «تُو كِ مِخَاسْتِي مَعْبَدِ خَرَابِ بُكْنِي دَرِ سَرِ رَزْ اَنْ دَگِ لِ بَ سَا زِي،
 خُودِ خَا نِجَاتِ بَ دِ! اَگِ پَسِ خَدَا يِ اَزِ صَلِيبِ پَا يِ بِيَا!»^{۴۱} اَمْتُو اِ كَلْنِ كَا هِنِ
 خِ مَعْلَمِنِ تِوَرَا تِ شِخِ اَنْ مَسَخَرِهٗ كَرْدِنِ، مِ گُفْت: ^{۴۲} «اَبَقِيَهٗ رَ نِجَاتِ بَ دَا دِ كِ؛
 خُودِ خَا نِ مِتَنِ نِجَاتِ بَ دِي! اِ پَادِشَاهِ قُومِ خُدَا اَسْتِ، بِلِ اَلَا اَزِ صَلِيبِ پَا يِ
 بَ يِ يِ تِ مَ ا وَ اِ اِيْمَانِ بَ يَرِهٗ. ^{۴۳} اُو خُدَا تُو كَلِ دَا رِ؛ نَفِ اَگِ خُدَا اَنْ دُسِ دَا رِ،
 اَلَا اَنْ نِجَاتِ بَ دِي، وَ خَا طِرِ كِ اَبْگِ: مِ پَسِ خُدَا اَسْت!»^{۴۴} اُو دُوتَا رَزَنِ كِ
 خِ اُو صَلِيبِ كَشِيدِشِ تِ بُو دِ، وَ اُو دُو مِدَادِهٗ.

مرگ عیسی

^{۴۵} ظهر اُرُز از ساعت دوازده تا سه ام ا منطقه تاریخ ش. ^{۴۶} نزدیک ساعت سه بعد از ظهر، عیسی خ صدا ا ب ل فریاد ب گشتی: «ایلی، ایلی، لَمَا سَبَقْتَنِي؟» یعنی «خدا ا م، خدا ا م، و رِج م ن و ل گردی؟» ^{۴۷} بَص از اشن که آنجا ستاده بود دم که این ب یثنید، ب گفت: «ای مرد، الیاس پیغمبر صدا مین.» ^{۴۸} یک از اشن فوری ب داوی ن یک تگه ابره و دشتک، ا ن از شراب ت روش پَر ک ن و ر سر چو بشتک ا پیش دین عیسی بردک تا ب خره. ^{۴۹} و ل بقیه ب گفت: «صبر کن، بل بین الیاس پیغمبر م یا آ که ا ن نجات دی؟» ^{۵۰} عیسی د گ ل خ صدا ا ب لند فریاد ب گشتی ن روح خا تسلیم ک. ^{۵۱} ام دم، پرده معبد از بالا تا پایی دو تک ش. زمی ب لرزی ن سنگات ر ک بخا. ^{۵۲} قبرا آ و ا شد ن جسد خ ل آ از آدمین مقدس ک مرده بود، زند ش. ^{۵۳} اشن از قبرا بیرو ب یومد ن بعد از زنده ش دین عیسی، و اورشلیم ب رفت ن خود خا و گروه زیاد از مردم شونی ب داد. ^{۵۴} دم که ا افسر رومی اشن که خ ا نگبانی عیسی ر مداد، زمی لرزه و تمام ای اتفاقا رب دیده، خ ل ب ترسید ن، ب گفت: «وراستی که ای مرد پ سی خدا بو.»

^{۵۵} آنجا زنگن زیادی بود ن از دور سی مگرد. اشن از ولایت جلیل ورد عیسی آمدن ا ن خدمت مگرد. ^{۵۶} بن ش مریم مجدلیه، مریم مک یعقوب ا سف، و ا متو مک پ سرن زیدی بود.

ایشتن عیسی در مقبره

^{۵۷} دم بگ، مرد و اسم ا سف که دارا بو ن از مردم راهه بو ب یم. ای مرد یک از شاگردن عیسی بو. ^{۵۸} ا پیش پیلاتس ب ر ن جنازه عیسی ر بخواستک. پیلاتس دستور ب دادک و ا داد شی. ^{۵۹} ا سف جناز ر وردشتک، ا ن در پارچه گن تمیز پچیدک ^{۶۰} ا ن در مقبره تاز ک و ر خا در صخره تراشید بو، بشتک. ا سف سنگ گلن پیش در مقبره ب غلندک ب ر. ^{۶۱} مریم مجدلیه و ا مریم د گ آنجا رو ورو مقبره ش نسته بود.

نگهبانن مقبره

^{۶۲} یک رز بعد از آماده شت و ر روز شنبه مقدس یهودیگ، گلن کاهن ن فریسیگ در حضور پیلاتس جمع شد ن ب گفت: ^{۶۳} «قربان! ما و یاد داره ک ا

پَرَمَكِر، دَم كِه اَنو زنده بو، بگ، «م بَعْد از سَن رُز زنده مِشا.»^{۶۴} وَر اَمی خَاطِرِ
دستور بَد تا رُز سَوَم، از مَقْبَرَه نَگهبانی ب دَ، نَوَدَا شاگردُنِ ب رَن، اَن ب دَوَرَنُ
وَ مردم بَگِ كِ «ا از مَرگ زنده ش ت»^{۶۵}، ن وَ اِی جَوَر اِی مَكِر اَخِرِی، از اَوَّلِی ا
بَدتر مِش. «^{۶۶} پِیلائُس وَش ب گ: «ش ما خودِش ما یك دَسْتَه سَریاز دارِ. ب
رَن ت جَا كِه مَتِن از مَقْبَرَه نِگبانی بَكِن.»^{۶۶} نَف اَش ب رَفَت ن سِنگ مَقْبَرَه ر
مُر ا موم گَرِد ن نِگ بَان پِش مَقْبَرَه بِشَت ت از مَقْبَرَه نِگبانی بَكِن.

زندانِ دِن عیسی

۱ بعد از رُز شنبه مقدس یهودیگ، صُب پَگ اِ اَوَّلین رُز اَفْتَه، مَریم مَجْدَلِیَه خ
ا مَریم دَگ ب رَفَتِ كِه مَقْبَرَه ر بَین. ۲ یك لِ زلرزه شَدید ب یوم، وَخَاطِرِ كِ
یك فرشته خداوند از اَسْم پاپی بیوم، وَ سَوِن مَقْبَرَه ب ر، سِنگ از دَر مَقْبَرَه وَ
بغل ب غَلْتَنَدَك رَوِی بَشَنَسْتَك. ۳ ظاهِر ا فرشته مثلِ بَرِقِ اَسْم ب لَخ مِگَرَه ن
جُلِی مِثِلِ بَرَف، س فِه بو. ۴ نَگبانُ از تَرسِی ب لَرزیدِ ن مِثِلِ یك اَدَم مَرِد شَد!
۵ وَلِ فرشته وَ زَنكُ ب گ: «مَتَرِس! وَخَاطِرِ كِه مَم فَمُ شما دارِه وَ رِدِ عِیَسای
مصلوب م گَرِدِه. ۶ ا اِنجا نَبِی، وَخَاطِرِ كِ اَمَتوكِ گفَت بو، زَندَش دَا ب ت ا ن
جَا كِ اَن اِشْت بُوَد ر بَین، ۷ بَعْدِی فوری ب ر، وَ شاگردُنِ بَگِ كِه «عیسی از
مَرگ زنده ش ت، پِش از ش مَا وَ وِلایتِ جَلیلِ م رَن اُنجا ش مَا اَن م بَین.»
سِ گُنِ وَشما ب گفَت! ۸ نَف زَنكُ خ تَرَسِ ذوقِ شوقِ زیاد، فوری از مَقْبَرَه ب
رَفَت، بَداویدِه ت وَ شاگردُنِ عیسی خ وَر ب د. ۹ یك لِ عیسی خ ش رَوُورو
ب ش ن ب گ: «سلام وَر ش مَا!» زَنكُ پِش ب یومِد، خودخا رو پ ا ا
بَزَنیدن اَن پَرَسَتِش گَرِد. ۱۰ بَعْدِ عیسی وَش ب گ: «مَتَرِس! ب رَن وَ ب رادَرِن م
بَگِ وَ وِلایتِ جَلیلِ بَر. اُنجا م ن م بَین.»

خ وَر نَگهبان

۱۱ دَم كِ زَنكُ دَر ر بُوَد، چَندتا از نَگهبانُ وَ شَر بَرَفَتِن اَم اِی اَتفاقا ر وَ كَلَن
كاهِن كِه عَالِمُن مَعَبَد بُوَد، خ وَر ب داد. ۱۲ اَش ا بَعْد از جِم شَتَن مشورت گَرَد
خ شِخ، وَ سَرِبَارُ خِلِ پُول ب داد ن ۱۳ ب گفَت: «وَ مردم بَگِ كِه «شاگردُنِ
عیسی وَش ب یومِد ن دَم كِ ما خ بُوَد، جَنازِ ن ب دوزیدِه.»^{۱۴} وَ اگ اِی خ وَر
وَ گُشِ والِی ب رَس، ما خودِما اَن راضی م ن ن ن مِلِّ وَر ش مَا مَشكَلِ پِش بَی

ی.» ۱۵ نَفْتُ اَشُّ اَ پُولَ بَسْتُنْدِ نْ اَمْتُو كِ وَ شُ گَفْتَه شُ دَبُو، ب گَرِد. وَ اِی
حَكَایَت تْ اَمُز بِنِ یَهُودِیْگُ پَخِشِش تْ.

مأموریت گلُ

۱۶ بَعْدُ اَ یازده شاگرد وَ ولایتِ جلیل، رُو كُ اِ كِ عِیسی وَ شُ گَفْت بُو، ب
رَفْتِ. ۱۷ دَم كه اَشُّ عِیسی رَ ب دِیدِ، اَنْ پَرَسْتِش گَرِد. وَ لِ بَعْضِشُ شَك گَرِد.
۱۸ عِیسی پِش بَ یَوْمَ نْ وَ شُ ب گَ: «اَم قَدْرَت دَر اَسْمُ نْ رُو زِمِی وَ مِ دَاَدَ
شُ تْ. ۱۹ نَفْتُ ب رَ نْ اَمَّ قوما رَ شاگرد بُكُن نْ اَش نْ وَ نُمِ پَدْر، پ سَر وَ
روح القدس غُسلِ تَعْمِید ب دَ ۲۰ نْ وَ شُ یَا د بَدِ كِ اَم چِیزِ كِ وَ شُ مَ اَمْر گَرْدَا، وَ
جَا ب یَرِ. سِ كُنِ مِ تْ اَخْرالزَمَان، اَمِش خِ شُ مَ اَسْتُ!»

